

Datum
2003-08-07

Diariernr (åberopas vid korresp)
AD 187-5944-03

Ambassadör Harald Hamrin
Regeringskansliet
Utrikesdepartementet
103 39 Stockholm

INK. UTRIKESDEP.		
D.Nr. 05/42516		
2003-08-18/12		
AVD. A	GR. 9	MÅL. E

EC
05 p 2 EU

BEGÄRAN ATT FÅ TA DEL AV ALLMÄN HANDLING

Beslut

Säkerhetspolisen beslutar att lämna ut handlingar angående Walter Schellenberg och Witold Szymaniak.

Begäran

Utrikesdepartementet har begärt för Er räkning att få ta del av handlingar ur Säkerhetspolisens arkiv rörande Walter Schellenberg och den polske officeren Szymaniak.

Skäl för beslutet

Enligt 5 kap 1 § andra stycket sekretesslagen (1980:100) gäller sekretess för uppgift som hänför sig till sådan underrättelseverksamhet som avses i 3 § polisdatalagen eller som i annat fall hänför sig till Säkerhetspolisens verksamhet att förebygga eller avslöja brott mot rikets säkerhet eller förebygga terrorism, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att syftet med beslutade eller förutsedda åtgärder motverkas eller den framtida verksamheten skadas. En sådan uppgift är exempelvis uppgifter från en källa och övriga upplysningar om källan.

Säkerhetspolisen gör följande bedömning.

Säkerhetspolisen finner att Er begäran kan bifallas och handlingarna rörande Schellenberg och Szymaniak lämnas ut trots att sekretess råder enligt 5 kap 1 § sekretesslagen.

SVERIGES AMBASSAD

Haag

Press Information Kultur
Ellsabet Jonsson
+31-(0)70-412 02 25

Telefax

1 (5)

2003-08-25

INK. UTRIKESD/P.		
D.Nr. 2003/44407		
2003-08-28/25		
AVD. P	GR. 2	MÅL. Eu

(EC)

EC/Hamrin/JvB
030828
El:
Jan Lundvik,
Sthlm

UTRIKESDEPARTEMENTET, dnr 245✓

UD-EC Hamrin

Raoul Wallenberg och Philips

Hbr Hamrin-Skala 2003-06-17 ✓
2 bil

Ang. er förfrågan om personerna Lolle och Berber Smit, vars namn förekommer i Raoul Wallenbergs almanacka, har vi mottagit ett svar från Philips företagsarkiv. I översättning lyder meddelandet på följande sätt:

"Lolle Smit arbetade mycket riktigt för Philips. Smit föddes 25 augusti 1892 i Sneek. I september 1938 efterträdde han H. Bruckenstein som VD för Philips rumänska dotterbolag i Bukarest. I mars 1941 flyttade han till Budapest och bodde då ett tag på Hotell Palatinus. I september 1941 fick han den centrala ledningen över Balkanländerna (Ungern, Kroatien, Serbien, Rumänien, Bulgarien, Turkiet och Grekland) med bosättningsort Budapest. Övriga fakta från perioden under andra världskriget saknas.

Efter kriget arbetade Smit som avdelningsdirektör för Östeuropa för Philips i Eindhoven. I september 1949 slutade han på Philips eftersom han blivit ombedd av den nederländska regeringen att delta i en stor nederländsk exportkampanj.

Lolle Smit avled den 22 september 1961 i Haag. I hans dödsruna (se bilaga 2) finns uppgiften att han var "Officer of the British Empire" samt "Ridder in de Orde van Oranje Nassau" (denna orden mottog han förmodligen i april 1949). Orsaken till att han förlänats dessa ordnar är oss inte känd.

Lolle Smits son, L.J. Smit, född 29 september 1920, trädde 1 januari 1941 i tjänst hos Philips. På 60-talet var han chef för Philips i Tyskland och 1980 pensionerades han. L.J. Smit ska ha arbetat som trainee för Philips i Ungern 1942. Namnet Berber Smit har inte påträffats i Philips arkiv.

Postadress:
P.O. Box 85601
2508 CH Haag
Nederländerna

Besöksadress:
Burg. van Kernebeeklaan 6A

Telefon:
+31 70 412 0200

Telefax:
+31 70 412 0211

E-post:
ambassaden.haag@foreign.ministry.se

Sveriges Ambassad
Haag

Telefax

2(5)

2003-08-25

Inom avdelningen Company Archives & Historiography har ett verk skrivits om Philips historia. Del 4, som har titeln *Under tysk ledning* (skriven av företagshistorikern I.J. Blanken), behandlar perioden 1935-1950. Verket behandlar dock hela koncernens historia och går inte in på de olika nationella dotterbolagen."

Bifogat återfinner ni originalmeddelandet från Philips företagsarkiv samt en kopia av Lolle Smits dödsruna. Återkom om ytterligare hjälp önskas.

OLSSON

BIL 1.

pca@philips.com on 2003-08-13 15:43:53

To: Elisabet Jonsson/FOREIGN/MINISTRY@RK
cc:
Subject: Re: Berber en Lolle Smit

Geachte mevrouw Jonsson,

Naar aanleiding van uw vraag zijn wij in het archief op zoek gegaan naar informatie over Berber en Lolle Smit. Onderstaande gegevens hebben wij voor u weten te achterhalen.

Lolle Smit was inderdaad in dienst van Philips.

Hij werd op 25 augustus 1892 in Sneek geboren en in september 1938 volgt hij H.

Bruckenstein op als directeur van Philips Roemenië in Boekarest.

In maart 1941 verhuist hij naar Budapest en neemt (tijdelijk) zijn intrek in hotel Palatinus.

In september 1941 krijgt hij de centrale leiding van de Balkanlanden (Hongarije, Kroatië, Servië, Roemenië, Bulgarije, Turkije en Griekenland) met als standplaats Boedapest. Verdere gegevens tijdens de oorlogsperiode ontbreken.

Na de oorlog is hij bij Philips in Eindhoven gebiedsdirecteur van Zuid-Oost Europa. In september 1949 neemt hij ontslag om een functie te aanvaarden voor een grote export campagne (op verzoek van de Nederlandse regering).

Op 22 september 1961 overlijdt Lolle Smit in Den Haag. Uit zijn overlijdensbericht (zie bijlage) blijkt dat hij Officer of the British Empire is en ook Ridder in de Orde van Oranje Nassau (waarschijnlijk ontvangen in april 1949). Waarvoor hij deze ontvangen heeft, is ons niet bekend. Wellicht is dit te achterhalen bij de overheid in Den Haag.

Verder blijkt dat Lolle een zoon heeft namelijk L.J. Smit. Deze L.J. Smit, geboren op 29 september 1920, is op 1 januari 1941 ook in dienst van Philips getreden bij de afdeling Commerciële Voorcalculatie en Planning. In de jaren zestig zal hij de leiding van Philips Duitsland krijgen en in 1980 gaat hij met pensioen. Hij zou in 1942 als volontair bij Philips Hongarije gewerkt hebben.

De naam Berber Smit hebben wij in onze files niet kunnen achterhalen.

Binnen onze afdeling Company Archives & Historiography is de Philips historie beschreven in een vijftal boeken. Deel 4, met als titel 'Onder Duits beheer' (geschreven door bedrijfshistoricus I.J. Blanken), behandelt de periode 1935-1950. Echter de informatie hierin behelst het hele concern en richt zich niet op specifieke vestigingen.

Ik hoop dat u hiermee voldoende informatie heeft en genoeg aanknopingspunten voor uw verder onderzoek.

Met vriendelijke groet,

Marianka Louwers
Philips Company Archives
Gebouw SK-3, Postbus 218, 5600 MD Eindhoven
Tel.: +31 40 2757250
Fax.: +31 40 2756858

4(5)

e-mail: pca@philips.com

- Lolle Smit.jpg

BIL. 2

5(5)

Heden overleed geheel onverwacht tot onze diepe droefheid mijn lieve man, onze lieve vader, bruilsvader en grootvader

Lolle SMIT
Officer of the British Empire
Ridder in de Orde van Oranje Nassau

In de ouderdom van 69 jaar.

's-Gravenhage
Eindhoven

A. H. Smit - Dokkum
L. J. Smit
I. V. Smit - Madras
Idiko

Johannesburg (Z.-Af.)

B. C. Hogg - Smit
T. W. Hogg
Alan en Barbara.

's-Gravenhage, 22 november 1961.
Zijdelaan 27.

Liever geen bezoek aan huis.

De begrafenisbestelling zal plaats hebben maandag 26. op de begrafenisplaats Oud Eik en
Duijn te kwart voor drie. Vertrek van de rouwkamer Hooftade 46 te kwart over twee.

Bezoeken van de rouwkamer dagelijks van 12-17.30 uur.
zondag van 13-16 uur.

2003-08-26

Enheten för Central- och Östeuropa (EC)
Ambassadör Harald Hamrin
Telefon 08-405 33 43
E-post: harald.hamrin@foreign.ministry.se

(EC) v a m!
✓
Ambassadör Sven Hirdman
Ambassaden Moskva dnr

Instruktion rörande sovjetisk chiffertrafik i fallet Raoul Wallenberg

Broder!

Efter samtal som Hans Magnusson, Krister Wahlbäck (ordförande i den särskilda referensgruppen för stöd till oberoende forskning om Raoul Wallenberg) och jag haft de senaste dagarna har vi beslutat göra ett förnyat försök att få tillgång till viss chiffertrafik mellan den sovjetiska ambassaden i Stockholm och MID i fallet Raoul Wallenberg.

Bakgrunden är, som Du kanske känner till, att vi från svensk sida i samband med den svensk-ryska arbetsgruppens efterforskningar på 1990-talet begärde att få tillgång till Wallenberg-relaterade chiffertelegram mellan Moskva och Stockholm. Att sådana existerar är självklart och har inte heller från rysk sida förnekats. Beskedet på sin tid från ryssarna var dock att inga chiffertelegram kunde lämnas ut, eftersom dessa omfattades av särskilda regler. Det hävdades emellertid av våra kollegor i MID, att chiffertelegammen knappast tillförde ärendet något nytt. Till detta kan man väl säga att vi är angelägna att kunna göra en egen bedömning, med utgångspunkt från våra referensramar.

Vi vill nu be Dig att med MID:s arkivchef ta upp frågan på nytt i informell form och efterhöra om man inte nu är beredd att ompröva sitt tidigare beslut. Ett antal år har gått sedan dess. Under tiden har ju den svensk-ryska arbetsgruppens rapport publicerats i januari 2001 och i mars i år kom den Eliassonska utredningens rapport "Ett diplomatiskt misslyckande". I våras kom också Wilhelm Agrells nya bok "Venona", som har ett kapitel om Raoul Wallenberg. Du kan förslagsvis nämna att det efter dessa publikationer finns ett förnyat starkt intresse bland svenska historiker för fallet Raoul Wallenberg. Du kan också antyda att det kommit till vår kännedom att vissa chiffertelegram släppts i samband med den finsk-ryska arbetsgruppens arbete med en dokumentsamling om de finsk-sovjetiska relationerna 1944-48. Det är

sep

2003-08-26

naturligtvis upp till ryssarna att avgöra i vilken form de kan tänkas vara beredda att göra chiffermaterialet tillgängligt.

För Din bakgrundsinformation kan jag nämna att enligt information vi fått från Helsingfors ett tiotal chiffertelegram släpptes i föl. Vidare överlämnades en i augusti 1944 av MID gjord sammanfattning av chiffertelegrammen mellan den sovjetiska ambassaden i Stockholm och MID rörande fredskontakterna Finland-Sovjetunionen och en liknande sammanfattning av chiffertrafiken mellan ambassaden i London och MID i samma ärende. Alexandra Kollontays originaltelegram om sina möten med Paasikivi i Stockholm våren 1944 har dock, vad vi vet, inte frisläppts.

Likaså för Din bakgrundsinformation kan jag nämna att vad gäller chiffertelegrammen från ambassaden i Stockholm finns enligt Agrell, som lämnat mig denna information, åtminstone tre arkivserier: en för den "vanliga" diplomatiska rapporteringen, en för KGB/NKVD-rapporteringen och en för GRU-rapporteringen. Det är sannolikt att KGB-serien i detta fall är väl så intressant som den diplomatiska rapporteringen, medan GRU-rapporteringen möjligen är av mindre intresse (om denna uppgift nu stämmer).

Beroende på den ryska reaktionen får vi senare avgöra hur vi formellt går vidare i ärendet. För Din information kan jag nämna att Hans Magnusson och jag har för avsikt senare i höst besöka Moskva för att diskutera även andra RW-relaterade frågor.

Harald Hamrin

REGERINGSK/.....
Utrikesdepartementet

2003-08-26

Enheten för Central- och Östeuropa (EC)
Ambassadör Harald Hamrin
Telefon 08-405 33 43
E-post: harald.hamrin@foreign.ministry.se

Förste ambassadsekreterare Stefan Gullgren
Ambassaden Moskva

Exp. 2003-08-26 / ME

Information via Per-Egil Hegge om Raoul Wallenberg

Broder!

Jag återkommer till fallet med den ryss som via Per-Egil Hegge på Aftenposten påstått sig ha uppgifter att lämna om Raoul Wallenberg. Efter information vi fått från norska säkerhetspolisen via vår ambassad i Oslo har vi beslutat avskriva ärendet, vilket härmed för ordnignens skull meddelas.

Harald Hamrin

del

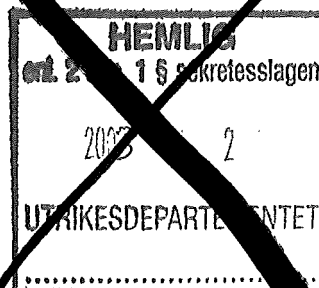
REGERINGSKANSLIET

Utrikesdepartementet

Enheten för Central- och Östeuropa (EC)
Ambassadör Harald Hamrin
Telefon 08-405 33 43
E-post: harald.hamrin@foreign.ministry.se

2003-08-26

Förste ambassadsekreterare Stefan Gullgren
Ambassaden Moskva

Instruktion rörande Tatiana Remmers uppgifter om Raoul Wallenberg

bil.

Broder!

Jag bifogar en tämligen omfattande dokumentation jag fått från en viss Genrich Remmer, bosatt i Jalta, som anser sig ha viktig information att förmedla rörande Raoul Wallenberg. Du behöver inte läsa allt – i korthet handlar det om följande.

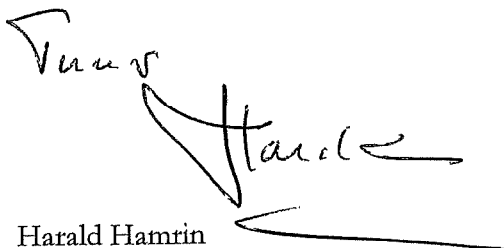
Genrich Remmer är idag en äldre man, som säger sig på sin ålders höst vilja avbörd sig information han sitter på rörande Wallenberg. I sak går informationen tillbaka på ett brev som nedtecknats 1977 av Remmers mor, Tatiana Remmer, kort tid före dennas död (se bil. och i svensk översättning av vår ambassad i Kiev). Enligt detta brev (och kompletterande information i Genrich Remmers brev) skall Tatianas man Andrej Remmer (alltså Genrich Remmers far) ha arbetat ihop med Raoul Wallenberg och i februari 1945 ha arresterats i Budapest av Röda Armén. Han skall senare, enligt information till Tatiana Remmer 1963, ha avrättats i Ljubjanka natten till den 15 april 1950. Tillsammans med Andrej Remmer skall även Raoul Wallenberg ha skjutits i samma cell.

dep
Kurir
27/8 -03
JVB

2003-08-26

Det är naturligtvis omöjligt att säga vilket värde denna information kan ha. Den innehåller redan vid första påseende en del uppenbara underligheter. Men jag skulle ändå vilja be Dig göra en koll hos vederbörande. Finns några uppgifter om fadern Remmer? Kan han ha bragts om livet natten till den 15 april 1950 i Ljubjanka? De enda uppgifter i övrigt om honom vi har är namnet, alltså Andrej Remmer. I vissa dokument skrivs han von (kyrilliskt: fon) Remmer. I engelskspråkig version Andrew eller Andrew-Konstantin (för Konstantinovitj?).

För den Du talar med behöver Du inte lägga alla kort på bordet. Det räcker att Du uppger namn(versionerna) och uppgiften om avrättningen i Ljubjanka 15 april 1950 samt förklarar att Remmer ev. har en koppling till fallet RW som UD f n undersöker.

Harald Hamrin

REGERINGSKANSLIET

2003-05-21

Utrikesdepartementet

Ambassadör Åke Peterson
Ambassaden Kiev

Enheten för Central- och Östeuropa (EC)
Ambassadör Harald Hamrin
Telefon 08-405 33 43
E-post: harald.hamrin@foreign.ministry.se

Raoul Wallenberg

2 bil.

Broder!

Jag har mottagit kopior av två brev (med bilagor) skrivna av samma person och adresserade till Svenska Dagbladets chefredaktör resp. Nina Lagergren. Brevskrivaren heter enligt namnteckningen Heinrich-Andrew v. Remmer och är bosatt i Jalta på adress och med telefonnummer som framgår av breven. I korthet handlar breven om följande.

Remmers far var under andra världskriget officer i Röda Armén. I februari 1945 arresterades han, då han befann sig med sitt förband i Ungern. Han dog i sovjetiskt fängelse 1950. År 1963 uppsöktes änkan, dvs Remmers mor, av två civilklädda sovjetiska generaler, som informerade henne om makens öde. Före sin död 1978 överlämnade hon i sin tur till sonen information om mötet i ett brev, som nu befinner sig i brevskrivarens-sonens ägo i Jalta. Brevet skall bl a innehålla inte närmare preciserade upplysningar om Raoul Wallenberg, som fadern skall ha delat cell eller i varje fall fängelse med under en tid efter 1945. Remmer vill nu överlämna brevet eller kopia därav (självfallet bättre med originalet) till en betrodd representant för familjen. Jag har idag talat med Nina Lagergren, som är införstådd med detta.

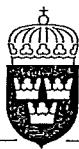
Jag föreslår därför att Du till att börja med låter någon av Dina medarbetare (Anders Troedsson?) kontakta Remmer. Möjligen har Remmer någon gång sina vägar förbi Kiev. Alternativt kan ambassaden i samband med besök i Jalta eller resa åt det hållet uppsöka honom.

2003-05-2

Det är av Remmers brev omöjligt att avgöra värdet av den information som kan finnas i moderns nedtecknade information. Men vi bör under alla förhållanden följa upp saken.

Med bästa hälsningar

Harald Hamrin

SVERIGES AMBASSAD

2003-06-25

Ambassaden Kiev

UD-EC2: Amb. Harald
Stockholm

INKOM UID		
03/36369		
2003-07-03		
Avd.	Gr	Mål
B	2	Eu

Brev ang. Raoul Wallenbergs öde

(ref. e-mailkorrespondens 2003-06-10, 3 bilagor)

Broder,
Den 27 februari 2003 inkom till ambassaden ett brev från professor Genrich Andrejevich Remmer, bosatt i Jalta. I brevet framkom att Remmer besatt information om Raoul Wallenberg som han var redo att överlämna till representant för Raoul Wallenbergs familj eller representant för Sveriges regering.

I samband med ett besök i Jalta den 13 juni 2003 kontaktade fambs Danielsson Remmer. Remmer överlämnade då en avskrift av ett brev som skrivits av hans mor, Tatjana Remmer (bifogas tillsammans med inofficiell översättning).

I brevet berättas att Wallenberg avrättats i sin cell i Ljubjanka natten till den 15 april 1950 tillsammans med Remmers far, Andrej Remmer. Denna information hade Tatjana Remmer erhållit av "två generaler" som sökt upp henne 1963.

Det var Remmers uttryckliga önskan att brevet skulle överlämnas till Nina Lagergren. Han hoppas på att få någon typ av respons från Nina Lagergren att hon erhållit brevet. Han ville också informera om att han grundat en välgörenhetsorganisation - Mission "Kindness and Charity" in the names of Mr. Raoul Wallenberg and Mr. Andriy Remmer.

Postadress:
34/33 vul. Ivana Franka
01901 KYIV

Telefon:
+380 44 462 05 80

E-post:
ambassaden.kiev@foreign.ministry.se

Besöksadress:
34/33 Ivana Franka
3:e våningen

Telefax:
+380 44 230 29 38

Hemsida:
<http://www.sweemb.kiev.ua>

2003-06-25

Remmer syns vid god vigör och redig. Hans engagemang i frågan om hans fars och Raoul Wallenbergs öde är uppenbarligen starkt. Ambassaden kan i övrigt inte göra någon bedömning av personen eller brevinnehållet.

Ärendet överlämnas härmed tillbaka till departementet.

Åke Peterson

Церих — а тамная основа. С тех пор тебе
пишет мне подруга Валя, ты её знаешь.

Осенью 1963 года ко мне пришли 2 товарища.
Сказали, что из Москвы. Один стоял ко мне лицом,
он был в темных очках, а другой стоял спиной
лицом к двери. И первый когда узнал, что
я — это я, Татьяна Раммер — сказал мне,
что твой отец и мой муж Андрей Рам-
мер в ночь на 15 апреля 1950 года вместе
с Райсом Ваенбергом были расстреляны
на Лубянке в своей камере. И сказал он, что
это были перлы, что это были важные
люди, которые перенесли много пыток
и допросы, днём и ночью, а также много
тortюры. Их много было, но они не
кричали и не просили пощады у палачей.
Теперь сказал, что они были членами
сталинских двух главных интеллигентств.

Теперь сказал, чтобы об этом много лет
существовало молчание. На Лубянке они были Злодеи

— Я передаю эту тайну тебе, а не Ан-
дрею, он слабее и ничего не сможет.

А ты скажешь и можешь быть когда-нибудь
постаравшись, чтобы люди узнали про
твоего отца и этого Райса Ваенберга.

Они много слышали людей, но их реши-
ли уничтожить так же, как уничтожили
миллионы хороших людей по приказу
Сталина. А я беру эту историю, да не
только я одна. Но все пока молчу и не
выдаю никому — ты расскажешь об этом, да
не Андрею. Не верю, что скоро всё изменит-
ся, пока я живу это не изменит, упрям.

Будь осторожен с Москвой, Ленинградом.
Всегда твой отец Татьяна —

Декабрь, 1977 года.

— Татьяна Раммер.

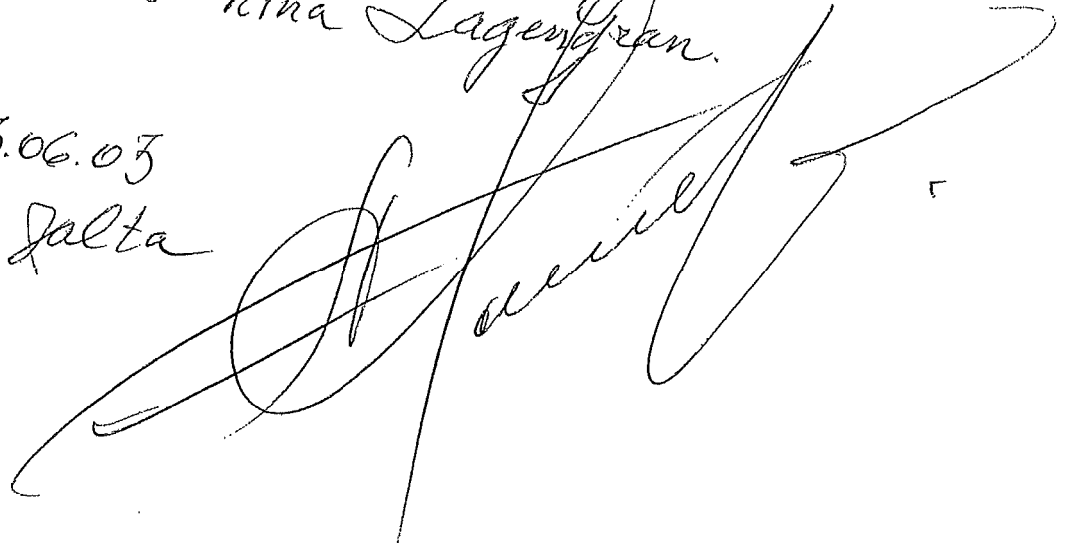
Спасибо тебе.

1. ТАРА.

I am Professor Baron Jon Remmer and
I am glad to give this original document
to Miss Nina Lagergren.

13.06.05

Salta

inofficiell översättning från ukrainska

Henrik,

jag är svårt sjuk. Jag dikterar dessa ord till min väninna Valja, du känner henne.

På hösten 1963 kom till mig två generaler. De sade, att de kom från Moskva. En av dem stod med ansiktet mot mig, han bar mörka glasögon. Den andre stod med ryggen mot mig, med ansiktet mot vägen. När den förste fick veta att det var jag, Tatjana Remmer, sade han till mig, att natten till den 15 april 1950 hade din far, min man Andrej Remmer tillsammans med Raoul Wallenberg blivit skjuten i sin cell i Lubjanka. Han sade också, att de var hjältar, att de var intelligenta människor, som gått igenom mycket tortyr och förhör dag och natt, samt många hungerstrejker. Man slog dem många gånger. De skrek dock inte och bad inte bödlarna om förskoning. Generalen sade, att de hade beundrat de två intellektuella männens hjältemod. De tillbringade tre år i Lubjanka. Generalen sade, att man skulle få veta om detta efter många år.

- Jag anförtror dig denna hemlighet, och inte Andrej. Han är svag och skulle inte kunna göra någonting. Du är stark och skulle kanske kunna försöka någon gång att offentliggöra detta, så att man får veta om din far och denne Raoul Wallenberg.

De räddade många människor. Man bestämde dock att mörda dem såsom man mördade tusentals bra människor på Stalins order. Jag trodde denne usling, jag var väl inte ensam i detta. Du ska dock hålla tyst om detta tills vidare. Berätta inte om detta, inte ens till Andrej. Jag tror, att allt ska ändras snart. Synd, att jag ska inte få se det, jag är ju döende. Var försiktig med människor, lille Henrik!

Kysser dig, din mamma Tatjana Remmer.

December 1977

Omskaya oblast

staden Tara

Удоброчувствительности

Влага 3

Господин Посол Швеции в Украине!

Я, Генрих-Андрей фон Реммер (70) на
закате своих лет обращаюсь к Вам с
просьбой передать через газету "Свенека
дэгбладет" или по Вашему "Умоверительному"
мое обращение к родственникам г-на
Raoul Wallenberg и к Прави-
тельству Королевства Швеции, что
я лично собственноручно написанный
моей матерью (1908-1978 года) Доку-
мент о судьбе Raoul Wallenberg и
моего отца - Андрея-Константина фон
Реммера (1880-1950), работавшего с нами,
— Этот Документ я готов передать в (с.р.)
руки Доверенного Лица семьи Рауль
Валленберга или Представителя Правитель-
ства Королевства Швеции.

Глава Миссии "Доброта и Ми-
лосердие" имени Рауль Валленберга и
А.-К. фон Реммера — профессор

INK. AMB. KIEV		
D.Nr.	15/10	
2003-02-27		
AVD.	P	GA 15 MAL

Генрих Андреевич

Реммер

24.01.

2003

г. Киев 98698

г. Киев 166841-35-25-14

Lagergren, 22

HH UD-EC

Harwin

SE-182 62 DIURSHOLM.

Dear Mrs. Lagergren!

Herby we wish to inform you that on the 24th of April we received a letter from the Royal Palace, Stockholm, dated April 11, 2003.

We were suggested to contact you in the following correspondence in future.

And we are very glad to inform you that Professor H. Remmer has a very important information about Mr. Paul Wallenberg.

This information is in a form of a letter written by Mr. Remmer's Mother on the eve of her death. It was her last will and it was in only one copy and kept in secret for a long time.

Certainly, you understand that this letter is not to be sent by post, to Mr. Remmer & has a desire to hand it over to any reliable person named by you or Mr. Remmer may bring it personally himself to you or any person named by you.

It is an urgent matter, question because Mr. Remmer now is seventy and it is almost the last chance!

Yours sincerely,
Dr. Henrik - Andrew v. Remmer

Veteran of the Second World war, retired colonel, Professor of linguistics, diplomat, executive coordinator and consultant.

Michael G. Glushchenko

48
Jalta, Crimea, Ukraine (0654)-35-25-14.
Simferopol Highway, 14.
E-mail mc62(a).iyal. Post. Crimea.

April 29, 2003.

Some supplementary information.

We, veterans of the Second World War send you our friendly greetings and with great pleasure inform you that in our two-story house #14 Simferopol Highway will be created and organized a "Mission" "Kindness and Charity" in honour of Raul Wallenberg and Andrew Remmer who died together in the notorious Lubianka (Museum).

Near this house there is a monument for Soviet soldiers who died during the liberation of Malta from fascist invaders in 1944, April 16.

On May 8, 2004 the day of liberation of Ukraine the official opening of Mission will take place and a memorial board will be set on the wall with an inscription: "Eternal Memory and Glory for fighters for Freedom, Honour and Justice Raul Wallenberg and Andrew v. Remmer".

"And the drops of your hot blood like sparks blaze up in the darkness of life and many proud hearts will flame up".

We ask you to take part in the creation of the Mission "Kindness and Charity". Adam Myshchovich, Polish poet

We plan to fulfil this noble task on May 8, 2004 - the day of liberation of Ukraine in 1944.

Head of the Mission "Kindness and Charity"

Professor Heinrich-Andrew v. Remmer (70)

Professor

Michael G. Gluschenko

Truyenko

April 29, 2003

~~Stockholm; Svenska Högskolan~~
 Empty paper

Dear Editor-in-chief!

At the ebb of my life I decided to apply to You and with your help to the relatives of Swedish diplomat Raul Wallenberg and also to the Swedish Government.

My father Andrew = Konstantin for Remmer worked in Raul Wallenberg's group in 1944-1945. My father ^{was arrested} together with Mr. Wallenberg by NKVD of the USSR in Hungary in February of 1945.

This fact became to be known to my mother Tatjana Remmer in 1963, when she was visited by two Soviet generals in civilian dress. They gave my mother some information which she kept in her soul because she was afraid of the Soviet authorities. And only on the eve of her death in 1977 she gave me a letter. In this letter she explains the real fate of my father and Mr. Wallenberg and she puts a full stop in this historical question.

For decades hundreds of scientists and archivists, historians looked through and studied many archives of Germany, Hungary and other countries (but they were not admitted to the USSR). They tried to find tracks, signs of Mr. Wallenberg, who saved hundreds and thousands honest people and especially ~~the~~ Jews who had been in the fascist concentration camps.

111 - Enklärning för Nina Lagergren

However history as any subject or science
 (it is concrete, suff. and exactness)
 God with all things are possible (Matthew 19:26)
 I am ready to present you this my Mother's letter
 (1908-1978) as a final true document in this
 long-long history, the history of Mr. R. Wallenberg
 This taken up to now a reliable document
 I am ready to hand over to any
 representative of Mr. R. Wallenberg's family
 or to any representative of the Swedish
 Government without any compensation.

Professor Heinrich von Remmer
 - Sohn H. K. v. Remmer

Kampgenosse und Freund für
 Raoul Wallenberg

President of the Mission "Kindness and
 Charity" in the names Mr. R. Wallenberg
 and Andrew Remmer

Professor H. Remmer
 Chief, 1905-1902 professor Sturachenko

Ukraine

Adresse: Simferopolskoje Schosse, 14
 Post Nikita. Talta. Krim 986
 toll (0654) - 35-25-14.

Stockholm,
Svenska Dagbladet.

Dear Editor-in-Chief

At the ebb of my life I decided to apply to you and with your help to the relatives of Swedish Diplomat Mr. Paul Wallenberg and to the Swedish Government.

My father Andrew-Konstantin Remmer worked in Paul Wallenberg's group in 1944-1945. My father together with Mr. Wallenberg was arrested by NKVD of the USSR in Hungary in February 1945. This unbelievable fact became to be known to my mother - Tatiana Remmer in 1965, when was visited by two Soviet generals in civilian dress. They gave my mother some information concerning my father which she kept in her soul because she was afraid of the Soviet authorities and especially NKVD.

And only on the eve of her death, in 1977 she gave me a letter. In this letter she explained the real and tragic fate of my father and Mr. R. Wallenberg, and thus she put a full stop in this historical question.

For decades hundreds of scientists and archivists, historians looked through and studied many archives of Germany, Hungary and other countries (but they were not admitted to the USSR), they tried to find tracks, signs of Mr. R. Wallenberg, who saved hundreds and thousands of honest innocent people and especially Jews, who had been in the fascist concentration camps.

The representatives of the Swedish Government (Prime Minister T. Erlander, Mark Vallenberg, Stephan Söderblom, Ambassador Yarring and many others) and also the relatives of R. Wallenberg; his sister Nina Lagergren, uncles Jacob and Marcus, and some prominent people of Sweden many times applied to the Soviet Government (beginning from March of 1945) and especially to Mrs. Chruschev N., Bulganin, Molotov and Gromiko A.; however their requests and many other requests to find the truth about R. Wallenberg - it was a blind alley; either a typical communist lie or stupid and irresponsible answers written for form only, as in the case when Minister of Foreign Affairs of the USSR Mr. Gromiko A. to the Swedish Ambassador (on the 6th of February 1957); (about Mr. Wallenberg's death in Lubianka Prison, as if the prisoner died of "infarct of myocardis"). In Germany up to now many historians, many representatives of newspapers and magazines work on this question (Guy von Dardel, Ferdinand Gostlin, Thomen von Markus Hydra, Elke Schubert, Daniel Brössler and others); Peter Wallenberg. Please, pay attention to "Süddeutsche Zeitung" - 13.01.2001; 17.11.1999; 16.11.1998; 5.11.1997; 5.11.2001; 17.01.1995; 30.11.2000; 13.01.2001. Much place is taken there by insinuations, inaccuracies and a desire to get a false success.... A special place among them takes Guy von Dardel (56-58 years of laborious, investigative labour) "Süddeutsche Zeitung Magazine", 18.01.2002.

However, history as any subject or science
likes concrete results and exactness.
God with all things are possible! (matthew 19:26)
I am ready to present you this my Mother's letter
(1908-1978) as a final true document in this
long-long history, the history of Mr. R. Wallenberg.
This unknown up to now valuable document
I am ready to hand over to any
representative of Mr. R. Wallenberg's family
or to any representative of the Swedish
Government without any compensation.

Professor Heinrich von Remmer -
- Sohn H. v. Remmer -
- Kampfgenosse und Freund für

Raoul Wallenberg -
President of the Mission "Kindness and
Charity" in the name of Mr. R. Wallenberg
and Andrew K. v. Remmer.
(Matthew - 19:19)
Professor H. Remmer

Chief counsellor professor Glushchenko
Michael Glushchenko

Ukraine
Adresse: Simferopolskoje Schosse, 14.
Post Nikita. Talta. Krim, 98648
Ukraine - tell (0654) - 35-25-14. Crimea. UA.

барон Андрей-Константинович
фон Реммер (1880-1950).

Baron Andrej- Kon-
stantin von Remmer
(1880-1950)

Foto 1929.
Moskau.

SVERIGES AMBASSAD

2003-08-21

Nr 69 ✓

~~P-2-Et/Wbg~~

Sveriges Ambassad
Berlin

UTRIKESDEPARTEMENTET

Ambr Magnus Holm

INK. UTRIKESDEP.
D.Nr. 08/24966
2003-08-28
AVD. P GR. 2 MÅL. Eu

(EC)

Kopia HM
219 HH

Raoul Wallenberg i tyska arkiv

Hbr Hamrin-Tham 2003-06-17 ✓

(2. bilagor)

Ambassaden Berlin har med anledning av rubr. handbrev, gällande material om Raoul Wallenberg i tyska arkiv, tillskrivit Auswärtiges Amt (politiska arkivets historiker, fru Dr. Keipert) samt Bundesarchiv. I de svar som nu inkommit meddelas följande:

a.a.
H.H.

1. Auswärtiges Amt (AA) skriver i en verbalnot av den 13 augusti 2003 att AA:s politiska arkiv från de sista krigsåren är begränsat. Den tyska Budapestbeskickningens arkiv innehåller inga arkivalier utfärdade efter 1941. Enligt AA förstördes sannolikt alla dokument av senare datum på plats, då det i krigets kaotiska slutskede inte fanns några lämpliga transportmöjligheter.

Från 1945 fram till slutet av 50-talet förvarade de allierade AA:s dossier i England, innan de återfördes till Auswärtiges Amt. Sedan dess har allt arkivmaterial utan restriktioner varit tillgängligt i AA:s politiska arkiv och blivit granskat och utvärderat av många institutioner och forskare från början på Nürnbergprocessen fram till idag.

När det gäller just Raoul Wallenberg, skriver AA att personer med intresse i Wallenbergs öde vid flera olika tillfällen noga gått igenom arkivmaterialet i syfte att få fram närmare uppgifter om hans aktiviteter i Budapest – tyvärr utan resultat. Mot denna bakgrund konstaterar AA att även om nya betydelsefulla uppgifter om Raoul Wallenberg inte är att vänta, får svenska utrikesdepartement gärna låta en forskare ännu en gång granska relevant material i AA:s politiska arkiv efter att UD och AA har kommit överens om en tid.

Postadress:
Rauchstrasse 1
10787 BERLIN

Telefon:
+49 (30) 50 50 60

E-post:
ambassaden.berlin@foreign.ministry.se

Telegram:

Telefax:
+49 (30) 50 50 67 89

www:
www.schweden.org

ap

2003-08-21

I noten hänvisar AA också till en omfattande publikation (76 bokband) med titeln "Akten zur deutschen auswärtigen Politik 1918-1945" som innehåller tiotusentals dokument. Ett av banden (Randolph L. Braham: The Destruction of the Hungarian Jews. A documentary account. 2 Bde. New York 1963) är särskilt ägnat judeförföljelsen i Ungern.

Auswärtiges Amt påpekar att AA:s politiska arkiv endast omfattar material från AA och dess utlandsmyndigheter. Arkivmaterial från underrättelse- och säkerhetstjänsterna som ansvarade för judeförföljelsen förvaras – i den utsträckning material över huvud taget finns kvar – på Bundesarchiv.

AA har till noten bifogat en kopia på det politiska arkivets enda kända ärende med direkt koppling till Raoul Wallenberg. Det gäller AA-tjänstemannen von Erdmannsdorffs minnesanteckningar, daterade 17 december 1944, med anledning av att minister Richert på svenska ambassaden tidigare samma dag sökt upp von Erdmannsdorff för att på uppdrag av svenska regeringen informera honom om att chefen för SS-Kommando für die Lösung der Judenfragen i Budapest (via herr Eichmann) och hans ställföreträdare Droegger i olika sammanhang hade uttalat sin avsikt att skjuta ihjäl legationssekreteraren Wallenberg som på svenska beskickningen i Budapest handlade utfärdandet av skyddspass för judar. Därutöver meddelades att en av svenska Budapestbeskickningens medarbetare (en jude med troligtvis ungerskt medborgarskap) och hans tre familjemedlemmar hade skjutits ihjäl av okända gärningsmän. Richert förklarade att han på uppdrag av Stockholm hade att meddela detta till AA och att eftertryckligen be om att de ansvariga myndigheterna i Budapest anvisas att verka för att ingen svensk och ingen av svenska Budapestbeskickningens medarbetare blir skjuten. Von Erdmannsdorff ville låta kontrollera uppgifterna men försäkrade Richert att eventuella yttranden av det slag som Richert hade nämnt säkert inte var menade som allvarliga hot.

Efter att ett telegram med likalydande text skickats till tyska beskickningen i Budapest, meddelade denna den 20 december 1944 i ett svarstelegram att SS Obersturmbannführer Eichmann (Führer SD-Judensondereinsatzkommando) och hans ställföreträdare SS Untersturmführer Danniger vid flera tillfällen under senare tid hade haft berättigad anledning till kritik mot medarbetare på svenska Budapestbeskickningens "Judenbüro". Detta gällde speciellt legationssekreteraren Wallenberg som på ett ovanligt sätt engagerade sig för ungerska judar som hade kallats in till gränsarbetsjänst. Det konstaterades att illegala metoder användes för att genom utfärdandet av skyddspass försöka

2003-08-21

förhindra att judar uppfyllde den lagstadgade arbetsförpliktelsen. Eventuella yttranden som kan ha resulterat ur misstämningen var inte menade som allvarliga hot utan skulle i så fall ha en avskräckande verkan för att förhindra fortsatt manipulation av detta slag. I telegrammet bekräftades att de nämnda judiska medarbetarna var ungerska medborgare med svenska skyddspass. Tyska beskickningen lovade återkomma med ytterligare uppgifter efter samtal med Eichmann.

I ett kort AA-internt meddelande den 22 december 1944 rekommenderades att von Erdmannsdorff i sitt svar till Richter skulle förneka Eichmanns yttrande, men däremot framföra AA:s kritik mot Wallenbergs agerande i Budapest. Avslutningsrapporten som von Erdmannsdorff skrev en dag senare visar att han följde rekommendationen.

2. Bundesarchiv i Berlin (Herr Zarwel, Abteilung R, Sektion Inneres/Justiz, Finckensteinallee 63, 12205 Berlin, tel 01888777-423) har i ett skriftligt svar av den 12 augusti 2003 meddelat att arkivet, trots små utsikter till framgång, har genomfört efterforskningar i saken. Dessa gav dock inga nya resultat. Arkivet rekommenderar oss att överväga en förfrågan till den myndigheten som idag förvaltar DDR:s underrättelsetjänsts arkiv (Behörde der Bundesbeauftragten für die Unterlagen des Staatssicherheitsdienstes der ehemaligen DDR, Postfach 218, 10106 Berlin) – det sk. STASI-arkivet.

XXXX

Ambassaden vore tacksam få erfara om STASI-arkivet redan genom sökts med anledning av efterforskningarna kring Raoul Wallenberg, eller om det finns önskemål om att ambassaden tillskriver myndigheten i detta ärende.

Alf Karlsson

Bilagor:

- 1/ Kopia av verbalnote till AA samt AA:s svar inkl bilagor.
- 2/ Kopia av brev till Bundesarchiv samt Bundesarchivs svar

SVERIGES AMBASSAD

Schwedische Botschaft
Berlin

Nr. 85/2003

VERBALNOTE

Die schwedische Botschaft beehrt sich, in der folgenden Angelegenheit an das Auswärtige Amt heranzutreten.

Die schwedische Regierung betreibt seit vielen Jahren Forschungen zum Schicksal des schwedischen Diplomaten Raoul Wallenberg. Im Sommer 1944 kam Wallenberg nach Budapest und wurde Mitte Februar des darauffolgenden Jahres von der Roten Armee gefangengenommen. Während dieser Periode führte er seine Befreiungsaktionen ungarischer Juden durch.

Das schwedische Außenministerium hat bei einer aktuellen Untersuchung des Falles Wallenberg festgestellt, dass bisher keine systematische Untersuchung des deutschen Archivmaterials, welches Raoul Wallenberg betreffen könnte, durchgeführt worden ist. Wallenberg hatte in den Jahren 1944-1945 regelmässige Kontakte zu Mitgliedern der deutschen Regierung, und es ist davon auszugehen, dass sich dies auch in den für Berlin verfassten Berichten der deutschen Botschaft in Budapest widerspiegeln könnte. Selbiges kann auch für die Berichte der deutschen Berichterstatter- und Sicherheitsorgane gelten.

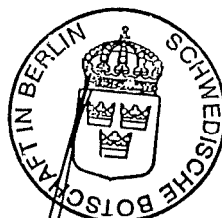
Das schwedische Außenministerium wäre daher dankbar zu erfahren, in welchem Ausmass Berichte dieser Art möglicherweise bewahrt worden sind und auf welche Art und Weise Schweden dazu Zugang bekommen könnte (Archiv des Auswärtigen Amtes bzw. diverse Spezialarchive).

Die Schwedische Botschaft benutzt diesen Anlass, das Auswärtige Amt erneut ihrer ausgezeichneten Hochachtung zu versichern.

Berlin, den 30. Juli 2003

An das
Auswärtige Amt

BERLIN

10/85
926
Wallenberg
Hilf SA med Gud
2003-07-31

AUSWÄRTIGES AMT
Gz.: 117-251.08 Schweden

Doppel

Verbalnote

Das Auswärtige Amt beehrt sich, der Schwedischen Botschaft den Empfang ihrer Verbalnote Nr. 85/2003 vom 30. Juli 2003 zu bestätigen.

Das Auswärtige Amt verfügt in seinem Politischen Archiv noch über eine Reihe von Akten über die Beziehungen zwischen dem Deutschen Reich und Ungarn aus den Jahren des Zweiten Weltkrieges. Darunter sind auch solche über die Verfolgung der Juden in Ungarn, in deren Zusammenhang Dokumente zur Tätigkeit Raoul Wallenbergs in Budapest am ehesten zu erwarten wären. Während jedoch die Überlieferung für die ersten Kriegsjahre noch relativ dicht ist, wenn auch bei weitem nicht vollständig, wird sie für das letzte Kriegsjahr infolge von Verlusten durch Bombenangriffe und später bei der Räumung von Ausweichstellen des Auswärtigen Amts außerhalb Berlins immer schmäler. Das Archiv der Gesandtschaft in Budapest selbst reicht in keinem Fall über das Jahr 1941 hinaus; die späteren Akten dürften vor dem Abzug der Gesandtschaft am Ort vernichtet worden sein, da ja zu diesem Zeitpunkt keine geordneten Transportmöglichkeiten mehr bestanden.

Die Akten des Auswärtigen Amts befanden sich von 1945 bis zum Ende der fünfziger Jahre im Gewahrsam der westlichen Alliierten in England, seither wieder im Auswärtigen Amt. Sie sind vom Beginn der Nürnberger Prozesse an von vielen Behörden und Forschern untersucht und ausgewertet worden. Seit ihrer Rückkehr nach Deutschland stehen sie uneingeschränkt zur Benutzung im Politischen Archiv des Auswärtigen Amts offen - unentdeckte wichtige Unterlagen sind in ihnen nicht mehr zu erwarten. Eine umfassende Publikation (Akten zur deutschen auswärtigen Politik 1918 - 1945) hat in 76 Bänden mehrere zehntausend Aktenstücke öffentlich zugänglich gemacht. Eine spezielle

An die
Schwedische Botschaft
Berlin

Edition umfaßt die wichtigen Dokumente zur Judenverfolgung in Ungarn (Randolph L. Braham: The Destruction of the Hungarian Jews. A documentary account. 2 Bde. New York 1963). Zudem haben immer wieder am Schicksal Wallenbergs Interessierte ohne Erfolg versucht, durch gründliches Aktenstudium Näheres über seine Budapester Tätigkeit zu erfahren. Das Thema war vor wenigen Jahren erneut aktuell gewesen, als das Wirken des Schweizer Konsuls Carl Lutz in Budapest zugunsten der Juden umfassender untersucht wurde. Das einzige hier bekannte Dokument mit einem konkreten Bezug auf Raoul Wallenberg liegt in Kopie bei.

Wenn das schwedische Außenministerium den Wunsch hat, die in Frage kommenden Akten nochmals durch einen Wissenschaftler hier im Politischen Archiv sichten zu lassen, wäre das nach Terminvereinbarung ohne weiteres möglich.

Das Politische Archiv verwahrt ausschließlich Akten des Auswärtigen Amts und deutscher Auslandsvertretungen. Für die Durchführung der Judenverfolgung waren jedoch die Sicherheits- und Polizeibehörden verantwortlich, deren Akten - soweit überhaupt erhalten - im Bundesarchiv (Finckensteinallee 63, 12205 Berlin) aufbewahrt werden. Es soll hier einer Auskunft des Bundesarchivs nicht vorgegriffen werden, aber seine Aktenbestände zur Judenverfolgung dürften ähnlich umfassend und immer wieder durchforscht worden sein wie die hiesigen.

Das Auswärtige Amt benutzt diesen Anlass, die Schwedische Botschaft erneut seiner ausgezeichneten Hochachtung zu versichern.

Berlin, den 13. August 2003

L.S.

Pol. VI 1705

Auswärtiges Amt
Tel. II A 4308
14.2 - 9. JAN 1945
Anl.

Berlin, den 17. Dezember 1944.

A u s z e i c h n u n g .

Der Schwedische Gesandte suchte mich heute auf und teilte mir Folgendes im Auftrage seiner Regierung mit:

Der Chef des SS-Kommandos für die Lösung der Judenfragen in Budapest habe angeblich durch einen Herrn Eichmann einen Angestellten des Schwedischen Roten Kreuzes in Budapest mitgeteilt, daß er die Absicht habe, den sogenannten Judenhund Wallenberg zu erschießen. Es handelt sich um Dr. Wallenberg, der bei der Schwedischen Gesandtschaft in Budapest tätig ist und vor allem die Frage der Erteilung von Schutz-Pässen für Juden bearbeitet. Äußerungen ähnlicher Art hat der Stellvertreter des H-Kommando-Chefs namens Droegger getan. Ferner sei gemeldet worden, daß ein jüdischer Angestellter der Gesandtschaft mit seinen 3 Familienmitgliedern durch unbekannte Täter erschossen worden sei. Auf meine Frage bemerkte der Schwedische Gesandte, daß dieser Angestellte der Schwedischen Gesandtschaft wahrscheinlich ungarischer Staatsangehöriger sei.

Gesandter Röcherst fügte hinzu, er sei beauftragt worden, Vorstehendes dem Auswärtigen Amt mitzuteilen mit der dringenden Bitte, die zuständigen Stellen in Budapest anzuweisen, dahin zu wirken, daß kein Schwede und kein Angehöriger der Schwedischen Gesandtschaft erschossen würden.

Ich habe dem Schwedischen Gesandten gesagt, daß wir seine Mitteilung nachprüfen würden, daß aber die von ihm erwähnten Äußerungen, falls sie wirklich gefallen seien, sicher nicht ernst gemeint seien. Der Gesandte räumte diese Möglichkeit ein, verwies aber darauf, daß die zur Zeit voraussichtlich in Budapest herrschende aufgeregte Stimmung zu ernststen Zwischenfällen führen könne.

St.S.
U.St.S.Pol.
Abteilung R
Tel. II
Pol VII
Pol IV

H. Gm. der Pol. VI 1705
Pol. VI 1705
muss unbedingt sichergestellt werden, dass Dr. Wallenberg nicht erschossen wird.
Gm. der Pol. VI 1705

11.2.45
2.12.44
18.12.44
2.1.45

Könn.

**Ich habe die Deutsche Gesandtschaft in Budapest
telegrafisch um Nachprüfung und Drahtbericht geboten.**

gez. von Erdmannsdorff

Politisches Archiv des
Auswärtigen Amtes

Vervielfältigung, Abdruck und Weitergabe an Dritte
nur mit Genehmigung des Auswärtigen Amtes

Bestand: Inland II A1B

Aktenzeichen: 83-26

Band: 3 (R 99401)

Genau beachten.

1. Nur Maschinenschrift
2. Nur knapp beschreiben.
3. Offene Textstelle in besonderem Telegramm abenden

4. Telegramme, die an mehrere Anschriften gehen sollen, dürfen nur dann in einer Vfg. erledigt werden wenn sie genau wörtlich übereinstimmen, bei der geringsten Abweichung oder bei Zuschlag ist besonderes Telegramm erforderlich

id. 17.12.44 14 J-2/11

Berlin, den 17. Dezember 1944

Telegramm { Nicht geh. Ch. V. ~~Offen~~
1 Z. (geh. Ch. V.)

Diplogerma

~~Censurgerma~~ Budapest

Nr.

Geh. Verm. für Behördenleiter
Geh. Reichsfachen
Geheimfachen
Ohne besonderen Geheimstempel

Nicht
zutreffendes
durch
streichen

Referent: Ges. von Erdmannsdorff

G-Schreiber!

Citissimó!

Betreff:

Der Schwedische Gesandte suchte mich heute auf und teilte mir Folgendes im Auftrage seiner Regierung mit:

Der Chef des H-Kommandos für die Lösung der Judenfragen in Budapest habe angeblich durch einen Herrn Eichmann einem Angestellten des Schwedischen Roten Kreuzes in Budapest mitgeteilt, daß er die Absicht habe, den sogenannten Judenhund Wallenberg zu erschießen. Es handelt sich um ~~den~~ Wallenberg, der bei der Schwedischen Gesandtschaft in Budapest tätig ist und vor allem die Frage der Erteilung von Schutz-Pässen für Juden bearbeitet. Äußerungen ähnlicher Art haben der Stellvertreter des H-Kommandochefs namens Droegger getan. Ferner sei gemeldet worden, daß ein jüdischer Angestellter der Gesandtschaft mit seinen 3 Familienmitgliedern durch unbekannte Täter erschossen worden sei. Auf meine Frage bemerkte der Schwedische Gesandte, daß dieser Angestellte der Schwedischen

Gesandte.

Freilassen für die Telegramm Kontrolle

17.12.

1745

Harnack

17.

Gesandtschaft wahrscheinlich ungarischer Staatsangehöriger sei.

Gesandter Richert fügte hinzu, er sei beauftragt worden, Vorstehendes dem Auswärtigen Amt mitzuteilen mit der dringenden Bitte, die zuständigen Stellen in Budapest anzuweisen, dahin zu wirken, daß kein Schwede und kein Angehöriger der Schwedischen Gesandtschaft erschossen würden.

Ich habe dem Schwedischen Gesandten gesagt, daß wir ~~diese~~ ^{ihm} Mitteilung nachprüfen würden, daß aber die von ihm ~~erbetenen~~ ^{erbetenen} Äußerungen, falls sie wirklich gefallen seien, sicher nicht ernst gemeint ^{sein} seien. Der Gesandte räumte diese Möglichkeit ein, verwies aber darauf, daß die zur Zeit voraussichtlich in Budapest herrschende aufgeregte Stimmung zu ernststen Zwischenfällen führen könne.

Erbitten Drahtbericht.
Erdmannsdorff.

Handwritten: Überprüfung mit 2/13

Teleogramm (geh. Ch. V.)

Budapest(Steinmanger), den 20. Dezember 1944

14.00 Uhr

Ankunft:

20.

19125 "

Nr. 3521 vom 20.12.

1.154 4370

11 16 JAN 1945

Auf Telegramm vom 17. Nr. 1842

Remarks:

RAM, St.S.

STSPol.

g Pol

Sobon Abdruck
erhalten.

Telko

) Pol VI 1705

Gesandtschaftsrat Groll berichtet, dass es den Tatsachen entspricht, dass Führer S D-Judensondereinsatzkommando SS Obersturmbannführer Eichmann und sein Vertreter SS Untersturmführer Danniger des öfteren in letzter Zeit berechtigten Anlass zu Kritik gegen Angehörig. Judenbüros Budapest schwedischer Gesandtschaft gehabt haben. Dies zutrifft insbesondere für Legation sekretär Wallenberg, der sich in durchaus unüblicher Weise für ungarische Juden eingesetzt hat, die zum Grenzarbeitsdienst eingezogen waren. Es feststeht auch, dass dabei mit absolut illegalen Mitteln versucht wurde, diese unter Schutzpassverteilung der gesetzlich verankerten Arbeitsverpflichtung zu entziehen. Aus dieser Stimmung heraus sind berichtete Äusserungen möglicherweise gefallen, jedoch nicht als ernsthafte Drohung sondern vielmehr um auf weitere derartige Manipulationen abschreckend zu wirken. Erwähnte jüdische Angestellte sind ungarische Staatsangehörige mit schwedischen Schutzpässen.

Eine endgültige Sachdarstellung kann jedoch erst nach Befragen des Obersturmbannführers Eichmann, der sich zur Zeit unterwegs befindet, gegeben werden. Sobald dies möglich ist, folgt weiterer Bericht.

Voesenmayer

Vorteller:

cc. Full #

Summary: Telling

IN

Inland II zur Übernahme des Vorganges an sich bereit. Ich würde es jedoch für zweckmässig halten, wenn die Stellungnahme gegenüber der schwedischen Gesandtschaft von Gesandten von Erdmannsdorf abgegeben wird, dem gegenüber auch der Schritt des Schwedischen Gesandten erfolgt ist.

Ich rege an, die Äusserung Eichmanns überhaupt zu bestreiten, aber unsere Beanstandungen an LS. Wallenberg anzubringen.

Hiermit Herrn Gesandten von Erdmannsdorf zugeleitet.

Berlin, den 22. Dezember 1944.

*Schwede und von Ges. v. Erdmannsdorf
verstärkt,*

*z. A.
12/1*

Mayer

Dg. Pol.

Inl. II A 4309/1

Ich habe heute dem schwedischen Gesandten von dem wesentlichen Inhalt des zunächst bei Pol. VI eingetragenen und sodann an Inl. II abgegebenen Drahtberichts-Nr. 3521 aus Budapest, betreffend Bedrohung des schwedischen Legationssekretärs Wallenberg durch den Führer des SD-Judensondereinsatzkommandos Kenntnis gegeben und ihn dabei besonders auf das zu beanstandende Verhalten des genannten Legationssekretärs sowie anderer Angehöriger des Judenbüros der Budapester schwedischen Gesandtschaft hingewiesen.

Hiermit

Inl. II.

Berlin, den 23. Dezember 1944.

Rutmannsdorff

[Signature]

[Signature]
12/1

Durchdruck:

St. S.

UBt. S. Pol.

Pol. VI

Pol. IVb

SVERIGES AMBASSAD

Schwedische Botschaft
Berlin

Berlin, den 31. Juli 2003

Bundesarchiv Berlin
Herr Zarwel
Abteilung R
Finckensteinallee 63
12205 Berlin

Sehr geehrter Herr Zarwel,

In Bezugnahme auf unser heutiges Telefongespräch erlaube ich mir, Ihnen hiermit die folgende Anfrage in schriftlicher Form übersenden.

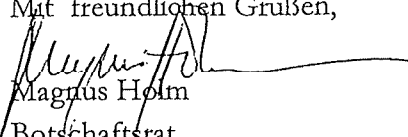
Die schwedische Regierung betreibt seit vielen Jahren Forschungen zum Schicksal des schwedischen Diplomaten Raoul Wallenberg. Im Sommer 1944 kam Wallenberg nach Budapest und wurde Mitte Februar des darauffolgenden Jahres von der Roten Armee gefangengenommen. Während dieser Periode führte er seine Befreiungsaktionen ungarischer Juden durch.

Das schwedische Außenministerium hat bei einer aktuellen Untersuchung des Falles Wallenberg festgestellt, dass bisher keine systematische Untersuchung des deutschen Archivmaterials, welches Raoul Wallenberg betreffen könnte, durchgeführt worden ist. Das Außenministerium in Stockholm hat daraufhin die Botschaft in Berlin gebeten, mit den entsprechenden deutschen Behörden in Verbindung zu treten, mit der Anfrage, in welchem Maße deutsches Archivmaterial vorhanden sein könnte, das für die Forschungen zu Raoul Wallenberg von Interesse wäre.

Bezüglich der diplomatischen Archive hat die Botschaft Kontakt mit Dr. Keipert vom AA aufgenommen. Hiermit wenden wir uns an Sie mit der Frage, ob Archivmaterial der deutschen Nachrichten- und Sicherheitsdienste vorhanden ist, in dem möglicherweise der Name Raoul Wallenberg auftaucht.

Über eine Antwort von Ihnen wäre ich sehr dankbar.

Mit freundlichen Grüßen,

Magnus Holm
Botschaftsrat

Postanschrift:
Rauchstrasse 1
10787 BERLIN

Telefon:
+49 (30) 50 50 60

Email:
ambassaden.berlin@foreign.ministry.se

Telegramm:

Telefax:
+49 (30) 50 50 67 89

www:
www.schweden.org

ARKIV B1 2

BUNDESARCHIV

Bundesarchiv, Postfach 45 05 69, 12175 Berlin

Schwedische Botschaft Berlin
Herrn Botschaftsrat Magnus Holm
Rauchstr. 1

10787 Berlin

Ihr Zeichen,
Ihre Nachricht vom

Mein Zeichen, R 2 – 03/A -
Schwedische Botschaft, Berlin
meine Nachricht vom

Bearbeiter/in: Herr Zarwel
 (0 18 88) 77 70- 423

Datum
12.08.2003

Betr.: Raoul Wallenberg

Sehr geehrter Herr Holm,

ich darf auf Ihr Schreiben vom 31. Juli d.J. sowie unsere kürzlich in dieser Angelegenheit bereits geführte fernmündliche Unterredung Bezug nehmen.

Die hier dennoch veranlassten Nachforschungen verliefen bedauerlicherweise erwartungsgemäß negativ.

Mit dem Politischen Archiv des Auswärtigen Amts stehen Sie bereits in Verbindung. Eventuell ist eine zusätzliche Anfrage an die Behörde der Bundesbeauftragten für die Unterlagen des Staatssicherheitsdienstes der ehemaligen DDR, Postfach 218, 10106 Berlin, hilfreicher.

Mit freundlichen Grüßen
Im Auftrag

(Zarwel)

Hausanschrift:
Finkensteinallee 63
12205 Berlin

Telefon: (0 18 88) 77 70-0
International: +49 18 88 77 70-0
oder +49 30 84 41 62 80
Telefax: (0 18 88) 77 70-1 11
E-Mail: berlin@barch.bund.de
Internet: <http://www.bundesarchiv.de>

Öffnungszeiten des Benutzersaals:
Mo. - Do. 8:00 - 19:00 Uhr
Fr. 8:00 - 16:00 Uhr

Zahlungsverkehr
über die Bundeskasse Trier
Deutsche Bundesbank Filiale Trier (BBk Trier)
(BLZ 585 000 00) Konto-Nr. 585 010 03
Postbank Ludwigshafen
(BLZ 545 100 67) Konto-Nr. 22 35 44 - 672

SVERIGES AMBASSAD

Telefax

1(4)

2003-08-29

Moskva

Andre ambassadsekreterare
Christina Linnarud

INK. UTRIKESDEP.		
D.Nr. 2003/45171		
2003-08-29		
AVD. P	GR. 2	MÅL. Eu1

UTRIKESDEPARTEMENTET, dnr 370 ✓

För: EC ✓

Note från MID i Wallenberg-ärendet

1 bilaga

Härmed insänds för kännedom en note från MID i Wallenberg-ärendet jämte ambassadens översättning till svenska. Notan är ett svar på ambassadens förfrågan om uppgifter om den lettiske kaptenen Baltins.

HIRDMAN

Postadress:
Ulitsa Mostilimovskaja 60
119 590 MOSKVATelefax:
(7 095) 937 92 02Besöksadress:
Ulitsa Mostilimovskaja 60
MoskvaURL:
www.sweden.ruTelefon:
(7 095) 937 92 00E-post:
ambassaden.moskva@torelgn.ministry.se

МИНИСТЕРСТВО
ИНОСТРАННЫХ ДЕЛ
РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

INK. AMB. MOSKVA		
D.nr. 12: A/160 08/160		
2003-08-06		
AVD HP	GR 70	MAL 64

16
56

1/2003

№ 6659 /2ЕД

Министерство Иностранных Дел Российской Федерации свидетельствует свое уважение Посольству Королевства Швеция в Российской Федерации и, ссылаясь на ноту Посольства № 110/03 от 13 июня 2003 года, имеет честь сообщить, что проведенной в Центральном архиве ФСБ России, РУФСБ России по Красноярскому краю и Главном информационном центре МВД России проверкой каких-либо сведений в отношении капитана латвийской армии Петера Балтинса, 1903 года рождения, не выявлено.

В Информационном Центра ГУВД Красноярского края имеются данные на Петра Карловича Балтыньша, 1909 года рождения, уроженца Латвии, осужденного 14 января 1947 г. военным трибуналом Прибалтийского военного округа по обвинению в измене родине (ст.58-1 «а» УК РСФСР) к 10 годам лишения свободы.

**ПОСОЛЬСТВУ
КОРОЛЕВСТВА ШВЕЦИЯ**

г.Москва

Он отбывал наказание в Норильском исправительно-трудовом лагере МВД СССР. Освобожден 6 июня 1955 года.

Для получения сведений по архивным материалам бывшего МВД СССР иностранные исследователи могли бы обращаться в Государственный архив Российской Федерации в порядке, установленном российским законодательством, поскольку при упразднении Центрального аппарата МВД СССР в 1961 году все документальные материалы были переданы в систему Главного архивного управления при Совете Министров СССР.

Министерство пользуется случаем, чтобы возобновить Посольству уверения в своем высоком уважении.

Москва, "01" августа 2002 года

SVERIGES AMBASSAD
Moskva
Christina Johannesson

ÖVERSÄTTNING
2003-08-26

Översättning från ryska

Till Sveriges ambassad
Moskva

Note nr 6659/2ED

Ryska federationens Utrikesministerium betygar härmed Sveriges ambassad i Ryska federationen sin aktning och har med hänvisning till ambassadens note nr 110/03 av den 13 juni 2003 äran meddela att man vid undersökning av material i Rysslands Säkerhetstjänsts (FSB) centrala arkiv, FSB-avdelningen i Krasnodar-regionen och Rysslands Inrikesministeriums Informationscenter inte har påträffat några uppgifter om Peter Baltins, kapten i den lettiska armén född 1903.

På Informationscentret på Krasnodar-regionens Inrikesavdelning finns uppgifter om en Peter Karlovitj Baltynsj född 1909 i Lettland, dömd till tio års frihetsberövande den 14 januari 1947 av militärdomstolen i Baltiska militärdistriktet anklagad för förräderi av fosterlandet (§ 58-1 "a" RSFSR:s Brottsbalk).

Han avtjänade sitt straff i det sovjetiska inrikesministeriets arbetsläger i Norilsk. Frisläppt den 6 juni 1955.

För att erhålla uppgifter ur arkivmaterial från det sovjetiska inrikesministeriet skulle utländska forskare i ordning som föreskrivs av rysk lagstiftning kunna vända sig till Ryska federationens Statsarkiv, eftersom man vid det sovjetiska inrikesministeriets centralapparats avskaffande 1961 överförde samtliga dokument till Arkivavdelningen under Sovjetunionens Ministerråd.

/stämpel/

Moskva den 1 augusti 2002
(året ska antagligen vara 2003, övers. anm.)

2003/4538

Prime Minister of Sweden

REGERINGSKANSLIET
STATSRÅDSBEREDNINGEN
Ink 8/2003
Dnr 2003-08-05
6651

Dear Sir!

A group of scientists from the town of Yalta applies to you with the following:

1. As a result of very important, historical and scientific work about Swedish diplomat Roulf Wallenberg, who worked in Hungary in 1944-1945 a summary document was worked out and it was sent to his sister Nina Lagergren, Dahlgrens väg 22, SE-18262, Årsholm. It was done with the kind help of lady CHRISTINA DANIELSSON, First Secretary, Embassy of Sweden in Kiev, Ukraine. June 13, 2003.
2. On the initiative of these scientists a very important idea appeared - in the name of Swedish Patriot Roulf Wallenberg a "Mission of Kindness and Charity of Roulf Wallenberg and Andrey-Konstantin von Remmer (his friend and companion-in-arms, and they died together)" will be created in Yalta in the nearest future.
3. The initiative group of the Mission applies to you to take part in the creation of this Mission and if it's possible to share some material help.
4. On April 15, 2004 in Kiev, in the main Vladimir Cathedral a requiem will take place in the name of great Swedish Patriot Roulf Wallenberg.
5. On May 8, 2004 in Yalta, Jimmet, 14 will be inauguration of the "Mission of Kindness and Charity of Roulf Wallenberg and A.K. von Remmer".
6. For citizens of Sweden and their friends in Germany and Hungary, where lived and worked R. Wallenberg the doors of the Mission will always be opened.

"Welcome!"

EC/Hamrin/JvB

Brev t. Remmer, Ukraina
030909 + kopier (ink + avg) skickat
t. amb. Kiev.

STATSRÅDSBEREDNINGEN
2003-08-27/LS
Skrivelsen överlämnas till
UD

We also hope that our friendly relations will be strengthening in different spheres of the mission activities and it will serve for Peace, Prosperity and development of economic, cultural relations between Royal Sweden and Crimea!

Thank You very much.

Heinrich Remmer, professor, writer, historian, ^{Yalta}

Michael Glushchenko, professor of linguistics, ^{Yalta}

Basile Maschanov, academician, professor, biol. ^{Yalta}

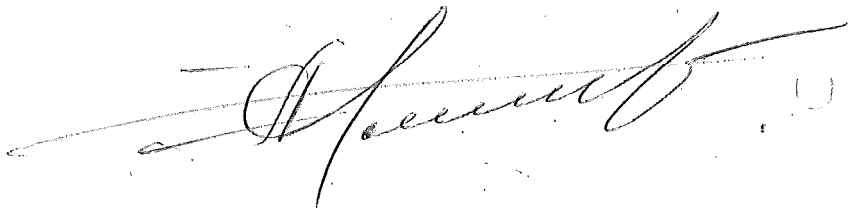
Vitaly Pasechko, professor, historian. Kier

Walter Krauser, scientist, archivist, ^{Yalta}

Cleggyman Adam, Alexander Nevsky Cathedral, ^{Yalta}

Prof. Heinrich von Remmer -

28.04
2003

Professor
Heinrich-Andrej
von REMMER
(70).

Adressa YALTA. UA. 98648

Crimea

Post Nikita

Simferopol-str., 14.

tel. (0654) - 35-25-14.

Heinrich-Andrzej v. Remmer
Simferopolskaja Schaussee, 14.
Post, Nikita.
YALTA. Krima.
UA. 98648.

Prime Minister of Sweden.
Göran Persson.
Rosenbad, 4.
Kv Rosenbad.
103 33. Stockholm.
Sweden.

Ulf Larsson

REGERINGSKANSLIET

**Ministry for Foreign Affairs
Sweden**

Eastern Europe and Central Asia Department (EC)

Ambassador Harald Hamrin

Telephone +46 8 405 33 43

E-mail: harald.hamrin@foreign.ministry.se

Stockholm, 3 September 2003

Ms. Susanne Berger

4793 Williamsburg Blvd

ARLINGTON, VA 22207

USA

P 2 Eu'

EC

Russian reply to question about Peter Baltins

1 bil.

(Ink. fax 030829 fr. Moskva dnr 370)

Dear Ms. Berger,

Please find enclosed – in Russian and a Swedish translation – MID's answer to our question about Peter Baltins. I understand that Stefan Gullgren has already e-mailed you the gist of the answer, but you may want to have a copy of the official text.

Best regards,

Harald Hamrin

exp
Postal Address
SE-103 39 Stockholm
SWEDEN

Visitors' address
Fredsgatan 6

Telephone
+46 8 405 10 00

Fax
+46 8 723 11 76

E-mail
ud.registrator@foreign.ministry.se

Telex
105 90 MINFOR S

exp 3/9/JL
-03

REGERINGSKANSLIET

03/46910
P 2 En
ARKIV

(EC)

Stockholm, 9 September 2003

**Ministry for Foreign Affairs
Sweden**

Department for Eastern Europe and Central Asia (EC)

Ambassador Harald Hamrin

Telephone +46 8 405 33 43

E-mail: harald.hamrin@foreign.ministry.se

Prof. Heinrich-Andrej v. Remmer

Simferopolskoje Schausse 14

Post. Nikita

Yalta

UKRAINA 98648

"Mission of Kindness and Charity of Raoul Wallenberg and Andrey-Konstantin von Remmer"

Dear Professor von Remmer,

in/k. 000901
Thank you for the kind letter, which you have addressed to Prime Minister Göran Persson. I have been asked to respond to your letter on behalf of Mr. Persson and Foreign Minister Anna Lindh.

Let me first of all say, on behalf of the Swedish Government, that we highly appreciate your taking such an active interest in the work and fate of Raoul Wallenberg. His heroic actions to save tens of thousands of Hungarian Jews in the final months of the Second World War stand out as one of the very few bright spots in the otherwise dark picture of that horrible period in Europe's history. All over the world individuals, groups and organizations work to keep the memory of Raoul Wallenberg and his mission in Hungary alive. We are happy to note, that also in the Ukraine, thanks to your endeavours and those of your friends and collaborators, steps are being taken honour Raoul Wallenberg and his work.

In particular, I appreciate the information you are forwarding about the concrete steps being taken by you and your friends, such as the creation of a "Mission of Kindness and Charity of Raoul Wallenberg and Andrey-Konstantin von Remmer", the planned requiem in the Vladimir Cathedral in

9/9
Postal Address
SE-103 39 Stockholm
SWEDEN

Telephone
+46 8 405 10 00

E-mail
ud.registrator@foreign.ministry.se

Visitors' address
Fredsgatan 6

Fax
+46 8 723 11 76

Telex
105 90 MINFOR S

*Leap. 9/9/2003
vanl. DOKA*

Stockholm, 9 September 2003

Kiev and the planned inauguration on May 8 of next year of the "Mission" in Yalta.

As a small token of appreciation I am sending you, by separate mail, a copy of the Swedish report on Raoul Wallenberg, which was published here in Stockholm in 2001.

Yours sincerely,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Harald Hamrin'. The signature is written in a cursive, flowing style with some loops and flourishes.

Harald Hamrin
Ambassador

2003-09-16

R 2 EU'

Utrikesdepartementet
Enh f Östeuropa och Centralasien
Hans Magnusson
08/4053273

W

Ambassaden MOSKVA,

/ Exp. 2003-09-17

Raoul Wallenberg
(1 bil.)

Från EC.

Bif. PM har vi erhållit från Wilhelm Agrell som, med utgångspunkt från sin bok om VENONA, är intresserad av att se om man för en avgränsad period under slutet av andra världskriget kan få tillgång till material som sannolikt huvudsakligen finns i SVR:s arkiv. Vi föreställer oss att det som ett första steg, kunde vara värdefullt att rådfråga t. ex. Arsenij Roginskij eller någon annan vid Memorial hur man bör gå till väga. Ev. kan Roginskij föreslå någon ytterligare person man kan sondera.

Det vore värdefullt om ambassaden kunde ta denna första kontakt. Vi får därefter ta ställning till hur vi skall gå vidare.

CABINET

Ex t:

HM, HH
ecp A

h

PM angående vissa uppslag rörande kontakter med de ryska myndigheterna i Wallenberg-ärendet.

Med utgångspunkt från vårt möte på UD den 1 september återkommer jag här med ett underlag om möjliga frågor att ta upp med den ryska sidan.

Den allmänna bakgrunden är dels den ökade och framförallt vidgade kunskap som den senaste Wallenberg-utredningen tillfört, samt det förhållande att svenska (och andra) forskare intresserat sig för olika och delvis nya aspekter på frågan. En av dessa, som utförligt behandlats av utredningen, är den internationella underrättelsemiljön i Stockholm vid tiden kring initieringen av och genomförandet av Wallenbergs uppdrag. Utan att man behöver dra slutsatsen att Wallenberg själv haft kontakter av underrättelsekaraktär, gäller detta förhållande flera av de personer och miljöer han hade kontakt med och kan ha påverkat hur hans uppdrag uppfattats både på sovjetisk och västallierad sida.

Det framstår mot denna bakgrund som relevant att försöka skapa en större klarhet såväl om personkretsen kring Wallenberg som underrättelsemiljön i Stockholm under perioden hösten 1943 till årsskiftet 1944/45. Förhållanden rörande Ungern är med tanke på Wallenbergs uppdrag av särskild betydelse.

Genom Wallenbergutredningen har klarlagts att det finns ett betydande material både från den brittiska underrättelsetjänsten, liksom från amerikanska OSS, som äger relevans för dessa frågor, framförallt telegrafisk rapportering från Stockholm till respektive huvudman.

I detta sammanhang vore tillgång till ett motsvarande sovjetiskt material av stor betydelse. Det som framförallt framstår som relevant är den löpande telegrafiska rapporteringen från statssäkerhetstjänstens residentur vid legationen i Stockholm och de instruktioner residenturen mottagit från Moskva. Av särskild betydelse är trafiken från april till december 1944, liksom sådan rapportering som innehåller underrättelser från källor med insyn i ungerska förhållanden.

Av vad som framkommer i annat material erhöll den sovjetiska NKVD/NKGB-residenturen åtminstone från slutet av 1943 sådant material från två källor med täcknamn OREST och GORETS, detta material bestod delvis av ungersk diplomatisk kurirpost till legationen i Stockholm. Detta material kom även den brittiska underrättelsetjänsten till del via de bägge ungrarna Vilmos Böhm och Andór Gellért, något som tidigare klarlagts av brittiska historiker. Av särskilt intresse vore den rapportering till statssäkerhetstjänsten som härrör från de bägge uppgiftslämnarna OREST och GORETS.

*förhållanden -
spjeln*

* * *

Jag nämnde vid vårt sammanträffande att SVR i samarbete med ryska resepektive västliga historiker ställt material till förfogade ur utrikesunderrättelsetjänstens arkiv. Dessa flerförfattade böcker är:

John Costello & Oleg Tsarev, "Deadly Illusions", London, Century 1993.

David Murphy, Sergei Kondrashev & George Bailey, "Battleground Berlin. CIA vs KGB in the Cold War", New Haven, Yale University Press 1997.

Alexander Fusenko & Timothy Naftali, "One Hell of a Gamble: Khrushchev, Kennedy, Castro and the Cuban Missile Crisis 1958-1964", London, John Murray 1997.

Nigel West & Oleg Tsarev, "The Crown Jewels: The British Secrets Exposed by the KGB Archives", HarperCollins, London 1999.

Allen Weinstein & Alexander Vassiliev, "The haunted Wood: Soviet Espionage in America – the Stalin Era", New York, Random House 1999.

Detta konstituerar möjligen något slags prejudikat eftersom man i dessa böcker bygger på aktmaterial från SVT, inklusive agenters personakter och rapportering från residenturerna.

En tanke som kan vara värd att reflektera över är om man skall sondera intresset för någon slags motsvarande projekt avseende den sovjetiska underrättelseverksamheten i krigsårens Stockholm, utifrån den särställning som de sovjetiska residenturerna här hade. I sammanhanget kan det ju vara intressant att peka på att allt Säpo-material fram till 1949 nu är helt offentligt utan undantag.

Lund 2003-09-05

Wilhelm Agrell

REGERINGSKANSLIET

Fax

2003-09-25

03/50036

Sid. 1 (1)

P 2 En'

EC

Utrikesdepartementet

Enheten för Östeuropa och Centralasien (EC)

Ambassadör Harald Hamrin

Telefon 08-405 33 43

E-post: harald.hamrin@foreign.ministry.se

Ambassaden Haag, dnr 33✓

Raoul Wallenberg och Philips

Hbr Hamrin-Skala 2003-06-17 ✓

Ert dnr 245, 2003-08-25 ✓

Vi tackar för uppgifterna och tar fasta på erbjudandet om ytterligare hjälp på följande punkter:

a) Smit junior uppges vara född 1920. Det framgår av dödsrunan för fadern att han var gift med en ungerska. Går det att utröna om han ännu är i livet och om han i så fall kan berätta något om eventuella kontakter med Raoul Wallenberg?

b) Vi har av ett nytt vittne i Budapest gjorts uppmärksamma på att kontorslokalerna på Ullöi (tyskt U) út 2-4 i Budapest, som var Raoul Wallenbergs huvudkontor oktober-december 1944, ursprungligen tillhört ett holländskt-ungersk försäkringsbolag. Då detta efter den tyska ockupationen inställde sin verksamhet övertogs lokalerna av holländska generalkonsulatet och blev därmed, eftersom Sverige var skyddsmakt för Nederländerna, formellt underställt svenska legationen. I litteraturen om Raoul Wallenberg nämns i några sammanhang dåvarande holländske generalkonsuln (Fledderus?) och vidare har vi i våra efterforskningar stött på den holländske löjtnanten van der Waals, som greps av ryssarna i Ungern och sedermera avled i sovjetiskt fängelse. Har UM i Haag något material om den holländska representationen i Budapest under kriget eller har dess verksamhet eljest varit föremål för historisk forskning? Var Smit knuten till den? Vad är känt om fallet van der Waals?

c) Philips säger sig inte känna till anledningen till att Smit senior fick Oranje-Nassau-orden. Går det att ta reda på från andra källor? Vad som intresserar

exp. 25/9/ JvB
V. fax

2003-09-25

oss är huruvida ordensförlåningen är ett uttryck för erkänsla för eventuella insatser under kriget.

HAMRIN

REGERINGSKANSLIET

ARKIV

03/50062

Fax

Sid. 1 (1)

2003-09-25

P 2 En'

Utrikesdepartementet

Enheten för Östeuropa och Centralasien (EC)
Ambassadör Harald Hamrin
Telefon 08-405 33 43
E-post: harald.hamrin@foreign.ministry.se

(EC)

Ambassaden London, dnr

85✓

Raoul Wallenberg och holländska Philips

1 bil.

Under pågående forskning kring Raoul Wallenberg i Budapest har vi uppmärksammat det i Wallenbergs fickkalender upprepade gånger förekommande namnet Berber Smit. Därmed avses av allt att döma holländske medborgaren Lolle Smit, platschef för Philips i Ungern under kriget, eller möjligen dennes son L.J. Smit, som arbetade som volontär under fadern. Vi har förhört oss hos Philips huvudkontor och fått närslutna besked (se ambassadens Haag telefax utan holländskspråkiga bil.). Det framgår således att Lolle Smit skulle ha varit Officer of the British Empire, men Philips vet inte varför han skulle fått denna utmärkelse.

Mot bakgrund av att

- a) svenska legationen var skyddsmakt för Nederländerna i Ungern under kriget,
 - b) Wallenberg bedrev en stor del av sin verksamhet i lokaler formellt tillhörande holländska generalkonsulatet,
 - c) holländska officerare på flykt från Tyskland hade tagit sig till Ungern och där sökt kontakt med de västallierade,
 - d) en av dessa, löjtnant van der Waals, greps av ryssarna, anklagades för spionage och avled i sovjetiskt fängelse,
- är det av intresse erfara av vilka skäl Lolle Smit erhöll en brittisk utmärkelse. Hans karriär tycks inte i övrigt ha tangerat brittiska intressen, så frågan uppkommer om det kan ha varit pga insatser i det tyskockuperade Ungern?

HAMRIN

cap. 25/9/06
(via fax)

SVERIGES AMBASSAD

Telefax

1(5)

2003-08-25

Haag

Press Information Kultur

Ellisabet Jonsson

+31-(0)70-412 02 25

UTRIKESDEPARTEMENTET, dnr 245
UD-EC Hamrin**Raoul Wallenberg och Philips**

Hbr Hamrin-Skala 2003-06-17

2 bil

Ang. er förfrågan om personerna Lolle och Berber Smit, vars namn förekommer i Raoul Wallenbergs almanacka, har vi mottagit ett svar från Philips företagsarkiv. I översättning lyder meddelandet på följande sätt:

"Lolle Smit arbetade mycket riktigt för Philips. Smit föddes 25 augusti 1892 i Sneek. I september 1938 efterträdde han H. Bruckenstein som VD för Philips rumänska dotterbolag i Bukarest. I mars 1941 flyttade han till Budapest och bodde då ett tag på Hotell Palatinus. I september 1941 fick han den centrala ledningen över Balkanländerna (Ungern, Kroatien, Serbien, Rumänien, Bulgarien, Turkiet och Grekland) med bosättningsort Budapest. Övriga fakta från perioden under andra världskriget saknas.

Efter kriget arbetade Smit som avdelningsdirektör för Östeuropa för Philips i Eindhoven. I september 1949 slutade han på Philips eftersom han blivit ombedd av den nederländska regeringen att delta i en stor nederländsk exportkampanj.

Lolle Smit avled den 22 september 1961 i Haag. I hans dödsruna (se bilaga 2) finns uppgiften att han var "Officer of the British Empire" samt "Ridder in de Orde van Oranje Nassau" (denna orden mottog han förmodligen i april 1949). Orsaken till att han förlänats dessa ordnar är oss inte känd.

Lolle Smits son, L.J. Smit, född 29 september 1920, trädde 1 januari 1941 i tjänst hos Philips. På 60-talet var han chef för Philips i Tyskland och 1980 pensionerades han. L.J. Smit ska ha arbetat som trainee för Philips i Ungern 1942. Namnet Berber Smit har inte påträffats i Philips arkiv.

Postadress:
P.O. Box 85601
2508 CH Haag
Nederländerna

Besöksadress:
Burg. van Kernebeeklaan 6A

Telefon:
+31 70 412 0200

Telefax:
+31 70 412 0211

E-post:
ambassaden.haag@foreign.ministry.se

Sveriges Ambassad
Haag

Telefax

2003-08-25

Inom avdelningen Company Archives & Historiography har ett verk skrivits om Philips historia. Del 4, som har titeln *Under tysk ledning* (skriven av företagshistorikern I.J. Blanken), behandlar perioden 1935-1950. Verket behandlar dock hela koncernens historia och går inte in på de olika nationella dotterbolagen."

Bifogat återfinner ni originalmeddelandet från Philips företagsarkiv samt en kopia av Lolle Smits dödsruna. Återkom om ytterligare hjälp önskas.

OLSSON

BIL 1.

pca@philips.com on 2003-08-13 15:43:53

To: Elisabet Jonsson/FOREIGN/MINISTRY@RK
cc:
Subject: Re: Berber en Lolle Smit

Geachte mevrouw Jonsson,

Naar aanleiding van uw vraag zijn wij in het archief op zoek gegaan naar informatie over Berber en Lolle Smit. Onderstaande gegevens hebben wij voor u weten te achterhalen.

Lolle Smit was inderdaad in dienst van Philips.

Hij werd op 25 augustus 1892 in Sneek geboren en in september 1938 volgt hij H.

Bruckenstein op als directeur van Philips Roemenië in Boekarest.

In maart 1941 verhuist hij naar Budapest en neemt (tijdelijk) zijn intrek in hotel Palatinus.

In september 1941 krijgt hij de centrale leiding van de Balkanlanden (Hongarije, Kroatië, Servië, Roemenië, Bulgarije, Turkije en Griekenland) met als standplaats Boedapest. Verdere gegevens tijdens de oorlogsperiode ontbreken.

Na de oorlog is hij bij Philips in Eindhoven gebiedsdirecteur van Zuid-Oost Europa. In september 1949 neemt hij ontslag om een functie te aanvaarden voor een grote export campagne (op verzoek van de Nederlandse regering).

Op 22 september 1961 overlijdt Lolle Smit in Den Haag. Uit zijn overlijdensbericht (zie bijlage) blijkt dat hij Officer of the British Empire is en ook Ridder in de Orde van Oranje Nassau (waarschijnlijk ontvangen in april 1949). Waarvoor hij deze ontvangen heeft, is ons niet bekend. Wellicht is dit te achterhalen bij de overheid in Den Haag.

Verder blijkt dat Lolle een zoon heeft namelijk L.J. Smit. Deze L.J. Smit, geboren op 29 september 1920, is op 1 januari 1941 ook in dienst van Philips getreden bij de afdeling Commerciële Voorcalculatie en Planning. In de jaren zestig zal hij de leiding van Philips Duitsland krijgen en in 1980 gaat hij met pensioen. Hij zou in 1942 als volontair bij Philips Hongarije gewerkt hebben.

De naam Berber Smit hebben wij in onze files niet kunnen achterhalen.

Binnen onze afdeling Company Archives & Historiography is de Philips historie beschreven in een vijftal boeken. Deel 4, met als titel 'Onder Duits beheer' (geschreven door bedrijfshistoricus I.J. Blanken), behandelt de periode 1935-1950. Echter de informatie hierin behelst het hele concern en richt zich niet op specifieke vestigingen.

Ik hoop dat u hiermee voldoende informatie heeft en genoeg aanknopingspunten voor uw verder onderzoek.

Met vriendelijke groet,

Marianka Louwers
Philips Company Archives
Gebouw SK-3, Postbus 218, 5600 MD Eindhoven
Tel.: +31 40 2757250
Fax.: +31 40 2756858

e-mail: pca@philips.com

- Lolle Smit.jpg

Heden overleed geheel onverwacht tot onze diepe droefheid mijn lieve man, onze lieve vader, behuwelvader en grootvader

Lolle SMIT
 Officer of the British Empire
 Ridder in de Orde van Oranje Nassau

in de ouderdom van 69 jaar.

's-Gravenhage
 Eindhoven

A. H. Smit - Dordum
 L. J. Smit
 I. V. Smit - Medaresse
 Jidko

Johannesburg (Z.-Afr.)

B. C. Hogg - Smit
 T. W. Hogg
 Alan en Barbara.

's-Gravenhage, 22 november 1981,
 Zijdelaan 27.

Liever geen bezoek aan huis.

De urnadebestelling zal plaats hebben maandag 23. op de begraafplaats Oud Eik en
 Duinen te kwart voor drie. Vertrek van de rouwkamer Hoofdede 46 te kwart over twee.

Begroeturen van de rouwkamer dagelijks van 12-17.30 uur.
 zondag van 13-16 uur.

2003-09-26

Nr

1834

Utrikesdepartementet
GS

Gustav Sandström (praktikant)

GS

INK. UTRIKESDEP.		
D.Nr. 03/51389		
2003-10-02		
AVD.	GR	MÅL
P	2	En
(IN 18 N)		

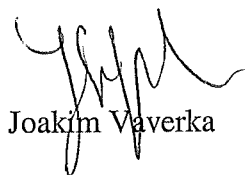
Raoul Wallenbergs 91:a födelsedag hedras

(8 bilagor)

Med anledning av Raoul Wallenbergs 91:a födelsedag har ett antal ceremonier anordnats av International Raoul Wallenberg Foundation (IRWF). IRWF, en icke vinstdrivande utbildnings-NGO med filialer i New York, Buenos Aires, Jerusalem och Caracas är inspirerade av Wallenbergs gärning och verkar för att sprida kunskap om hans insatser och främja fred.

Ceremonier med ett flertal prominenta deltagare anordnades den fjärde augusti i New York, Buenos Aires, Budapest, Tel Aviv, Santiago de Chile och Montevideo. Genom initiativ från IRWF-medlemmar har vidare en skola i Uruguay och en gata i Spanien nyligen namngivits efter Wallenberg.

IRWF framför i bilagda brev sina hälsningar samt inbjuder intresserade att besöka organisationens hemsida på adressen www.raoulwallenberg.net.

Joakim Vaverka

Honorary Members

Mr. Joakim Vaverka
Second Secretary
Permanent Mission of Sweden to the United Nations

It is with great pleasure that we invite you to visit our web site dedicated to Raoul Wallenberg at: **www.raoulwallenberg.net**

Raoul Wallenberg, the Swedish diplomat, inspired us!

The **International Raoul Wallenberg Foundation** (IRWF) is a non-profit organization, with the aim of promoting peace among nations and people, as well as developing educational projects based on concepts of solidarity, dialogue and understanding, with no distinctions.

The Foundation, with branches in New York, Buenos Aires, Jerusalem and Caracas, has focused all of its efforts to honor the deeds of Raoul Wallenberg, who is considered one of the greatest heroes of our times. Our mission is to render homage, promote the message and remember the actions of all those Heroes of the Holocaust, who like Raoul Wallenberg, Aristides de Sousa Mendes and Angelo Roncalli, among many others, risked their lives to save persecuted people during the Second World War.

To celebrate the 91st birthday of Raoul Wallenberg, our foundation organized on August 4th. a series of world-wide events. The ceremonies took place in 6 cities: New York, Tel Aviv, Budapest, Buenos Aires, Montevideo and Santiago de Chile. For more information about each of the ceremonies please visit: <http://www.raoulwallenberg.net/English/highlights.htm>

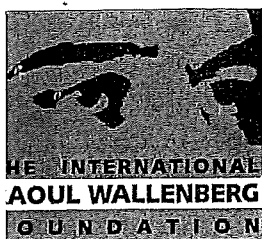
Allow me to mention that a High School bearing the name of Raoul Wallenberg was inaugurated in Uruguay on July 29th 2003, following a proposal made by Uruguayan Congressman Nahum Bergstein, Honorary member of the IRWF. The "Liceo 53 Raoul Wallenberg" is located at Guaviyu Street s/n, between Luis Alberto Herrera and Regimiento 9, Montevideo, Uruguay.

As a joint initiative of the IRWF and the former Mayor of the City of Monforte de Lemos Mr. Nazario Pin Fernandez, a street named after Raoul Wallenberg was recently inaugurated in Spain. Pictures of the "Rua Raoul Wallenberg" were published at:
<http://www.raoulwallenberg.net/english/wallenbergaroundtheworld-spain.htm>

www.raoulwallenberg.net

Antebi 3 94547 JERUSALEM
Tel. 972 2 625 7996 Fax 972 2 623 4430
email lrwf@lrwf.org.il

34 East 67th. Street NEW YORK NY 10021
Tel. 1 212 737 3275 Fax 1 212 535 6262
email lrwf@lrwf.org

Honorary Members

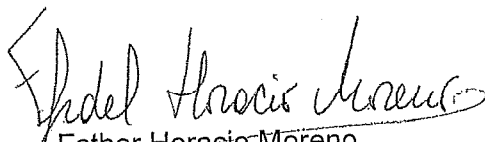
Dalai Lama Nobel Peace Prize Tibet
Nina Lagergren Sister of Wallenberg
Guy Von Dardel Brother of Wallenberg
Tom Lantos Congressman for California USA
Mohammed VI King of Morocco
Klavan Havel President of the Czech Republic
Jean Chretien Prime Minister of Canada
Hans-Adam II Prince of Liechtenstein
Gerhard Schröder Chancellor of Germany
Elie Wiesel Nobel Peace Prize USA
Oscar Arias Nobel Peace Prize Costa Rica
Gerald Ford Former President of USA
Vicente Fox Quesada President of Mexico
Valdis Kiselevisks President of Latvia
Peter Howard Gov. Gral. of Australia
Srejan Mesić President of Croatia
Janez Drnovsek President of Slovenia
Joaquín Almunia President Comm. of Madrid Spain
Moshe Katsav President of the State of Israel
Leszek Miller Prime Minister of Poland
Thomas Klestil President of Austria
Sampaio President of Portugal
Sharon Prime Minister of Israel
Alexander Kwasniewski President of Poland
John Hume Nobel Peace Prize North Ireland
David Trimble Nobel Peace Prize North Ireland
Gustavo Noboa President of Ecuador
José Ramos Horta Nobel Peace Prize Timor
Eduard Shevardnadze President of Georgia
Shimon Peres Nobel Peace Prize Israel
Ferenc Mádl President of Hungary
Valdas Adamkus President of Lithuania
Yaroslav Akayev President of the Kyrgyz Republic
Dzurinda Prime Minister of Slovak Republic
Andris Bērziņš Prime Minister of Latvia
Ernie Eardley Prime Minister of Antigua & Barbuda
Helen Clark Prime Minister of New Zealand
Magne Bondevik Prime Minister of Norway
Leo Falcam President of Micronesia
Jeanne Clarkson Governor General of Canada
Tupou Ofa Halaesale Prime Minister of Samoa
Guido de Marco President of Malta
Milo Đukanović President of Montenegro
Jindřich Fischer President of Slovak Republic
Hans Eberhard Hasler Prime Minister of Liechtenstein
Arnold Rüütel President of Estonia
Svetoslav Paskov Chancellor of Bulgaria
Musa Prime Minister of Belize
Ron Shaw President of Dominica
Adrian Nastase Prime Minister of Romania
Patrick Robinson President of Trinidad & Tobago
Mireya Moscoso President of Panama
Ion Iliescu President of Romania
Glaucos Clerides President of Cyprus
Piero D'Amico Prime Minister of Dominica
Duarte Soares Prime Minister of Portugal
Jean C. Juncker Prime Minister Luxembourg
Samuel A. Hinds Prime Minister of Guyana
Johan van der Wal Prime Minister of Namibia
Ricardo Portillo Cabrera President of Guatemala
Elmars Repse Prime Minister of Latvia
Miroslav Špidla Prime Minister of Czech Republic
Darius Brazauskas Prime Minister of Lithuania
John Key Governor General of New Zealand
José E. Dos Santos President of Angola
Mauricio Fiallo Prime Minister of Grenadines
Paul Kagame President of Rwanda
Ricardo Lagos President of Chile
Abel Pacheco President of Costa Rica
Dragisa Pesic Prime Minister of Yugoslavia
Norodom Ranariddh President of Cambodia
Vladimir Voronin President of Moldova
Colville Young Governor General of Belize
Meles Zenawi Prime Minister of Ethiopia
Isaias Afewerki President of Eritrea
Tony Blair Prime Minister of Saint Lucia
Vukobratović Prime Minister of Macedonia
John F. Nash Jr. Nobel Economics Prize, USA
Edward Natapei Prime Minister of Vanuatu
Chen Shui-Bian President of China

More than fifty Heads of State, Nobel Prize Laureates, Governors and distinguished personalities from all walks of life accompany us in this singular enterprise that aims at educating the younger generations on the exemplary behaviour of the Saviours of the Holocaust. To see the list of Honorary Members please visit:
<http://www.raoulwallenberg.net/english/comitew.htm>

Attached you will find the article **"Hero without a Grave"**, written by Dr. Yoav Tenenbaum PhD. This article is also published on the website of the Embassy of Sweden in Argentina at:
http://www.swedenabroad.com/pages/news_11154.asp&root=7979

Hoping this information is of your interest we are wishing you every success in your future activities, I remain.

Sincerely,

Father Horacio Moreno
President

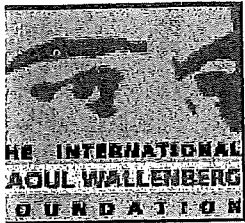
The International Raoul Wallenberg Foundation
e-mail: irwf@irwf.org
Fax 1-212-535-6262
34 East 67 St. 2nd floor
New York, NY 10021
USA

www.raoulwallenberg.net

Antebi 3 94547 JERUSALEM
Tel. 972 2 625 7996 Fax 972 2 623 4430
email irwf@irwf.org

34 East 67th. Street NEW YORK NY 10021
Tel. 1 212 737 3275 Fax 1 212 535 6262
email irwf@irwf.org

Corrientes 1145 Piso 11 C1043AAL BUENOS AIRES
& Fax 54 11 4382 7872
ul irwf@irwf.org

The International Raoul Wallenberg Foundation
34 East 67 Street
New York, NY 10021 - USA
Tel: 212 737 3275
Fax: 212 737 5455
Email irwf@irwf.org
www.raoulwallenberg.net

Celebrating the Life of Raoul Wallenberg August 4th 1912 - ? on the Day of his 91st Birthday

For all the people who owe their lives to Wallenberg, for all of us who understand the importance of his actions, for our children who grow up and have his selfless deeds as a role model, or Wallenberg himself, who may still be alive today, we must celebrate this day as a joyous day. Wallenberg is still alive in

our hearts, despite the Russian's efforts to hide the evidence about his destiny.

Let us celebrate his life!"
Baruch Tenenbaum

On August 4th 2003 the International Raoul Wallenberg Foundation, an educational NGO founded by Mr. Baruch Tenenbaum - born in the Jewish

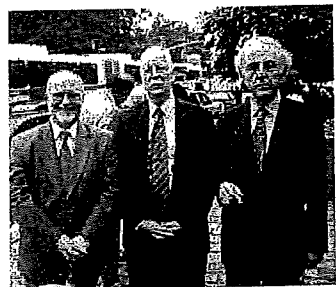
agricultural settlements of Argentina-organized worldwide a series of events to commemorate the heroic deeds accomplished by Raoul Wallenberg, a paramount figure of human history, on the day of his 91st birthday.

Raoul Wallenberg is, undoubtedly, one of the greatest heroes of World War II. During the fierce fighting in

Budapest, Hungary, the Swedish diplomat risked his life to help save close to 100,000 individuals persecuted by the Nazis. Wallenberg continued saving people until he was taken prisoner by the Soviet Army in January 1945. He never returned. His fate has remained unknown."

Events organized by the International Raoul Wallenberg Foundation

New York, USA

Ambassadors of Sweden and Canada with Baruch Tenenbaum in the homage in honor of Raoul Wallenberg in New York

To honor Raoul Wallenberg on his birthday, a ceremony was held next to the monument "Hope", a work by Swedish artist Gustav Graitz, located at 1st Avenue and 17th street, just a few steps away from the United Nations building. Abigail Tenenbaum, representative of the International Raoul Wallenberg Foundation delivered a brief speech about Raoul Wallenberg's heroic deeds and invited diplomats, religious and community leaders and New Yorkers to render tribute to the "Hero without a grave" by placing a

flower next to the monument. A flower was also placed by Peter Malkin, the captor of Adolf Eichmann, and Joao Crisostomo, vice president of the IRWF. By the end of the ceremony there were more than 100 flowers where the symbolic briefcase of Wallenberg stands.

Among the diplomats attending the ceremony were the representatives to the United Nations of Canada, Venezuela and Taiwan; the Consul General of Angola in New York, as well as representatives of the Swedish and the Hungarian New York consulates and missions to the United Nations.

Letters of endorsement from different countries were read, including US Congressman Tom Lantos; Israel's Minister of Justice, Joseph Lapid, both saved by Wallenberg, and the President of Latvia. Louise Von Dardel, Wallenberg's niece wrote: "I think initiatives like these, taken by the International Raoul Wallenberg Foundation are helping keep him and his spirit alive in so many hearts around the world. Thanks to them young men and women are becoming conscious that the courage of one person can lead to justice and

peace." All these letters were read aloud during the ceremony. Actress Liat Ron sang a song by Hana Senesh, a Hungarian Jewish woman captured and executed by the Nazis.

Buenos Aires, Argentina

Tomas Kertesz, Ambassador Madeleine Ströje-Wilkens, Laszlo Ladanyi, Anibal Ibarra and Natalio Wengrower in the homage ceremony to Raoul Wallenberg.

A commemorative plaque, donated to the city of Buenos Aires by the International Raoul Wallenberg Foundation was unveiled in a ceremony held next to the statue by English sculptor Philip Jackson. A sizable crowd of religious and community leaders, high school students, representatives of non-government organizations, diplomats, educational and

government organizations attended the ceremony at the Ruben Dario Square.

The Swedish Ambassador to Argentina, Madeleine Ströje-Wilkens, the Mayor of the City of Buenos Aires, Dr. Anibal Ibarra and the Vice-president of the Wallenberg Foundation, Dr. Natalio Wengrower presided the ceremony and delivered speeches.

In the central stage the following personalities were present: **Guillermo Olivieri**, Secretary of Worship, in representation of the President of the Nation, Dr. Néstor Kirchner; **Gabriela Alegre**, Director of human rights of the city of Buenos Aires, **Salomón Ben Hamú**, Chief Rabbi of the Jewish-Argentine community; **Monsignor Nicola Girasoli**, of the Apostolic Nunciature; **Priest Andrés Albertsen** of the Danish Church; **Rabbi Simón Moguilevsky**, of the Libertad Temple; **Oscar Vicente**, Vice-president of the IRWF and the writer **José Ignacio García Hamilton**, also on behalf of the IRWF.

Laszlo Ladanyi, saved by Wallenberg in 1944 and his granddaughter Yael Beltchi, as

Well as Tomás Kertész, also saved by the Swedish diplomat, and his grandson Diego Jedvabnik placed flowers next to the monument that honors Wallenberg.

Budapest, Hungary

Wallenberg Statue in Budapest

The International Raoul Wallenberg Foundation and the Wallenberg Association of Hungary jointly organized the ceremony in Budapest, where Wallenberg helped save tens of thousands of people and where he was later detained by the Soviet Army.

The tribute took place next to the statue of Wallenberg, a work of Hungarian artist Imre Varga, placed on the Buda side of the capital of Hungary.

Following Mr. Andreas Sipos - Chairman of the WAH's opening, Dr. Ibolya David -vice speaker of the Hungarian Parliament and former Minister of Justice- delivered the first speech that highlighted Wallenberg's deeds as the ones accomplished by Christians who saved Jewish people.

Dr. Marcos Resnitzky, volunteer and special envoy of the IRWF (International Raoul Wallenberg Foundation) to Hungary, delivered a moving speech where he recalled not only Wallenberg's feats but also the atrocities perpetrated in Hungary by Nazis and Soviets alike. Dr. Resnitzky presented the Wallenberg Medal, especially joined by the IRWF, to Dr. Vimmer Gyulane, Translator and co-worker of Raoul Wallenberg in Budapest, and to Andreas Sipos, on behalf of the WAH.

Representatives of the US and Israeli embassies as well as the President of the Hungarian Holocaust Foundation, among others dignitaries, attended the ceremony.

Poems were read and music

performed at the end of the ceremony. National Television (MTV12), the Hungarian News Channel (HIR TV) and Duna TV broadcasted the ceremony.

Tel Aviv, Israel

The homage took place at the site of a statue of Raoul Wallenberg, a work of Hungarian sculptor Imre Varga, located at the intersection of Habarzel and Wallenberg streets. The sizable audience included the Ambassadors to Israel of Sweden, Austria and Guatemala, as well as the First Secretary of the Embassy of Hungary.

Mr. Daniel Rainer, member of the Executive Board of the IRWF, hosted the moving ceremony in which Swedish Ambassador to Israel, Mr. Robert Rydberg, and Professor Jaime Kreiner, also a member of the IRWF, delivered their speeches. Mr. Rydberg said: *"This is an important occasion. We are again reminded of the horrors of Nazi Europe... We are also reminded of the over 4 decades it took after 1945 for Central and Europe to be free from the oppressive regimes that captured, held and lied about the fate of Raoul Wallenberg. Most importantly, we are through Wallenberg reminded that individual courage and morale strength counts and can make a difference... Let us therefore pledge to make use of this occasion to recommit ourselves to the defense of freedom, democracy and human dignity - values for which Raoul Wallenberg lived, and for which he paid such a high price. Let us in particular pledge to ensure that the Holocaust is never forgotten, so that it may never be repeated."*

In an emotive culmination, delegations of the IRWF, the survivors, as well as youngsters from a Youth Movement, and from the Hadassim Boarding School, placed flowers at the statue.

Santiago de Chile, Chile

The ceremony took place next to Wallenberg's commemorative

monument, placed under the central strip of Américo Vespucio Avenue, close to the residence of the Swedish Embassy in the Chilean capital. The ceremony was coordinated by a member of the IRWF, Mr. Amikan Doron.

The Business Attaché of the Swedish Embassy, the Israeli Ambassador, the Mayor of Vitacura, representatives of the CREJ (Representative Committee of Jewish Entities); of the Hungarian community in Chile (MASZE); as well as community and religious leaders and leaders of non government organization were present.

After the speeches of Ms. Nordstrom of the Swedish Embassy, of the Ambassador of Israel and of Mr. Doron, the attending public placed flowers next to Wallenberg's statue. The ceremony ended with a minute of silence. Ms. Nordström said: *"...Raoul Wallenberg was a man who fought against persecution and inhumanity. He sacrificed everything to save thousands and thousands of human lives during a dark time of world history. Raoul Wallenberg is now honored in the whole world and he symbolizes the fight for humanitarian ideals and the respect for human rights, beginning with the right to life. I want to emphasize the importance of this monument erected here in Santiago in memory of Raoul Wallenberg, as in many other parts of the world, so that we always have in mind his life and actions for mankind."*

Montevideo, Uruguay

Monument to Raoul Wallenberg in Montevideo, Uruguay

I. The Lyceum 53 of Montevideo, an educational institution affiliated to the Secondary Education Council of the National Administration of Public

Education of Uruguay, was officially named after Raoul Wallenberg. The initiative was endorsed by the International Raoul Wallenberg Foundation.

The idea of naming a Lyceum after Raoul Wallenberg belongs to the congressman Dr. Nahum Bergstein and was voted unanimously by the Legislative Power, in National Assembly.

The ceremony counted with the presence of Bergstein as well as the General Director of Secondary Education Council, the Advisor of the Central Direction Council of the National Public Administration, former President of Uruguay and Honorary Member of the International Raoul Wallenberg Foundation, Dr. Luis Alberto Lacalle and Jean Pierre Bendahan, Vice-president of the IRWF. Members of the accredited diplomatic corps, representatives of the Jewish community and the Association of Holocaust Survivors, teachers, students and parents were also present.

The Lyceum 53 was built in 1999. A thousand students aged 12 to 15 attend classes in it. It is located in the Eastern side, in Gauviyú Street, half a block from Luis Alberto de Herrera Avenue.

II. In a separate ceremony, Mrs. Charlotte Stavinsky de Grunberg, who spent her childhood in Belgium hiding from the Nazis, placed flowers next to the monument of the Swedish diplomat in Battle Park.

More than fifty Heads of State, Nobel laureates and distinguished personalities from all walks of life accompany Mr. Tenenbaum, a world leader of the Interfaith dialogue since 1965, in this singular enterprise that aims at educating the younger generations as well as creating awareness in the public opinion about the exemplary behavior of the Saviors of the Holocaust.

Visit us at:
www.raoulwallenberg.net

A Heroe without a Grave

*By Dr. Yoav Tenenbaum, Ph.D. **

The Holocaust of the Jewish People was an exceptional event in human history. Although humanity has been witness, on more than one occasion, to acts of murder and genocide, never has it been subjected to something resembling the Jewish Holocaust. A systematic, rational, industrial plan, its objective was to eliminate completely an entire nation.

Jewish culture, the cradle of Western civilization, ought to have disappeared alongside the people who had embraced it for thousands of years. This programme of extermination, so meticulously implemented, was carried out by one of the most cultured nations the world has ever known. Human history has never been witness to a similar event. The Holocaust was an exception. There has never been anything like it.

In the context of this exceptional historical event exceptional individuals emerged. Challenging the whole machinery of Germany and its allies, they were prepared to risk their own lives in order to save the lives of Jews. The mere fact that a Gentile rendered his or her assistance to a Jew so as to escape death would have signified for that Gentile a similar destiny as that of the Jew. Nevertheless, individuals, of different nationalities, of diverse social backgrounds, gave shelter, whether directly or indirectly, to Jews who, thanks to them, remained alive. The Righteous Gentile, as the non-Jew who was ready to risk his or her life in order to save the lives of Jews is known, is a unique phenomenon within a unique event in History. They were only a few.

Had there been many of them perhaps we would not be lamenting the death of six million Jews. But, thanks to these few, humanity has not completely lost the shadow of its dignity. Thanks to them, human history can still cling to the hope that evil can be overcome - if one only tries. And to have tried then, under the conditions of the Holocaust, required a level of courage and heroism which very few of us possess.

Among these exceptional individuals someone emerged who, in a way, became the exception of the exception. Raoul Wallenberg. A member of a well-known, wealthy Swedish family, Wallenberg had nothing awaiting him in the continental Europe of World War II. In the comfort of the Sweden of that time, Wallenberg decided, however, to accept a United States initiative and go, as a diplomat, to Budapest so as to study what could be done for the Jews of that city who, very soon, would have been sent to Nazi concentration camps.

Challenging the entire machinery of Germany and its Hungarian allies, employing his imagination as an offensive weapon, Wallenberg resolved to do the impossible. With the help of people, some of them diplomats, of good will, Wallenberg demonstrated that human courage has no limits. Through a process of persuasion, threats and an unmatched dose of diplomatic creativity, this young 32 year old Swede managed to save the lives of tens of thousands of Hungarian Jews. His heroism was crowned by tragedy. Although the Germans and their Hungarian allies endeavoured to cause an accidental death to Wallenberg, he survived this ordeal in order to be subsequently arrested by the Soviet troops, who had just liberated Budapest, never to be seen alive again. Wallenberg is, then, a hero without a grave.

*Member of the Executive Board
The International Raoul Wallenberg Foundation*

STATE OF ISRAEL
Minister of Justice
Deputy Prime Minister

July 26, 2003

Dear Father Moreno,

Dear Baruch Tenenbaum,

I'm using the opportunity of Raoul Wallenberg's 91st birthday to send my appreciation to the International Raoul Wallenberg Foundation for its historical and educational contribution to the understanding of the full meaning of the Holocaust and to the memory of what Wallenberg did in saving so many Jews -- amongst them my mother and myself -- in Hungary.

As you know, I was instrumental in the erecting of the Wallenberg statue in Tel Aviv and in the naming of the street where the statue stands after him. As a member of the Israeli Government, I promise to continue in the effort to enter his name and deeds in the historical conscience of Jews in general and Israelis in particular.

With best wishes for your continuous good work in this good cause.

Sincerely,

Joseph (Tommy) Lapid

Rwallenberg

— Original Message —

From: Louise von Dardel

To: The International Raoul Wallenberg Foundation

Sent: Monday, August 04, 2003 9:36 AM

Subject: My letter for the celebration of today!

Thank you very much for the invitation to celebrate my uncle's birthday. Unfortunately, I can not attend to it personally. Instead I will be with you in my heart and my thoughts.

It is true, we do not know when and where he died. But I think that initiatives like the ones taken by the International Raoul Wallenberg Foundation are helping to keep him and his spirit alive in so many hearts all over the world. Thanks to them, young women and men are conscious that the courage of one person can lead to justice and peace. Isn't that better than any grave?

Courage is also needed to liberate the truth. The faith of Raoul is still a mystery. We now have peaces of the puzzle, but do not see a global image. Why was he taken away, what happened to him during all those years in Russia, why was he not liberated? As we still do not have the facts to answer those questions, we can only make guesses.

I think that it would heal all of us who have been concerned by my uncle's action, if all the persons, institutions and countries who still have facts or any documents concerning Raoul Wallenberg could take them out of their archives. His family and I think also, all the people who love and admire him, would be immensely grateful.

Sincerely yours,

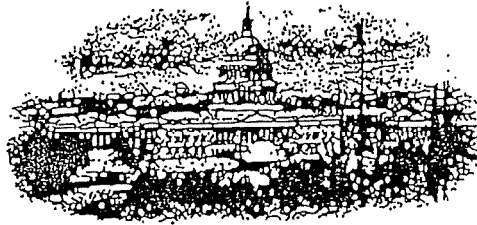
Louise von Dardel

08/04/2003

TOM LANTOS
CALIFORNIA

WASHINGTON OFFICE:
2413 RAYBLAN BUILDING
WASHINGTON, D.C. 20515
(202) 225-3531

DISTRICT OFFICE:
400 S. EL CAMINO REAL
SUITE 410
SAN MATEO, CA 94402
(850) 342-0300
IN SAN FRANCISCO
(415) 566-5257

Congress of the United States
House of Representatives
Washington, D.C. 20515

INTERNATIONAL RELATIONS COMMITTEE
Ranking Democratic Member

GOVERNMENT REFORM COMMITTEE

Subcommittee on Energy Policy,
Natural Resources and Regulatory Affairs
Subcommittee on National Security,
Veterans' Affairs and International Relations

Chairman, Permanent United States
Congressional Delegation to the
European Parliament

Member, United States
Congressional Delegation to the
NATO Parliamentary Assembly

Co-chair, Congressional
Human Rights Caucus

Member, United States Holocaust Memorial Council

July 23, 2003

Mr. Baruch Tenenbaum
The International Raoul Wallenberg Foundation
34 East 67 Street, 2 floor
New York, NY 10021

VIA FACSIMILE
Fax: (212) 535 6262

Dear Mr Tenenbaum:

Annette and I are very sorry that we cannot be with you at this time to honor Raoul Wallenberg on his 91st birthday. As Holocaust survivors from Budapest, Hungary, we are deeply grateful for the enormous contribution and sacrifice Raoul Wallenberg made for mankind. You, and all those who have honored him in the past, also have our sincerest and utmost gratitude.

Raoul Wallenberg taught us about the importance of standing up for the immutable rights of all people and the need to combat evil when it confronts us. We cannot stand by idly while human beings are suffering. He will always serve as a reminder of the tremendous difference just one man can make. At a time when the world seemed endlessly dark, Wallenberg provided the unparalleled hope and deliverance that changed the course of history, saving tens of thousands of Jews. Wallenberg is truly a timeless role model, for all people and all generations. Keeping his spirit alive means ensuring and preserving the spirit of humanity.

Cordially,

TOM LANTOS
Ranking Member, House International Relations Committee
Co-Chairman, Congressional Human Rights Caucus

INTERNET
JERUSALEM POST

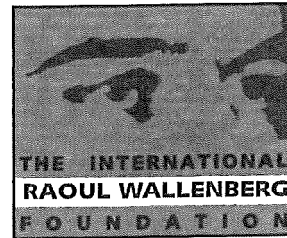
29 Av 5763, Wed., Aug. 27, 2003

New York ceremony marks Raoul Wallenberg's birthday

A ceremony was held last week outside UN Headquarters in New York to mark the 91st birthday of Swedish diplomat Raoul Wallenberg, who disappeared after being arrested by Soviet forces in Budapest in 1945.

Wallenberg is credited with saving the lives of tens of thousands of Hungarian Jews during the Holocaust, and his fate remains unknown. The event was organized by the International Raoul Wallenberg Foundation, which seeks to keep alive the memory of the diplomat's heroic efforts on behalf of the Jewish people.

Among those in attendance were the UN ambassadors of Canada, Venezuela, and Taiwan, the Consul General of Angola in New York, and various Swedish and Hungarian diplomatic representatives.

The International Raoul Wallenberg Foundation

The International Raoul Wallenberg Foundation (IRWF) is a private organization, dedicated to keep the example of Raoul Wallenberg alive all over the world, with the aim of promoting peace among nations and people, as well as developing educational projects based on concepts of solidarity, dialogue and understanding, with no distinctions.

Raoul Wallenberg is the Swedish diplomat who disappeared in January 1945 after saving the lives of tens of thousands Jews condemned to certain death by the Nazis during World War II. He was captured by the Soviet troops which, in January 1945, took control of Budapest, to be never seen again.

The Foundation, with branches in Buenos Aires, Caracas, Jerusalem and New York, has focused all of its efforts to honor Raoul Wallenberg, who is considered one of the greatest heroes of our times.

The International Raoul Wallenberg Foundation's purpose is to spread the message and remember the actions of the Saviours who risked their lives - and sometimes lost them - to save persecuted people during the Second World War, such as Raoul Wallenberg, Nuncio Angelo Roncalli, Aristides de Sousa Mendes, Jan Karski among many others.

Israel

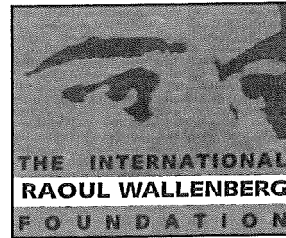
United States

Former Governor of Rh. Island and Providence Plantations
 Barnes - Former Governor of the State of Georgia
 Bland - Governor of the Associated State of Puerto Rico
 Carcieri - Governor of the State of Rhode Island
 Demszky - Mayor of Budapest, Hungary
 Eppgen - Former Mayor Governor of Berlin, Germany
 Glick - Former Governor of the State of Michigan
 Foster, Jr. - Governor of the State of Louisiana
 Hanger - Former Governor of the State of Wyoming
 Moore III - Former Governor of the State of Virginia
 Giuliani - Former Mayor of the City of New York
 Andenine - Former Governor of the State of Maryland
 Granholm - Governor of the State of Michigan
 Heit - Comptroller of the City of New York
 S. - Former Governor of the State of South Carolina
 Huckabee - Governor of the State of Arkansas
 Huldai - Mayor of Tel Aviv-Yafo, Israel
 Hing - Former Governor of the State of Oklahoma
 Kerne - Governor of the State of Idaho
 L. King - Former Governor of the State of Maine
 Itzhahar - Former Governor of the State of Oregon
 Lahat - Former Mayor of Tel Aviv, Israel
 Lerner - Governor of the State of Parana, Brazil
 Locke - Governor of the State of Washington
 Martz - Governor of the State of Montana
 Minner - Governor of the State of Delaware
 O'Bannon - Governor of the State of Indiana
 Owens - Governor of the State of Colorado
 E. Pataki - Governor of the State of New York
 Rounds - Governor of the State of South Dakota
 Rowland - Governor of the State of Connecticut
 Allardón - President of the Community of Madrid, Spain
 Sanford - Governor of the State of South Carolina
 S. - Former Governor of the State of New Hampshire
 Selman - Former Governor of the State of Alabama
 Quist - Former Governor of the State of Tennessee
 Mas - Wilsack - Governor of the State of Iowa

Members

at of the Republic of Lithuania
 lent of the State of Eritrea
 ent of the Kyrgyz Republic
 ime Minister of Saint Lucia
 e Prize Laureate, Costa Rica
 : Prime Minister of Israel
 mate Cardinal of Argentina
 Minister of the Republic of Latvia
 ister of Antigua and Barbuda
 - Prime Minister of Norway
 rime Minister of Lithuania
 nor General of New Zealand
 of the Commonwealth of Dominica
 me Minister of Canada
 Minister of New Zealand
 overnor General of Canada
 ent of the Republic of Cyprus
 rime Minister of Macedonia
 in exile & Nobel Peace Prize Laureate
 of the Republic of Montenegro
 esident of the Republic of Angola
 so - Prime Minister of Portugal
 vminister of the Slovak Republic
 ister of the Republic of Slovenia
 ec. of the Department of Treasury, USA
 e Federated States of Micronesia
 ner President of USA
 ent of the Unites States of Mexico
 ident of the Republic of Latvia
 : Minister of the Republic of Namibia
 er of St. Vincent and The Grenadines
 dent of the Republic of Hungary
 ity Prime Minister of Canada
 nister of the Republic of Namibia
 r Minister of the Republic of Portugal
 rince of Liechtenstein
 of the Principality of Liechtenstein
 sident of the Czech Republic
 ime Minister of Guyana
 eral of the Commonwealth of Australia
 rize Laureate, Northern Ireland
 sident of Romania
 lent of the Republic of Guyana
 nan for the State of South Dakota
 ime Minister of Luxembourg
 : of the Republic of Rwanda
 lent of the State of Israel
 sident of the Republic of Zambia
 nt of the Republic of Austria
 Minister of the Republic of Lithuania
 of the Republic of Slovenia
 esident of the Republic of Poland
 nister of the Republic of Estonia
 a - Former President of Uruguay

Nina Lagergren - Sister of Raoul Wallenberg, Sweden
 Ricardo Lagos - President of the Republic of Chile
 Annette Lantos - Congressional Human Rights Caucus, USA
 Tom Lantos - Congressman for California, USA
 Ferenc Madl - President of the Republic of Hungary
 Tuilaepa Sailele Malielegaoi - Prime Minister of the Indep. State of Samoa
 Marvin W. Makinen - University of Chicago, USA
 Ratu Sir K. K. T. Mara - Former President of Fiji
 Guido de Marco - President of the Republic of Malta
 Rexhep Meidani - Former President of the Republic of Albania
 Vitor José Melícias Lopes - Former Commissioner for East Timor
 Stjepan Mesic - President of the Republic of Croatia
 Ilir Meta - Former Prime Minister of the Republic of Albania
 Leszek Miller - Prime Minister of the Republic of Poland
 Mohammed VI - King of Morocco
 Mireya Moscoso - President of the Republic of Panama
 Said Musa - Prime Minister of Belize
 John F. Nash, Jr. - Nobel Economics Prize Laureate
 Adrian Nastase - Prime Minister of Romania
 Edward Natapei - Prime Minister of Vanuatu
 Gustavo Noboa Bejarano - President of the Republic of Ecuador
 Abel Pacheco de la Espriella - President of the Republic of Costa Rica
 Solomon Passy - Minister of Foreign Affairs of Bulgaria
 Andrés Pastrana Arango - Former President of Colombia
 Shimon Peres - Nobel Peace Prize Laureate, Israel
 Dragisa Pesic - Prime Minister of the Federal Republic of Yugoslavia
 Alfonso Antonio Portillo Cabrera - President of the Republic of Guatemala
 José Ramos Horta - Nobel Peace Prize Laureate, Timor
 Norodom Ranariddh - President of Nat. Assembly of Kingdom of Cambodia
 Einars Repse - Prime Minister of Latvia
 Arthur Robinson - President of the Republic of Trinidad and Tobago
 Miguel Angel Rodríguez Echeverría - Former President of Costa Rica
 Arnold Rüütel - President of the Republic of Estonia
 Jorge Sampaio - President of the Republic of Portugal
 Gerhard Schröder - Chancellor of the Federal Republic of Germany
 Ariel Sharon - Prime Minister of the State of Israel
 Vernon Shaw - President of the Commonwealth of Dominica
 Eduard Shevardnadze - President of the Republic of Georgia
 Rudolf Schuster - President of the Slovak Republic
 Chen Shui-Bian - President of the Republic of China
 Vladimír Špidla - Prime Minister of the Czech Republic
 Petar Stoyanov - Former President of the Republic of Bulgaria
 Yukiko Sugihara - Widow of Chiune Sugihara, Japan
 Baruch Tenenbaum - Founder of the IRWE, Argentina-USA-UK
 David Trimble - Nobel Peace Prize Laureate, Northern Ireland
 Selahattin Ulkumen - Consul of Turkey in Island of Rhodes 1944
 Max Van der Stoep - Former Chancellor of The Netherlands
 Simone Veil - Former President of the European Parliament, France
 Oscar Vicente - CEO Pérez Companc Holding, Argentina
 Guy Von Dardel - Brother of Raoul Wallenberg, Switzerland
 Vladimir Voronin - President of the Republic of Moldova
 Natalio Wengrower - Casa Argentina en Jerusalem, Argentina
 Elie Wiesel - Nobel Peace Prize Laureate, USA
 Colville Young - Governor General of Belize
 Milos Zeman - Former Prime Minister of the Czech Republic
 Meles Zenawi - Prime Minister of the Federal Republic of Ethiopia

The International Raoul Wallenberg Foundation

The International Raoul Wallenberg Foundation (IRWF) is a private organization, dedicated to keep the example of Raoul Wallenberg alive all over the world, with the aim of promoting peace among nations and people, as well as developing educational projects based on concepts of solidarity, dialogue and understanding, with no distinctions.

Raoul Wallenberg is the Swedish diplomat who disappeared in January 1945 after saving the lives of tens of thousands Jews condemned to certain death by the Nazis during World War II. He was captured by the Soviet troops which, in January 1945, took control of Budapest, to be never seen again.

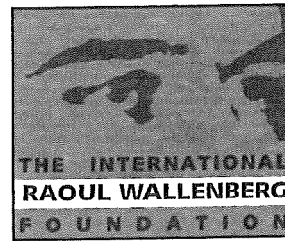
The Foundation, with branches in Buenos Aires, Caracas, Jerusalem and New York, has focused all of its efforts to honor Raoul Wallenberg, who is considered one of the greatest heroes of our times.

The International Raoul Wallenberg Foundation's purpose is to spread the message and remember the actions of the Saviours who risked their lives - and sometimes lost them - to save persecuted people during the Second World War, such as Raoul Wallenberg, Nuncio Angelo Roncalli, Aristides de Sousa Mendes, Jan Karski among many others.

Israel

United States

Former Governor of Rh. Island and Providence Plantations
 Barnes - Former Governor of the State of Georgia
 n - Governor of the Associated State of Puerto Rico
 Carcieri - Governor of the State of Rhode Island
 or Demszky - Mayor of Budapest, Hungary
 eppen - Former Mayor Governor of Berlin, Germany
 gler - Former Governor of the State of Michigan
 e Foster, Jr. - Governor of the State of Louisiana
 nger - Former Governor of the State of Wyoming
 Imore III - Former Governor of the State of Virginia
 Giuliani - Former Mayor of the City of New York
 ndening - Former Governor of the State of Maryland
 Granholm - Governor of the State of Michigan
 i. He - Comptroller of the City of New York
 s - Former Governor of the State of South Carolina
 Huckabee - Governor of the State of Arkansas
 on Huldai - Mayor of Tel Aviv-Yafo, Israel
 uting - Former Governor of the State of Oklahoma
 Ken - Governor of the State of Idaho
 i. King - Former Governor of the State of Maine
 itzhaber - Former Governor of the State of Oregon
 mo Lahat - Former Mayor of Tel Aviv, Israel
 erner - Governor of the State of Parana, Brazil
 Locke - Governor of the State of Washington
 , Martz - Governor of the State of Montana
 nn Minner - Governor of the State of Delaware
 O'Bannon - Governor of the State of Indiana
 Owens - Governor of the State of Colorado
 E. Pataki - Governor of the State of New York
 Rounds - Governor of the State of South Dakota
 Rowland - Governor of the State of Connecticut
 allardón - President of the Community of Madrid, Spain
 nford - Governor of the State of South Carolina
 en - Former Governor of the State of New Hampshire
 lman - Former Governor of the State of Alabama
 quist - Former Governor of the State of Tennessee
 mas - Governor of the State of Iowa

The International Raoul Wallenberg Foundation

The International Raoul Wallenberg Foundation (IRWF) is a private organization, dedicated to keep the example of Raoul Wallenberg alive all over the world, with the aim of promoting peace among nations and people, as well as developing educational projects based on concepts of solidarity, dialogue and understanding, with no distinctions.

Raoul Wallenberg is the Swedish diplomat who disappeared in January 1945 after saving the lives of tens of thousands of Jews condemned to certain death by the Nazis during World War II. He was captured by the Soviet troops which, in January 1945, took control of Budapest, to be never seen again.

The Foundation, with branches in Buenos Aires, Caracas, Jerusalem and New York, has focused all of its efforts to honor Raoul Wallenberg, who is considered one of the greatest heroes of our times.

The International Raoul Wallenberg Foundation's purpose is to spread the message and remember the actions of the Saviours who risked their lives - and sometimes lost them - to save persecuted people during the Second World War, such as Raoul Wallenberg, Nuncio Angelo Roncalli, Aristides de Sousa Mendes, Jan Karski among many others.

Israel
Antebi 3
94547 Jerusalem
Tel. 972-2-625-7996
Fax 972-2-623-4430
email: irwf@irwf.org.il

Argentina
Av. Corrientes 1145,
Fl. # 11 Of. 102/105
C1043AAL Buenos Aires
Tel. 54-11-4382-7872
Fax 54-11-4382-5272
email: irwf@irwf.org.ar

United States
34 East 67th. Street
New York NY 10021
Tel. 1-212-737-3275
Fax 1-212-535-6262
email: irwf@irwf.org

Venezuela
Ibarras A Veroes Av. Urdaneta
Alfa Tower Building 4th. Floor
Office 4-A Caracas
Tel. 561-3668 / 564-1345
Fax 562-3910
email: joseweiss@cantv.net

Former Governor of Rh. Island and Providence Plantations
James - Former Governor of the State of Georgia
n - Governor of the Associated State of Puerto Rico
Carciari - Governor of the State of Rhode Island
or Demszky - Mayor of Budapest, Hungary
epgen - Former Mayor Governor of Berlin, Germany
gler - Former Governor of the State of Michigan
e Foster, Jr. - Governor of the State of Louisiana
nger - Former Governor of the State of Wyoming
lmore III - Former Governor of the State of Virginia
Giuliani - Former Mayor of the City of New York
ndenning - Former Governor of the State of Maryland
Granholm - Governor of the State of Michigan
i, H. - Comptroller of the City of New York
s - Former Governor of the State of South Carolina
Huckabee - Governor of the State of Arkansas
on Huldai - Mayor of Tel Aviv-Yafo, Israel
uting - Former Governor of the State of Oklahoma
Kelthorne - Governor of the State of Idaho
i. King - Former Governor of the State of Maine
itzhaber - Former Governor of the State of Oregon
mo Lahat - Former Mayor of Tel Aviv, Israel
erner - Governor of the State of Parana, Brazil
Locke - Governor of the State of Washington
Martz - Governor of the State of Montana
nn Minner - Governor of the State of Delaware
O'Bannon - Governor of the State of Indiana
Owens - Governor of the State of Colorado
E. Pataki - Governor of the State of New York
Rounds - Governor of the State of South Dakota
Rowland - Governor of the State of Connecticut
allardón - President of the Community of Madrid, Spain
nford - Governor of the State of South Carolina
en - Former Governor of the State of New Hampshire
elman - Former Governor of the State of Alabama
quist - Former Governor of the State of Tennessee
mas Vilsack - Governor of the State of Iowa
R. Warner - Governor of the State of Virginia
Wood - Former Governor of the State of Illinois

our website www.raoulwallenberg.net

visit our website www.raoulwallenberg.net

Members

at of the Republic of Lithuania
 lent of the State of Eritrea
 ent of the Kyrgyz Republic
 ime Minister of Saint Lucia
 e Prize Laureate, Costa Rica
 : Prime Minister of Israel
 mate Cardinal of Argentina
 Minister of the Republic of Latvia
 iver of Antigua and Barbuda
 - Prime Minister of Norway
 Prime Minister of Lithuania
 nor General of New Zealand
 of the Commonwealth of Dominica
 me Minister of Canada
 Minister of New Zealand
 overnor General of Canada
 ent of the Republic of Cyprus
 Prime Minister of Macedonia
 in exile & Nobel Peace Prize Laureate
 of the Republic of Montenegro
 esident of the Republic of Angola
 so - Prime Minister of Portugal
 Minister of the Slovak Republic
 ister of the Republic of Slovenia
 c. of the Department of Treasury, USA
 e Federated States of Micronesia
 ner President of USA
 ent of the Unites States of Mexico
 ident of the Republic of Latvia
 : Minister of the Republic of Namibia
 er of St. Vincent and The Grenadines
 dent of the Republic of Hungary
 ty Prime Minister of Canada
 nister of the Republic of Namibia
 r Minister of the Republic of Portugal
 rince of Liechtenstein
 of the Principality of Liechtenstein
 sident of the Czech Republic
 ime Minister of Guyana
 eral of the Commonwealth of Australia
 rize Laureate, Northern Ireland
 sident of Romania
 lent of the Republic of Guyana
 nan for the State of South Dakota
 ime Minister of Luxembourg
 : of the Republic of Rwanda
 dent of the State of Israel
 sident of the Republic of Zambia
 nt of the Republic of Austria
 Minister of the Republic of Lithuania
 of the Republic of Slovenia
 esident of the Republic of Poland
 nister of the Republic of Estonia
 a - Former President of Uruguay

Nina Lagergren - Sister of Raoul Wallenberg, Sweden
 Ricardo Lagos - President of the Republic of Chile
 Annette Lantos - Congressional Human Rights Caucus, USA
 Tom Lantos - Congressman for California, USA
 Ferenc Madl - President of the Republic of Hungary
 Tuilaepa Sailele Malielegaoi - Prime Minister of the Indep. State of Samoa
 Marvin W. Makinen - University of Chicago, USA
 Ratu Sir K. K. T. Mara - Former President of Fiji
 Guido de Marco - President of the Republic of Malta
 Rexhep Meidani - Former President of the Republic of Albania
 Vitor José Melcias Lopes - Former Commissioner for East Timor
 Stjepan Mesic - President of the Republic of Croatia
 Ilir Meta - Former Prime Minister of the Republic of Albania
 Leszek Miller - Prime Minister of the Republic of Poland
 Mohammed VI - King of Morocco
 Mireya Moscoso - President of the Republic of Panama
 Said Musa - Prime Minister of Belize
 John F. Nash, Jr. - Nobel Economics Prize Laureate
 Adrian Nastase - Prime Minister of Romania
 Edward Natapei - Prime Minister of Vanuatu
 Gustavo Noboa Bejarano - President of the Republic of Ecuador
 Abel Pacheco de la Espriella - President of the Republic of Costa Rica
 Solomon Passy - Minister of Foreign Affairs of Bulgaria
 Andrés Pastrana Arango - Former President of Colombia
 Shimon Peres - Nobel Peace Prize Laureate, Israel
 Dragisa Pesic - Prime Minister of the Federal Republic of Yugoslavia
 Alfonso Antonio Portillo Cabrera - President of the Republic of Guatemala
 José Ramos Horta - Nobel Peace Prize Laureate, Timor
 Norodom Ranariddh - President of Nat. Assembly of Kingdom of Cambodia
 Einars Repse - Prime Minister of Latvia
 Arthur Robinson - President of the Republic of Trinidad and Tobago
 Miguel Angel Rodríguez Echeverría - Former President of Costa Rica
 Arnold Rüütel - President of the Republic of Estonia
 Jorge Sampaio - President of the Republic of Portugal
 Gerhard Schröder - Chancellor of the Federal Republic of Germany
 Ariel Sharon - Prime Minister of the State of Israel
 Vernon Shaw - President of the Commonwealth of Dominica
 Eduard Shevardnadze - President of the Republic of Georgia
 Rudolf Schuster - President of the Slovak Republic
 Chen Shui-Bian - President of the Republic of China
 Vladimír Špidla - Prime Minister of the Czech Republic
 Petar Stoyanov - Former President of the Republic of Bulgaria
 Yukiko Sugihara - Widow of Chiune Sugihara, Japan
 Baruch Tenenbaum - Founder of the IRWF, Argentina-USA-UK
 David Trimble - Nobel Peace Prize Laureate, Northern Ireland
 Selahattin Ülkümen - Consul of Turkey in Island of Rhodes 1944
 Max Van der Stoep - Former Chancellor of The Netherlands
 Simone Veil - Former President of the European Parliament, France
 Oscar Vicente - CEO Pérez Companc Holding, Argentina
 Guy Von Dardel - Brother of Raoul Wallenberg, Switzerland
 Vladimir Voronin - President of the Republic of Moldova
 Natalio Wengrower - Casa Argentina en Jerusalem, Argentina
 Elie Wiesel - Nobel Peace Prize Laureate, USA
 Colville Young - Governor General of Belize
 Milos Zeman - Former Prime Minister of the Czech Republic
 Meles Zenawi - Prime Minister of the Federal Republic of Ethiopia

Members

at of the Republic of Lithuania
 lent of the State of Eritrea
 ent of the Kyrgyz Republic
 ime Minister of Saint Lucia
 e Prize Laureate, Costa Rica
 : Prime Minister of Israel
 mate Cardinal of Argentina
 Minister of the Republic of Latvia
 ister of Antigua and Barbuda
 - Prime Minister of Norway
 Prime Minister of Lithuania
 nor General of New Zealand
 of the Commonwealth of Dominica
 me Minister of Canada
 Minister of New Zealand
 overnor General of Canada
 ent of the Republic of Cyprus
 'rime Minister of Macedonia
 in exile & Nobel Peace Prize Laureate
 of the Republic of Montenegro
 esident of the Republic of Angola
 so - Prime Minister of Portugal
 Minister of the Slovak Republic
 ister of the Republic of Slovenia
 c.. of the Department of Treasury, USA
 e Federated States of Micronesia
 ner President of USA
 ent of the Unites States of Mexico
 ident of the Republic of Latvia
 : Minister of the Republic of Namibia
 :er of St. Vincent and The Grenadines
 dent of the Republic of Hungary
 ty Prime Minister of Canada
 nister of the Republic of Namibia
 r Minister of the Republic of Portugal
 rince of Liechtenstein
 of the Principality of Liechtenstein
 sident of the Czech Republic
 ime Minister of Guyana
 eral of the Commonwealth of Australia
 rize Laureate, Northern Ireland
 sident of Romania
 lent of the Republic of Guyana
 nan for the State of South Dakota
 ime Minister of Luxembourg
 : of the Republic of Rwanda
 dent of the State of Israel
 sident of the Republic of Zambia
 nt of the Republic of Austria
 Minister of the Republic of Lithuania
 of the Republic of Slovenia
 esident of the Republic of Poland
 nister of the Republic of Estonia
 a - Former President of Uruguay

Nina Lagergren - Sister of Raoul Wallenberg, Sweden
 Ricardo Lagos - President of the Republic of Chile
 Annette Lantos - Congressional Human Rights Caucus, USA
 Tom Lantos - Congressman for California, USA
 Ferenc Madl - President of the Republic of Hungary
 Tuilaepa Sailele Malielegaoi - Prime Minister of the Indep. State of Samoa
 Marvin W. Makinen - University of Chicago, USA
 Ratu Sir K. K. T. Mara - Former President of Fiji
 Guido de Marco - President of the Republic of Malta
 Rexhep Meidani - Former President of the Republic of Albania
 Vitor José Melcias Lopes - Former Commissioner for East Timor
 Stjepan Mesic - President of the Republic of Croatia
 Ilir Meta - Former Prime Minister of the Republic of Albania
 Leszek Miller - Prime Minister of the Republic of Poland
 Mohammed VI - King of Morocco
 Mireya Moscoso - President of the Republic of Panama
 Said Musa - Prime Minister of Belize
 John F. Nash, Jr. - Nobel Economics Prize Laureate
 Adrian Nastase - Prime Minister of Romania
 Edward Natapei - Prime Minister of Vanuatu
 Gustavo Noboa Bejarano - President of the Republic of Ecuador
 Abel Pacheco de la Espriella - President of the Republic of Costa Rica
 Solomon Passy - Minister of Foreign Affairs of Bulgaria
 Andrés Pastrana Arango - Former President of Colombia
 Shimon Peres - Nobel Peace Prize Laureate, Israel
 Dragisa Pesic - Prime Minister of the Federal Republic of Yugoslavia
 Alfonso Antonio Portillo Cabrera - President of the Republic of Guatemala
 José Ramos Horta - Nobel Peace Prize Laureate, Timor
 Norodom Ranariddh - President of Nat. Assembly of Kingdom of Cambodia
 Einars Repse - Prime Minister of Latvia
 Arthur Robinson - President of the Republic of Trinidad and Tobago
 Miguel Angel Rodríguez Echeverría - Former President of Costa Rica
 Arnold Rüütel - President of the Republic of Estonia
 Jorge Sampaio - President of the Republic of Portugal
 Gerhard Schröder - Chancellor of the Federal Republic of Germany
 Ariel Sharon - Prime Minister of the State of Israel
 Vernon Shaw - President of the Commonwealth of Dominica
 Eduard Shevardnadze - President of the Republic of Georgia
 Rudolf Schuster - President of the Slovak Republic
 Chen Shui-Bian - President of the Republic of China
 Vladimir Spidla - Prime Minister of the Czech Republic
 Petar Stoyanov - Former President of the Republic of Bulgaria
 Yukiko Sugihara - Widow of Chiune Sugihara, Japan
 Baruch Tenenbaum - Founder of the IRWF, Argentina-USA-UK
 David Trimble - Nobel Peace Prize Laureate, Northern Ireland
 Selahattin Ulkumen - Consul of Turkey in Island of Rhodes 1944
 Max Van der Stoep - Former Chancellor of The Netherlands
 Simone Veil - Former President of the European Parliament, France
 Oscar Vicente - CEO Pérez Companc Holding, Argentina
 Guy Von Dardel - Brother of Raoul Wallenberg, Switzerland
 Vladimir Voronin - President of the Republic of Moldova
 Natalio Wengrower - Casa Argentina en Jerusalem, Argentina
 Elie Wiesel - Nobel Peace Prize Laureate, USA
 Colville Young - Governor General of Belize
 Miloš Zeman - Former Prime Minister of the Czech Republic
 Meles Zenawi - Prime Minister of the Federal Republic of Ethiopia

REGERINGSKANSLIET

INK. UTRIKESDEP.
DNR 2003/54290
2003-10-15
Avd. P Gr 2 Mål EU 1

☐ Mikael Sundesten

405 4851

Datum: 2003 10/10

☒ Lena Skymne

405 4804

☐ Nanna Wikholm

405 4863

Diariennr: SB 2003/9528

Re: Mission of Kindness and Charity of Raoul Wallenberg
[UD/EC/Amb H. Hamrin
Skr 77 031023]

Till:

Dep/annan mottagare:

UD-MK → EC

Namn/funktion:

Karin Keil Petersson

☒ Överlämnande

☐ Underlag

Svar önskas senast: _____

(Kan gärna sändas via ep)

☐ Övrigt

Anmärkning/kommentar:

Se tidigare brev o. brevsva för UD.

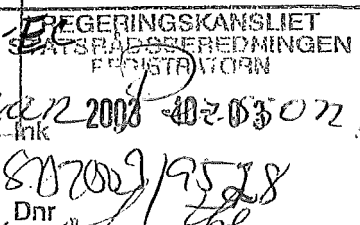
LUD/EC/Amb Hamrin
Skv t/f 0310237

STATSRÅDSBEREDNINGEN

2003-10-10 HS

9 klivelsen överlämnas till

Minister Göran Persson

Prime

Dear Sir!

Thank You very much for a copy of the Swedish report on Raoul Wallenberg, which was published there in Stockholm in 2001. I received it yesterday and I am very much obliged to You. I've read this valuable book and study the facts and events.

I think that I am one of the first readers in our country of this unique research material of a great group of scientists, activists and representatives of different trends: political, state, military and some particular persons of different estates who are directly or indirectly involved into the great matter of "Raoul Wallenberg".

As it appears from top secret, secret and other documents of the Soviet Government and State offices of the USSR for the period of 1947-1957 y. that their answers from the Swedish many requests about the fate of Raoul Wallenberg are false or leading into error because they were afraid of the real truth of the shame

for their unclever, false policy of the KPSS and the Soviet Government headed by Stalin and his myrmidons and torturers.

Many historians and archivists studied and are studying now archive documents of GESTAPO, STASI and other sources (Guy Dardel, Goslich), but they cannot find the objective truth because it is like the heart of "Kashey Immortal" (Russian popular tale).... it is not to be found... that is in the archives of NKVD-MGB-KGB USSR-Russia, the way.

which is closed for everybody and... forever.
And now again, a short preface to a
Russian popular tale.

A grandfather hit many times an egg...
but failed; a grandmother hit the egg many
times, but also failed, then their grand-
daughter also hit the egg, and she failed...
But when the mouse touched the egg with
her... tail, the egg fell down and... crashed...
And so did Tatiana Remmer, the widow
of Andrey-Konstantin v Remmer, who was in the same
prison cell with Raoul Wallenberg; she
opened the curtain secrecy on the eve of her
death in her letter, which she wrote in
December 1978 (she died in 13.02.1978);
in that letter she said the truth, which had
been told her by two Soviet generals in
Spring of 1963.
These generals were eye-witnesses of
shooting these Great courageous patriots
of their common deed, who were charged with
espionage (I send you a copy of this letter now,
But it is not known who gave the order
about the arrest of Raoul Wallenberg in
Budapest in 1947 and about shooting his
friend in the battle for the future peace
his self-mate Andrey-Konstantin v. Remmer.
Communists in the USSR headed
by Stalin, Beriya, Molotov, Malenkov,
Bulganin, Khrushchev, Andropov,
Chernenko and Brezhnev - is the same
fascism, only not Hitlerite, but
Soviet and in some other
form !!! It is as clear as the day

We shall organize, create the Mission of "Kindness and Charity" by Raoul Wallenberg and Andrey-Konstantin von Remmer in Yalta and we plan to build a monument of Glory to outstanding fighter against fascism, to true and glorious Sun of Sweden Raoul Wallenberg in Crimea, in Yalta, because here will be created the Mission of "Kindness and Charity" to his honour, as here lives the son of his companion-in-arms, person of like mind and companion in prison cell of notorious Lubianka in Moscow A.K. Remmer who was shot together with Raoul Wallenberg on 15.04.1950¹⁹⁵⁰ according to the story of two Soviet generals, eye witnesses, true patriots of Russia, who risked to open the secrets of NKVD-MGB-killed millions of Soviet people, who the period of 1932-1957 years, victims for All the world knows it, about it.

The great heroic deed of R. Wallenberg is equal and even higher than the deeds of F. Nansen, Nils Borj Reserford, Frederic Jolio Curie and Yuri Gagarin!

We, scientists, historians, archivists, linguists, doctors, engineers, writers and poets bend to Him and to His memory our grey heads...

This short vow, oath signed: Heinrich Remmer, Michael Gluschenko, Basil Maschanov, Sergey Soldatchenko, Vera Tress, Walter Kreuzer, Victor Kaiser, Jury Hempel, Sergey Bravko.

On July 13, 2003 in Yalta I gave to Lady Christina Danielson, First Secretary of the Swedish Embassy (Kiev, the death letter of my Mother Tatiana Remmer about R. Wallenberg.

I send you a copy of her letter to
Suppose it will spend the 50 years of
of researches of R. Wallenberg's tracks...

I address to You, dear Prime-Minister,
with a great request - to allow me,
prof. Remmer (I'm 70) to visit your
country Sweden together with my friend,
interpreter of English Mr. Glushchenko M.G.
to read a series of lectures on the theme:
"Aroma-phyto therapeutics of Crimea
"to sanitate grown-ups and children
of Sweden (30-40 lectures).

If we gain some money from my
lessons we'll use it for the creation
of the Mission "Kindness and Charity" by
R. Wallenberg and H.K. Remmer in
Yalta, where afterwards will spend their rest
and treatment citizens of your country
Sweden.

The creation of the Mission in Yalta will
strengthen the diplomatic, cultural,
economical and historical relations
between our peoples and countries which
began 300 years ago when your King
Carl X and your Hetman Mazepa were
allies in the war for the independance of
Ukraine. And only in 1991 Ukraine became
a free country and our Government
leads an independent policy in Europe
and in the world. Swedish-Ukrainian
friendship is strengthening with each pas-
sing day.

Our best regards to your people.
Yours sincerely

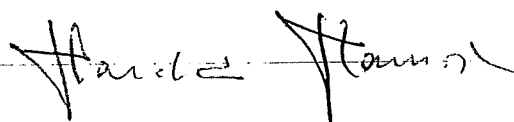
Professor - Historian - writer - archivist, the son
of H.K. v. Remmer - Heinrich - Andrey v. Remmer

Stockholm, 9 September 2003

Kiev and the planned inauguration on May 8 of next year of the "Mission" in Yalta.

As a small token of appreciation I am sending you, by separate mail, a copy of the Swedish report on Raoul Wallenberg, which was published here in Stockholm in 2001.

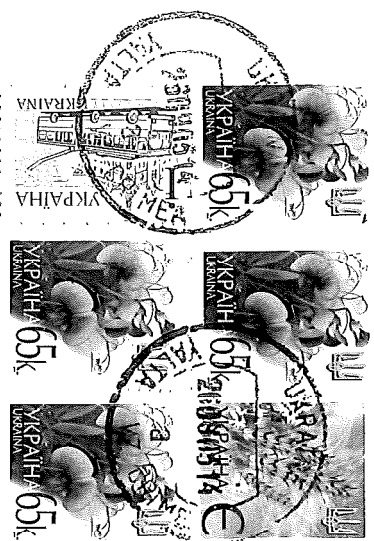
Yours sincerely,

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'Harald Hamrin', written over a horizontal line.

Harald Hamrin
Ambassador

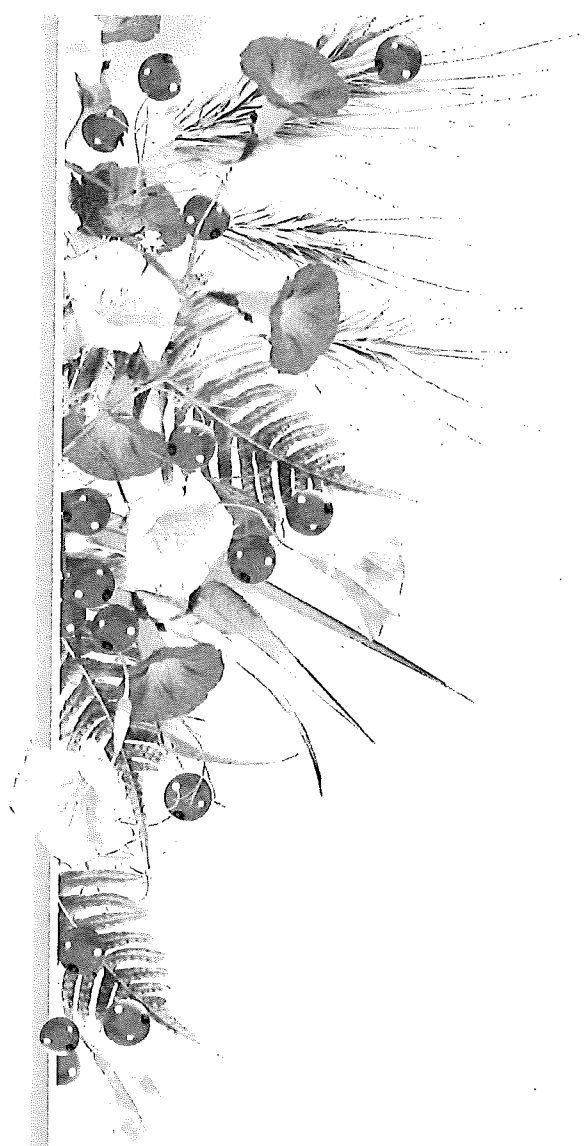
Dr. Heinsrich-Andrei v. Remmer.
Simferopolskije Sehaussee, 74.
Post. Nikita.
Yalta. Krim.
Ukraine. 98648

POSTAL 1930

Prime Minister
Goran Persson.
Stockholm.
Sweden.

W. Weiss.

Stockholm, 9 September 2003

Kiev and the planned inauguration on May 8 of next year of the "Mission" in Yalta.

As a small token of appreciation I am sending you, by separate mail, a copy of the Swedish report on Raoul Wallenberg, which was published here in Stockholm in 2001.

Yours sincerely,

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'Harald Hamrin', written over a horizontal line.

Harald Hamrin
Ambassador

2003-10-16

Ambr Stefan Gullgren

(SC)

UTRIKESDEPARTEMENTET

För: EC (Magnusson, Hamrin)

a. a.
[Handwritten signature]

Raoul Wallenberg - samtal med MID:s arkivchef

Ert , 2003-08-26

Med anledning av ovancit begäran hade jag för ett par veckor sedan ett längre samtal med chefen för MID:s arkivavdelning, Alexander Tjurilin, beträffande möjligheten att få tillgång till sovjetiska chifftertelegram av intresse för Raoul Wallenberg-utredningen. Vid mötet deltog även den f.d. bitr. arkivchefen Sokolov, numera pensionerad men fortfarande verksam som rådgivare vid arkivavdelningen.

Nedan följer en redovisning av vad som framkom vid samtalet. Vi beklagar att denna insänds först nu - ambassaden har varit hårt belastad av flera tunga besök under de senaste veckorna.

* * *

Jag inledde med att informera Tjurilin, som är ganska ny i ämbetet (*han kommer närmast från posten som minister vid ryska ambassaden i Köpenhamn*), om det **omfattande utredningsarbete** som har genomförts under åren för att bringa klarhet i

[Handwritten signature]

Raoul Wallenbergs öde. Regelbundna kontakter förekom fortfarande mellan Sveriges och Rysslands utrikesförvaltningar samt på politisk nivå, inklusive mellan statsministern och president Putin, i detta ärende. Vi uppskattade den beredskap som Putin därvid uttalat å Rysslands vägnar att bistå fortsatta arkivgenomgångar, inklusive sådana som utfördes av oberoende forskare och historiker. Från svensk sida fanns numera ett särskilt anslag hos UD för att finansiellt stödja detta arbete.

Beträffande den **sovjetiska chiffertrafiken** till och från ambassaden i Stockholm framförde jag vårt önskemål att få ta del av denna och argumenten härför. Det handlade om att fylla en lucka i den i övrigt mycket gedigna dokumentation som fanns i RW-utredningen.

Vad som intresserade oss var i första hand chiffertelegram till och från MID och KGB och dess föregångare. Vi hade noterat att Finland nyligen erhållit kopior av motsvarande telegram i en annan fråga.

Tjurilin **bekräftade den ryska beredskapen att fortsätta bistå** utredningsarbete rörande Raoul Wallenbergs öde, inom de ramar som lades fast i rysk lagstiftning. Även om frågans "kvalitativa" karaktär hade ändrats under de senaste åren tog man den fortfarande på stort allvar.

Dock var man av uppfattningen att ärendet inte längre självklart hörde hemma på den politiska dagordningen mellan Sverige och Ryssland, och därmed regelbundet måste finnas med på dagordningen för samtal på politisk nivå. Snarare var den i första hand att anse som en fråga för den historiska forskningen.

Jag konstaterade att vi från svensk sida huvudsakligen delade denna uppfattning men att det låg i sakens natur att Raoul Wallenberg-ärendet också framöver måste tillmätas politisk vikt i våra relationer. Därför fortsatte UD att avsätta resurser för ärendet och det nu framförda önskemålet var att anse som en begäran från UD, inte enbart å historieforskningens vägnar.

Tjurilin förklarade att detta var ett önskemål som man **måste fundera noga över på rysk sida**. I normalfallet var sekretess-tiden i utrikesfrågor 30 år i Ryssland. Från denna regel fanns dock, liksom i de flesta länder, undantag. För personsekretess gällde

t.ex. 75 år, för sekretess rörande underrättelsetjänsten SVR och säkerhetstjänsten FSB 50 år o.s.v. Dessutom fanns andra, rent faktiska begränsningar för vad som kunde offentliggöras.

Av 1,3 miljoner arkivmappar i MID:s arkiv omfattades ca 2/3 av sekretess. Vid avhemligande av handlingar måste varje dokument granskas noggrant av kvalificerad personal, som regel f.d. ambassadörer eller ministerråd. Under 1990-talet hade denna granskningsgrupp bestått av ett 20-tal personer. Nu var de bara fyra. Trots denna drastiska minskning hade hela 104 000 arkivmappar avhemligats under de gångna åren, i sig en enorm mängd dokument.

Tjurilin klargjorde på min fråga att **avhemligandet inte kunde ske med automatik**. Bara för att dokument upprättats för mer än 30 år sedan kunde det inte utan vidare offentliggöras. Det kunde ju inte uteslutas att dokumentet innehöll uppgifter som omfattades av sekretess med längre giltighetstid. Att granska varje enskilt dokument var därför oundvikligt.

När dokumentet ifråga väl avhemligats var det **förvisso offentligt men inte för envar**. För att ta del av dokumentet måste den enskilde kunna förete stödjbrev från en akademisk institution, utländsk beskickning eller någon annan huvudman. Det måste också finnas ett tydligt syfte med begäran att ta del av dokumentet, ett mål eller tema för det arbete för vilken den sökande behövde uppgifterna i dokumentet. Sökanden måste vidare lämna upplysningar om sig själv samt, om tolk behövdes, motsvarande information om denna.

Om de efterfrågade dokumenten hade **publicerats i dokument-samlingar** m.m. brukade MID som regel hänvisa den sökande till publikationen ifråga. Det gällde att skona arkivdokumenten, som ofta var ömtåliga och inte tålde hur mycket fysisk hantering som helst.

När det gällde den konkreta **frågan om chiffertelegram** till och från Stockholmsambassaden gjorde Sokolov följande kommentarer.

Sokolov konstaterade att frågeställningen förvisso inte var ny. Liksom vid tidigare tillfällen då detta önskemål kommit upp kunde Sokolov försäkra att i de chiffertelegram som förvarades i MID:s

arkiv från denna period, och som tillställts eller inkommit från den sovjetiska beskickningen i Stockholm, inget fanns av intresse för Raoul Wallenberg-utredningen. Sokolov visste detta med bestämdhet eftersom han själv hade gått igenom alla telegram.

Att uppgifter om Raoul Wallenberg saknade i telegrammen var knappast förvånande. Det var ju inte MID utan "andra strukturer" som hade ansvarat för ärendet. Av allt att döma hade MID-personalen vid beskickningen inte ens varit medveten om att Raoul Wallenberg fanns i Sovjetunionen. Det Kollontaj och hennes efterträdare hade vetat om RW hade de fått via svenska företrädare och de svenska tidningarna.

Nej, den eventuella chiffertrafik som förekommit om Wallenberg hade inte gått till och från MID utan i så andra strukturer. Detta innebar hursomhelst att det **inte fanns några dokument i MID:s arkiv**.

Huruvida det fanns sådana telegram i *andra* arkiv kunde Sokolov inte svara på. Dock hade förre bitr. arkivchefen i **FSB**, Vinogradov, i något sammanhang förklarat att det inte heller i hans arkiv fanns några chiffertelegram rörande RW. Såvitt Sokolov mindes hade Vinogradov sagt att denna typ av telegram som regel inte brukade arkiveras i KGB:s arkiv utan förstöras dessförinnan.

Beträffande de **väpnade styrkornas arkiv** kunde Sokolov inte svara på om det kunde finnas något ytterligare av intresse rörande Wallenberg. Förmodligen inte, eftersom GRU i Stockholm trohigen inte heller visste något om att RW fanns i Sovjetunionen. Det var högst osannolikt att NKVD i Moskva hade brytt sig om att informera GRU Stockholm om en sådan sak. Dels låg organisationerna i fejd, dels hade ju NKVD inte ens informerat Molotov och Vysjinskij om saken!

Jag förklarade att vi trots allt som sagts **ändå helst skulle vilja ta del av chiffertrafiken**. Det var alltid en fördel att gå igenom dokument med egna ögon och ge oberoende historiker samma möjlighet. Inte minst handlade det om att öka vår egen förståelse för förhållandena under tiden för Raoul Wallenbergs försvinnande och hur rapporteringen då såg ut. Om sekretesstiden för dessa uppgifter - att döma av Tjurilins redovisning - var högst 50 år borde vi därmed kunna få del av chiffertrafiken för åren 1943-52.

Hur skulle vi formellt gå tillväga för att få till stånd ett avhemligande av de aktuella dokumenten?

Tjurilin påminde (påtagligt irriterad) om att man från rysk sida hade överlämnat ca 200 dokument till den svenska sidan rörande Raoul Wallenberg. Det hade handlat om substantiella dokument med substantiell information. Den gemensamma arbetsgruppen hade utfört ett gediget arbete under drygt tio år och presenterat rapporter som utgjorde "intellektuella slutprodukter" av hög klass.

Mot denna bakgrund var det naturligt att man **på rysk sida undrade över syftet** bakom denna begäran att - utöver allt det som redan lämnats - få se chifftertelegram som den ryska sidan hade försäkrat inte innehöll något av intresse för RW-utredningen. Hade Sverige offentliggjort allt material som fanns i *svenska* arkiv om RW?

Ja, svarade jag - så hade skett i flera omgångar och för flera år sedan. Materialet var tillgängligt för envar, utan krav på motivering m.m. En stor del av dokumenten fanns t.o.m. tillgängliga på CD-ROM. "Jaså, vissa journalister hävdar tydligen annat", muttrade Tjurilin.

Jag upprepade vår förhoppning att **MID måtte överväga denna begäran i positiv anda** och att vårt syfte alltså var att komplettera dokumentationen för att öka vår egen förståelse av RW-ärendet som helhet. Tjurilin förklarade att man skulle fundera över saken - inklusive i ljuset av allt material som redan hade överlämnats till den svenska sidan samt mot bakgrund av att Sovjetunionens ambassad sannolikt inte alls hade varit i bilden rörande RW:s öde.

Ett av flera problem i sammanhanget var hur ett eventuellt avhemligande av chifftertelegrammen skulle gå till. Med de knappa granskningsresurser MID f.n. förfogade över måste allt arbete ske enligt **strikta planer**. Något systematiskt, generellt avhemligande av dokument var inte möjligt av resursskäl.

Sokolov inflikade att avhemligandet av dokument rörande Kollontaj och Finland hade skett enligt en tydlig plan som den finska och ryska sidan hade utarbetat gemensamt. Det hade väsentligt underlättat granskningsarbetet.

Huvudfrågan på rysk sida rörde dock syftet bakom den svenska begäran, förklarade Tjurilin - d.v.s. frågan om förtroende.

Jag upprepade att det inte handlade om tvivel rörande de ryska försäkringarna. Vi önskade bilda oss en egen uppfattning för att därigenom öka vår förståelse.

Tjurilin sade sig förstå detta argument men tillade att det trots allt, ytterst, handlade om förtroende. Återigen, från rysk sida hade man gjort allt man kunde för att bringa klarhet i detta ärendet - inklusive att överlämna Raoul Wallenbergs tillhörigheter, vilket hade varit ett unikt uttryck av välvilja. Vad mer kunde man göra?

* * *

Som framgår av redovisningen är entusiasmen måttlig, milt uttryckt, på MID:s arkivavdelning över vårt önskemål att ta del av chiffterelegrammen.

Förutom förtroendefrågan är det väl så att MID anser att det helt enkelt inte finns några uppgifter i dessa telegram av intresse för RW-utredningen. Till detta kommer uppfattningen att sådana telegram definitionsmässigt inte kan finnas i MID:s arkiv, eftersom den diplomatiska personalen vid beskickningen i Stockholm, inklusive ambassadören, knappast var informerad om att RW gripits och förts till Moskva.

Jag nämnde för Tjurilin att Hans Magnusson och Harald Hamrin preliminärt planerade att besöka Moskva senare under hösten. Detta besök kunde väl i så fall utnyttjas till att följa upp mitt samtal.

HIRDMAN

REGERINGSKANSLIET

ARKIV EX

03/56929

P 2 En'

EG

Stockholm, 23 October 2003

**Ministry for Foreign Affairs
Sweden**

Enheten Östeuropa och Centralasien (EC)

Ambassador Harald Hamrin

Telephone +46 8 405 33 43

E-mail: harald.hamrin@foreign.ministry.se

Dr. Heinrich-Andrej v. Remmer

Simferopolskoje Schausse 14

Post. Nikita

Yalta - Krim

Ukraina 98648

Mission of Kindness and Charity of Raoul Wallenberg

Dear Dr. von Remmer,

Thank you for your letter to Prime Minister Göran Persson and another one addressed to me of October 3, 2003. I am responding to both letters.

Once again I thank you for taking an interest in the fate of Raoul Wallenberg. I am also glad that you found the book I sent you some time ago interesting.

As to your concrete question concerning a series of lectures to be held in Sweden, you would – if I understand the theme of the lectures correctly – have to get in contact with some medical institution. This is nothing the Government could get involved in.

Sincerely yours,

Harald Hamrin

exp 23/10 -03

Postal Address
SE-103 39 Stockholm
SWEDEN

Telephone
+46 8 405 10 00

E-mail
ud.registrator@foreign.ministry.se

Visitors' address
Fredsgatan 6

Fax
+46 8 723 11 76

Telex
105 90 MINFOR S

1EC/Amb Hamrin; skt it 0310231

Ministry for Foreign Affairs, Sweden,
Department for Eastern Europe and Central
Asia (EC),
Ambassador Herald Hamrin,

Dear Mr. Hamrin

Thank you very much for your kind letter (Stockholm, Sept. 9, 2003) which we received and we were very happy to get it.

Here I'll stop and say that we got recently a shocking and very sad news about your Foreign Minister Anna Lindh. We condole with you and the Swedish people and we are under a sad impression of this tragic event. God bless her soul!

Some days later we received a very valuable book - a copy of the Swedish report on Raoul Wallenberg, which was published in Stockholm in 2001. We are reading and studying this book.

About two weeks ago we wrote a letter to Prime Minister Mr. Göran Persson.

In that letter we informed Mr. Göran Persson about our plans and actual deeds concerning the "Mission of Kindness and Charity of Raoul Wallenberg and Andrey-Konstantin von Remmer".

Besides these we explained an idea about my short visit to your country and reading some lessons on Aroma therapy and inviting children and grown-ups to Ozimec for spending some time at the Black Sea and treating there those who needs in it (we hope that you are already informed about it in details). If we get some money for that we'll spend it completely only for the creation of the "Mission". We consider the "Mission of Kindness and Charity of Raoul Wallenberg and Andrey-Konstantin von Remmer" as our noble personal mission of our life.

Yours sincerely,

Prof. Heinrich-Andrey v. Remmer

3. X - 2003

Translated by Glushchenko M.C.

Simferopolskoye Schausse, 14
Post Nizhita, Yalta
UKRAINE. 98648.

Muchina Street, 38 k. 2. fl. 9
Yalta, Crimea
198650.

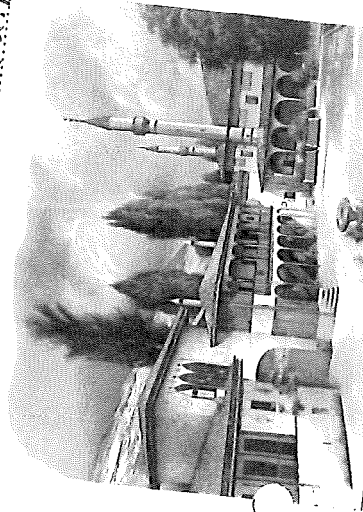
Glushchenko M. G. - Michael Grigorievich
17-XI-1925 Charkov Region,
UKRAINE.

Remmer Heinrich-Andrey von Remmer
Irkutskaya Region
Nishnerzhinsk Town
29-XII-1933.

Адреса відправника, індекс

Dr. Heinrich-Andrei v. Remmer,
Simferopolskoye Scharasse, 14
Post Nikita

YALTA, krim. Ukraine 98648

Почтовый ящик

Адреса одержувача, індекс

Harald Hamrin,
Ambassador

Ministry for Foreign

Affairs

Department for Eastern
Europe and Central Asia (EC)

Stockholm

Sweden

REGERINGSKANSLIET

Sid. 1 (1)

2003-10-29

EC P 2 Eu'
(HP 1 Er)

Utrikesdepartementet
Enh f Östeuropa och Cent
Hans Magnusson
4053273

W

Ambassaden MOSKVA, r

Från Chef EC.

exp / 03 10 29 / a

EC-besök i Moskva 26-28 november

PRIMO. Såsom redan aviserats avser Harald Hamrin och jag besöka Moskva den 26-28 november för vissa kontakter i Wallenbergärendet men också (för min del åtminstone) för några samtal om aktuella politiska frågor.

Ankomst med SAS onsdag kväll, avresa (för min del) fredag kväll.

SECUNDO. Önskemål beträffande Raoul Wallenberg

1. Möte med Memorial (Arsenij Roginskij) rörande intresset i ryska historiker-/forskarkretsar bedriva uppföljande undersökningar.
2. Informellt möte ("i all vänskaplighet") med tillgängliga delar av den ryska arbetsgruppen. Avstämning av läget. Finns något nytt att säga/göra? Redovisning arbetet sv. referensgruppen, inkomna ansökningar. Är datamaterialet från Vladimirundersökningen i tryggt förvar på MVD?
3. SVR - apropå Agrells studie.
Skulle det överhuvudtaget vara meningsfullt med SVR resa frågan om ett avgränsat forskningsprojekt som rör chiffertrafiken mellan residenturen i Stockholm och första huvudstyrelsen perioden 1943 - början av 1945?
4. MID:s arkivchef - Chiffertelegram.
Motsträvigheten tycks ju vara stor på rysk sida. Man anser, möjligen ärligt, att det inte finns något av intresse rörande Raoul Wallenberg i

exp

detta material. Inte heller jag tror att några direkt nya uppgifter om Raoul Wallenberg eller hans öde skulle framkomma om vi fick ta del av det. Däremot kan vi säkert i ljuset av inte minst Eliassonska utredningen få en viss ytterligare inblick i och förståelse för hur man kommenterade och resonerade kring det diplomatiska spelet både i Stockholm och Moskva. Erfarenhetsmässigt vet jag också att ryska sidan, när man definierar vad som kan vara intressant, anlägger ett ganska snävt perspektiv, saknar fantasi.

Frågan är då om vi, som MID och Finland gjort, kan komma överens om en "tydlig gemensam plan" för avhemligande.

TERTIO. Det vore för mig också intressant få tillfälle tala med några politiska bedömare (gärna vid en eller flera måltider; jag kan också själv bjuda på restaurang om ambassaden är upptagen).

Ämnen: Ryssland (inrikes- och utrikespolitik), Vitryssland.

Förslag på personer: L Sjevtsova, V Nikonov, A Arbatov, S Karaganov, S. Rogov, B Nurick eller någon annan ryss från Carnegie t. ex.

Förslag på intressant person rörande Vitryssland?

Sedan finns det väl knappast utrymme för fler möten. Är dock beredd träffa EU-ansvariga på MID.

CABINET

Ex t:

Magnusson

Hamrin

SVERIGES AMBASSAD
MOSKVA

Sid. 1 (1)

2003-11-04

Andre ambassadsekreterare
Martina Quick

an / h
(EC)

UTRIKESDEPARTEMENTET,

För: UD-EC/Magnusson, Hamrin

EC-besök i Moskva 26-28 november

2003-10-29 ✓

Vid preliminära kontakter med MID/Tatarintsev har det framgått att det inte finns möjlighet att via MID få till stånd något mer samlat möte med den f d arbetsgruppen. Den ryska inställningen är att utredningen är avslutad och gruppen upplöst och att det inte finns någon anledning att föra ytterligare diskussioner.

Ambassaden gör nu en formell förfrågan om möte med MID:s arkivchef och tar kontakt med Memorial och Arsenij Roginskij. Ambassadören har för avsikt att hålla en lunch för ryska politologer. Vi försöker också få till stånd ett möte för Magnusson på MID:s avdelning för europeiskt samarbete (DOS).

Wallenbergärendet kommer fortsättningsvis på ambassaden att handläggas av Martina Quick, som också ansvarar för EC-besöket i november.

OTTOSSON

2003-11-06

Minister L-G Wigemark

→ AT

EC

RK

UTRIKESDEPARTEMENTET

För: EC (Magnusson, Hamrin)

2003 11 10

Kopia: UrP, EU-korr, EU, Stockholm International
Forum (Rutherström-Ruin), SB (Eduards),
Näringsministerns kansli (ss Söder), GK S:t Petersburg

Q. a.

Samtal på MID om aktuella bilaterala frågor

2003-10-29

I syfte att påminna om statsministerns inbjudan till president Putin att delta i Stockholm International Forum 2004 uppsökte Wigemark häromdagen chefen för Norden-enheten på MID, Viktor Tatarintsev. En inventering av övriga aktuella bilaterala frågor, bl a Nordiska ministerrådets informationskontor, kyrkoärendet och förestående besök av ss Söder och ch EC, gav följande lägesbild. Tatarintsevs kommentarer i Wallenbergärendet nedan bör kanske särskilt uppmärksammas.

• Inbjudan till Stockholm International Forum i januari

Tatarintsev bekräftade att såväl den officiella inbjudan som ambassadens note och översättning till ryska av inbjudningsbrevet har nått MID och Kreml. Det föreföll dock ej troligt att Putin själv skulle komma till Stockholm. Vem som skulle leda den ryska delegationen var ännu oklart och på rysk sida skulle man knappast bestämma sig förrän nivån på övriga deltagare var känd. Tatarintsev frågade om det redan var känt vilka som kommer att delta. Wigemark hänvisade till den briefing som hölls i Stockholm den 9 oktober om de praktiska

P2 Cu¹

04/1

Harald Hamrin
2003-11-06 11:11

UD/EC

To: "Interpressfact" <ov@interpressfact.net>
cc:

O. Volovik, Budapest

Subject: Re: From Budapest

Dear Mr. Volovik,

unfortunately it is now too late to apply for money from the Raoul Wallenberg fund. Next opportunity will be in the Spring of 2003. Pls look for more information on our web site www.ud.se

Sincerely yours,

Harald Hamrin
"Interpressfact" <ov@interpressfact.net> on 2003-10-30 12:31:39

"Interpressfact" <ov@interpressfact.net> on 2003-10-30 12:31:39

To: Harald Hamrin/FOREIGN/MINISTRY@RK
cc:
Subject: From Budapest

UD/EC

Raoul-Wallenberg fonder - ansökan om stöd

Deeply respected, Mr. Harald Hamrin!

Eventually and with regret I have found out that the opportunity for applying for a Government grant to independent research on Raoul Wallenberg has ended on 15 October 2003...

It's a fourth year that I am researching this topic, having collected very large amount of materials from various sources.

Mr. Harald Harmin, please inform me whether there is a slightest opportunity for taking part in the application for the grant.

Could you in this case send me the grant application form?

With great respect,
O.Volovik

<http://interpressfact.net/wallenberg>

INK. UTRIKESDEP.
D.Nr. 03/59305
2003-11-06
AVD. P GR. 2 MÅL EU

UTRIKESDEPARTEMENTET
INK 2003-11-06
DNR

acp

REGERINGSKANSLIET

2003-11-07

HP 1 Er
P 2 En
Sid. 1 (2)

Utrikesdepartementet
Enh f Östeuropa och Centralasien
Hans Magnusson
4053273

Ambassaden MOSKVA, r

Exp. 2003-11-10
ME

Samtal på MID om aktuella bilaterala frågor (Wallenbergärendet)
Ert l

Från Chef EC.

Den ryska (Tatarintsev) upphetsningen över den mycket modesta önskan att träffa den eller de medlem(mar) av arbetsgruppen som är tillgängliga är något förvånande. Att ett par år efter utredningens avslutande få tillfälle att igen träffa några av dem som ägnat närmare ett decennium åt denna fråga är inget uppseendeväckande. Inga nya krav kommer att ställas på ryska sidan. Däremot kunde det vara intressant för dem att få redovisat det fortsatta arbetet på svensk sida. Eliassonska utredningen kanske också har väckt intresse (i den mån sammanfattningar på ryska gjorts tillgängliga).

Å andra sidan förstår jag att de f d medlemmarna i arbetsgruppen, i avsaknad av officiellt uppdrag i frågan, f n kan vara motvilliga ställa sig till förfogande ens under informella former. Dock borde väl t ex Sokolov (och kanske Vinogradov) fortfarande vara intresserade.

Vad vi bestämt måste tillbakavisa är den ryska tesen att frågan "inte längre står på den officiella bilaterala dagordningen". Även om Sverige inte tagit upp RW-ärendet vid de senaste bilaterala högnivåsamtalerna gjorde vi redan i samband med presentationen av arbetsgruppens rapport utomordentligt klart att det fanns ett antal obesvarade frågor, och att vi utgick från att ryska sidan även fortsättningsvis skulle visa fullt tillmötesgående när det gällde fortsatta efterforskningen. En sådan utfästelse har också givits från högsta politiska nivå.

LATVIJAS NEATKARĪGO EKSPERTU ASOCIĀCIJA
LATVIAN INDEPENDENT EXPERTS' ASSOCIATION
АССОЦИАЦИЯ НЕЗАВИСИМЫХ ЭКСПЕРТОВ ЛАТВИИ

Turgeneva iela 21, Rīga, LV-1050, Latvija. Tālr. (+371) 7-226424. Reģ. nr. 000801565

10.11.2003.
¼ - 89

(EC)

INK. UTRIKESDEP.		
D.Nr. 03/60717		
2003 -11- 18/2		
AVD. P	GR. 2	MĀL. EU

Rīga

Latvian Independent Experts' Association
President J. Anshin
Turgeneva str.21a
Rīga LV 1050
Tel. 7226424

Ambassador Herald Hamrin
Ministry for Foreign Affairs
of Sweden
(UD \ EC, Group 2)
10339 Stocholm, Sweden

DEAR SIR

EC / Hamrin / JVB
031119
Brev t. L.I.E.A., Rīga
cap. 19/11
JVB

Latvian Independent Experts' Association has received the letter of the Embassy of Sweden on the Association's desire to find Mr. Raoul Wallenberg "alive or dead".

The Sweden Embassy in Latvia was adressed us to You, Mr. Ambassador.

We are ready to find Mr. R. Wallenberg on the conditions that had been published in Russian papers. Our specialist expert Anatoly Grjannik is ready to find Mr. Wallenberg. Our Association will have a great pleasure to help to You Group and Mr. R. Wallenberg's relatives to find this statesman and relative.

Yours

J. Anshin

cap

REGERINGSKANSLIET

ARKIVEX. P 2 EU'
03/6/830

Stockholm, 19 November 2003

**Ministry for Foreign Affairs
Sweden**

Enheten för Östeuropa och Centralasien (EC)

Ambassadör Harald Hamrin

Telephone +46 8 405 33 43

E-mail: harald.hamrin@foreign.ministry.se

Latvian Independent Experts' Association

President j. Anshin

Turgeneva str. 21a

Riga LV 1050

Lettland

Raoul Wallenberg

Dear Mr. Anshin,

thank you for your kind letter of October 11, 2003.

We certainly appreciate your taking an interest in the fate of Raoul Wallenberg. In your letter you declare your willingness "to find Mr. R. Wallenberg on the conditions that have been published in Russian papers". Not being aware of what conditions have been published in Russian papers I would appreciate if you could provide me with information on this regard and if possible with photo copies of any such material.

Yours sincerely,

Harald Hamrin
Ambassador

amp
Postal Address
SE-103 39 Stockholm
SWEDEN

Visitors' address
Fredsgatan 6

Telephone
+46 8 405 10 00

Fax
+46 8 723 11 76

E-mail
ud.registrator@foreign.ministry.se

Telex
105 90 MINFOR S

amp 19/11/2003

SVERIGES AMBASSAD

Telefax

1 (2)

2003-11-24

Haag

Press Information Kultur
 Elisabet Jonsson
 +31-(0)70-412 02 25

INK. UTRIKESDEP.		
D.Nr. 2003/63172		
2003-11-25 24		
AVD. p	GR. 2	MÅL Eu

UTRIKESDEPARTEMENTET, dnr 371 ✓
 UD-EC Hamrin

Raoul Wallenbergs nederländska kontakter

Ert dnr 33, 2003-09-25 ✓

Med anledning av de frågor som ni riktar till ambassaden i dnr 33, har vi kontaktat Nationaal Archief (nationalarkivet) i Haag. Där har man informerat oss om att det är möjligt att finna uppgifter om de nederländska generalkonsulerna i det nederländska utrikesdepartementets arkiv, vilket numera tillhör nationalarkivet. Här skulle man alltså eventuellt kunna hitta uppgifter om den nederländska generalkonsuln Fledderus och dennes kontakter med Wallenberg.

Även uppgifter om löjtnanten van der Waals öde kan finnas i nationalarkivet, som omfattar försvarsministeriets register över officerare till 1950.

I nationalarkivet finns också uppgifter om kungliga utnämningar och där bör man kunna finna uppgifter om Lolle Smits utnämning till Ridder in de Orde van Oranje Nassau.

Forskning kan gratis bedrivas i nationalarkivets studiesalar. Det finns även möjlighet att låta nationalarkivets medarbetare utföra forskningen, då till ett pris av 24,50 Euro per halvtimme.

Nationalarkivets medarbetare kände inte till någon forskningspublikation om det nederländska diplomatin i Ungern under andra världskriget, vilket dock ej kan utesluta att dylika publikationer existerar. Ambassadens egna efterforskningar har hittills ej givit några resultat i denna fråga.

Några övriga uppgifter om Lolle Smits son L.J. Smit har vi inte kunnat få via Philips. Andra sökmöjligheter undersöks.

Postadress:
 P.O. Box 85601
 2508 CH Haag
 Nederländerna

Telefon:
 +31 70 412 0200

E-post:
 ambassaden.haag@forelgn.ministry.se

Besöksadress:
 Burg, van Kernebeeklaan 6A

Telefax:
 +31 70 412 0211

Sveriges Ambassad
Haag

Telefax

2()

2003-11-2

Tacksam för vidare instruktioner.

SKALA

namn för :-
RW-kartotehet : V

H. H.

SVERIGES AMBASSAD
MOSKVA

Sid. 1 (6)

Andre ambassadsekreterare
Martina Quick

2003-12-03

EC

UTRIKESDEPARTEMENTET,

För: UD-EC

Kopia: MK, EU, EP, SB

Refax: Tallinn, Riga, Vilnius, Haag, repr Bryssel,
del Wien, Genève, Strasbourg, gk Sankt
Petersburg, Kaliningrad

SH vidt.

Hans Magnussons och Harald Hamrins besök i Moskva
1 bil. program

R.A.
H.K.

UD-EC:s chef Hans Magnusson och ambassadör Harald Hamrin besökte Moskva den 27-28 november för att diskutera rysk inrikespolitik, aktuella EU-frågor och några aspekter av Wallenbergärendet. Ambassaden rapporterar separat samtalen om rysk politik och relationerna till EU - nedan följer en sammanfattning av de möten som berörde Wallenbergärendet, samt fredagens lunch med Michail Demurin.

Arsenij Roginskij, Memorial

Magnusson och Hamrin informerade Roginskij om det fortsatta arbetet med Wallenbergärendet och om den databank med arkivmaterial som håller på att byggas upp i Stockholm.

Det eventuella intresset bland ryska historiker och forskare att, med hjälp av de svenska medel som finns till förfogande, bedriva fristående forsk-

ningsprojekt med anknytning till Wallenberg-ärendet diskuterades. Problemet var hur man skulle komma i kontakt med seriösa ryska forskare, som var intresserade av att bedriva vidare arkivstudier och förmögna att själva föreslå konkreta forskningsprojekt.

Roginskij var skeptisk till möjligheten för ryska historiker att få tillgång till de intressanta arkiven. Arkiven var mindre tillgängliga nu än de varit i början av 1990-talet. Arkivarier som för tio år sedan uppfattats som restriktiva framstod i dagens ljus som relativt liberala.

Roginskij hade svårt att själv föreslå någon historiker som skulle kunna vara lämplig och intresserad av området. Möjligen skulle man via ambassaden kunna utlysa en tävling för att stimulera vidare tänkande i denna riktning. Roginskij lovade fortsätta fundera över frågan om lämpliga ryska forskare.

Magnusson reste också frågan om möjligheten att få tillgång till material från SVR:s arkiv (2003-09-16 UD-Moskva). Roginskij ansåg att det kunde vara värt ett försök; SVR var en organisation som tidigt vant sig vid att sälja information till olika intressenter. En ny politisk cykel hade nu inletts i Ryssland och det skadade inte att ta kontakt på nytt. Initialt borde man, enligt Roginskij, underhand kontakta någon lämplig person med ingångar till SVR, för att sedan följa upp med en officiell förfrågan.

Aleksandr Tjurilin, chef för MID:s arkivavdelning

Magnusson tackade för det goda samarbetet med MID:s arkiv. Syftet med dagens besök var att framföra vilka ytterligare frågor som intresserade den svenska sidan och hur vi skulle kunna samarbeta vidare. Ett exemplar av den Eliassonska utredningen lämnades över.

En fråga av fortsatt intresse var den om chiffertelegrammen, som berördes i arbetsgruppens rapport. Magnusson tvivlade inte på de ryska uppgifterna att dessa ej innehöll något som kunde kasta nytt ljus över ärendet, men frågan förjånade ändå att diskuteras, inte minst mot bakgrund av den Eliassonska

utredningen. Kanske fanns där något som kunde förklara den svenska regeringens och utrikesförvaltningens agerande, eller hur detta uppfattats från sovjetiskt håll? Kanske fanns där också instruktioner från MID till ambassaden i Stockholm? Tjurilin varken bekräftade eller avvisade detta. Magnusson förklarade att vi från svensk sida var öppna för diskussion om samarbete i olika former med ryssarna på detta område; det kunde ske på officiell nivå mellan utrikesministerierna, eller genom enskilda forskare.

Tjurilin sade sig inte kunna tillägga mycket till vad som redan sagts. Den ryska positionen var välkänd och det var fel att tro att MID hade haft någon insyn i de skeenden som intresserade svenskarna. Han tyckte sig nu märka att tyngdpunkten förskjutits från frågan om Wallenbergs öde till ett mer generellt intresse för den svenska utrikesförvaltningens agerande - var det korrekt? Ja, menade Magnusson, med den reservationen att vårt grundläggande intresse av Wallenbergs öde givetvis kvarstod.

Tjurilin ansåg inte att det skulle leda någonstans att gräva ner sig i enskilda frågor. Han hade dock inget att invända mot att historiker och forskare med en bredare ansats ägnade sig åt att kartlägga de svensk-ryska diplomatiska förbindelserna under och efter kriget. Ryssarna var inte rädda för ytterligare forskning, men det material som kunde vara av intresse för Sverige hade redan presenterats. Wallenbergärendet tillhörde nu historien.

Magnusson såg två möjligheter till vidare samarbete: antingen kunde fortsatta arkivstudier bedrivas av enskilda historiker och forskare, eller också kunde man tänka sig ett fortsatt, mer formellt samarbete mellan utrikesministeriernas arkiv eller de svenska och ryska riksarkiven. Vi skulle sondera intresset hos de berörda instanserna i Sverige och återkomma.

Michail Demurin, MID:s andra europeiska avdelning

Inledningsvis berördes några bilaterala ärenden. Jag underströk att överenskommelsen och tilläggsprotokollet om kyrkobyggnaden i Sankt Petersburg, som nu hade godkänts av Justitieministeriet, måste

skrivas under före årsskiftet. När det gällde den ryske presidentens besök i Sverige, var det viktigt att vi kunde få ett besked om tidpunkt snarast möjligt efter valet. Demurin meddelade att mötet mellan utrikesminister Freivalds och Igor Ivanov i Maastricht skulle bli av. Ivanovs tid var visserligen knapp, men mötet med den svenska utrikesministern prioriterades av ryssarna.

Den svensk-ryska regeringskommissionen och möjligheten att göra dess sammanträden mer produktiva berördes också. I det sammanhanget tog jag upp den lunch jag haft med förste vice utrikesminister Eleonora Mitrofanova och de baltiska ambassadörerna, där det framkommit att den rysk-lettiska regeringskommissionen inte lyckats sammanträda en enda gång, trots att den upprättades 1997. Mitrofanova hade lovat hjälpa till i denna fråga; fanns det några nyheter?

Demurin kunde inte ge något besked om detta, men påpekade att det politiska klimatet såg annorlunda ut mellan Ryssland och Lettland än mellan Ryssland och Sverige. Förbindelserna på alla områden - ekonomi, politik, mänskliga rättigheter - måste utvecklas parallellt. Magnusson påpekade att kommissionen var ett utmärkt redskap just för att diskutera och lösa eventuella problem länderna emellan, men Demurin ansåg inte att diskussioner i kommissionen skulle kunna leda till att några problem löstes. Det saknades helt enkelt politisk vilja från lettisk sida; man var inte intresserad av kompromisser utan bara av att förändra den ryska positionen.

I sin kritik av behandlingen av den ryskspråkiga befolkningen i Lettland baserade sig Ryssland, enligt Demurin, på slutsatser och rekommendationer från internationella organisationer. På min fråga om vilka de konkreta problemen var, nämnde Demurin utbildningsreformen, som utarbetats utan att ryska experter konsulterats. Det fanns andra exempel i Europa som skulle kunna fungera som förebilder för letterna, t ex hanteringen av den ungerska minoriteten i Slovakien.

Magnusson konstaterade att det var viktigt att skilja mellan rekommendationer och bindande konventioner. Lettland uppfyllde alla sina åtaganden inom de konventioner landet var medlem av. Den rysk-

språkiga befolkningens situation var bättre idag än någonsin. Många steg hade tagits i rätt riktning. Samtidigt kunde ytterligare åtgärder vidtagas för att underlätta naturaliseringen - Sverige hade stött flera projekt på detta område.

Magnusson berörde också utrikesminister Freivalds uttalande i Riga och den ryska reaktionen i form av ett pressmeddelande från MID. Sverige hade undvikit att kommentera detta offentligt. Vore det inte möjligt att inta en mer konstruktiv attityd, istället för det ständiga bombardemanget av pressmeddelanden?

Demurin återkom till de rekommendationer på MR-området som Lettland fått från Europarådet. Magnusson insköt att alla länder fick sådana rekommendationer. Ja, instämde Demurin, och Ryssland påmindes ständigt om att de måste efterlevas. Problemet var inte i första hand att Lettland inte ratificerat Europarådets MR-konvention, utan att letterna vidtagit åtgärder i strid med konventionen, t ex utbildningsreformen, språklagen och medborgarskapslagen. Praxis var ju att ett land i väntan på ratifikation skulle agera i konventionens anda.

Magnusson invände att EU-kommissionen konstaterat att utbildningsreformen inte var i strid med konventionen. Demurin svarade att Ryssland naturligtvis respekterade EU-kommissionen, men att man trots allt lade större vikt vid rekommendationer från de organisationer där Ryssland var medlem.

Magnusson frågade om ryssarna verkligen använde sig av alla de möjligheter som stod till buds för att inleda en dialog om problemen med Lettland. Enligt uppgift från Sveriges ambassad i Tallinn hade den ryska ambassaden i Estland inte en enda gång kontaktat integrationsministeriet för att diskutera problemen med den ryskspråkiga befolkningen. I Lettland hade endast en sådan kontakt tagits. Demurin hade inte samma intryck av situationen. Problemet var att historiska faktorer lade sig som ett täcke över problemens juridiska och politiska aspekter och försvårade en dialog.

Frågan om minnesceremonin för lettiska Waffen-SS berördes också. Jag frågade varför vi alltid tvingades höra detta tjat om en händelse som sedan länge tillhörde historien. Varför var detta så

känsligt för Ryssland? Demurin förklarade att de ryska invändningarna riktade sig mot heroiseringen av de lettiska SS-förbanden. Detta var inte bara historia utan påståenden som idag användes för politiska syften i lettisk utbildning, inom armén och i naturaliseringsexamen. Den lettiska arméns hedersvakt hade deltagit i ceremonierna, vilket var en annan sak än om det enbart hade handlat om privatpersoner.

Magnusson tog upp faran med att använda Waffen-SS-frågan för att peka på nynazistiska strömningar i Lettland. Kontakter med israeliska diplomater visade tvärtom att detta var ett mycket litet problem. I själva verket var situationen sämre i Litauen, för att inte tala om Sverige och Ryssland. Demurin svarade att några nynazistiska strömningar inte nämndes i Ivanovs brev till utrikesminister Freivalds.

Magnusson konstaterade avslutningsvis att det inte var meningsfullt att gå in i enskilda ärenden. Istället hoppades vi att Ryssland skulle inta en konstruktiv hållning och aktivt arbeta för att förbättra sina relationer till Lettland.

HIRDMAN

PROGRAM

**Besök av Hans Magnusson och Harald Hamrin i Moskva
den 27-28 november 2003**

Onsdag 26 november

17.35 Ankomst med SAS till Sjeremetjevo, transport till hotell National.

Torsdag 27 november

09.00 Avfärd från hotell National till ambassaden.

09.30 Möte med Sven Hirdman.

10.30 Avfärd från ambassaden till Memorial.

11.00 Möte med Arsenij Roginskij, Memorial, Malyj Karetnyj pereulok 12.
Christina Johannesson och Martina Quick deltar.

13.00 Lunch med fyra arbetsgruppsmedlemmarna Vladimir Sokolov och
Vladimir Vinogradov på restaurang Scandinavia. Christina Johannesson
och Martina Quick deltar.

19.00 Avfärd från hotell National till ambassaden.

19.30 Middag i residenset med politologer (se bifogad gästlista).

Fredag 28 november

08.00 Jekaterina Genieva, chef för Open Society Institute Russia, kommer till
hotell National.

09.40 Avfärd från hotell National till MID.

10.00 Möte med Aleksandr Tjurilin, chef för MID:s arkiv. Christina
Johannesson och Martina Quick deltar.

11.00 Möte med Aleksandr Grusjko, chef för MID:s avdelning för europeiskt
samarbete (DOS). Lars-Gunnar Wigemark, Christina Johannesson och
Martina Quick deltar.

Avfärd från MID till ambassaden.

14.00 Lunch i residenset med Michail Demurin, tf chef för MID:s två
europeiska avdelningar, och Sergej Beljajev. Lars-Gunnar Wigemark, Stefan
Gullgren och Martina Quick deltar.

INK. UTRIKESDEP.		
D.Nr. 2003/62553		
2003-12-29		
AVD. P	GR. 2	MÅL I Eu

From: amb. seker
Niklas Wiberg on 2003-12-03 17:25, amb. Budapest (EC)
To: Harald Hamrin/FOREIGN/MINISTRY@RK, UD/EC
cc: Hans Magnusson/FOREIGN/MINISTRY@RK, Bengt Lundborg/FOREIGN/MINISTRY@RK, Gunnar Haglund/FOREIGN/MINISTRY@RK, j.o.lundvik@compaqnet.se

Subject: Förintelsemuseet och RW Raoul Wallenberg

Hej Harald,

Som en del av förberedelsearbetet inför 60-årsminnet 2004, och med anledning av ditt mail nedan, har jag varit i kontakt med András Darányi och Gábor Székely, VD resp. styrelseordförande för Holocaust Documentation Center and Memorial Collection Public Foundation. Som du kanske redan känner till är Gábor Székely nyttillträdd styrelseordf. efter vissa meningsmotsättningar i styrelsen. Även om han för några år sedan var styrelsemedlem får han anses vara en politisk tillsättning, tilläggas kan att Székely även är ordf. för Ungerns motsvarighet till Lotto (!). Székely var inte övertygad om att det behövdes mer ungersk forskning om Wallenberg då han menade att det fanns andra som även gjort stora insatser under jüdeförföljelsen i Ungern och som förtjänade ytterligare forskning. (Ambassaden behöver ledning om ytterligare åtgärder behövs för att få fart på forskningen om Wallenberg i Ungern, då denna uppgift tidigare ffa utförts av Jan Lundvik under sina besök.)

Betr. förberedelserna inför Förintelsemuseets öppnande har man kommit relativt långt. Ungerska regeringen har finansierat byggandet av museet och kommer även att finansiera den permanenta utställningen. Öppning kommer att ske 15 eller 16 april. Ursprungligen var planerna 16 april men då Israels president uttryckt önskemål om att närvara, måste det förmodligen ske 15 eftersom han av religiösa måste vara i Israel fredagen 16 april. Även Schröder har inbjudits till öppningen.

Vid museets öppnande kommer man endast att visa temporära utställningar och en vägg med ingraverade namn på alla ungerska judar som man har kunnat verifiera som omkomna under förintelsen. Huvudutställningen kommer att vara baserad på den s.k. Auschwitz-boken. En serie om 235 bilder som tagits av ungerska judar som anlände till Auschwitz. Vidare planerar man att visa en konstupställning med anknytning till förintelsen. Möjligen kommer ytterligare en utställning. Den permanenta utställningen kommer att öppnas först 2005.

Darányi och Székely underströk Förintelsemuseets huvudmål att informera och bidra till utbildning om förintelsen i Ungern och ffa inom det ungerska skolväsendet. Båda upplevde detta som en stor utmaning och pekade på kort om tid och dåligt med resurser. Jag nämnde kort erfarenheterna från "Om detta må vi berätta"-projektet i Sverige. Ett konkret förslag från ambassaden, inför 60-årsminnet av RW och Ungernsatsningen 2004, vore att departementet och ambassaden uppmuntrade Levande Historia att utöka det kommande samarbetet med Förintelsemuseet, fn är endast ett endagsseminarium planerat till hösten 2004.

Ett separat fråga gäller en Terror Haz och den Wallenbergutställning man planerar till januari 2004. Bör vi stödja denna Wallenberg-utställning och i så fall hur? Nina Lagergren kommer enligt uppgift att delta vid invigningen av RW-utställningen 16 januari, och Terror Haz har nu vänt sig till ambassaden och bett om finansiering av Nina Lagergrens brors biljett. Kan EC bidra?

I diskussionerna med Terror Haz om RW-utställningen passade ambassaden på att påminna om vår önskan om kontakt med Karoly Remenyi. Maria Schmidt har, trots löfte om assistans, ej återkommit i frågan (och vidhöll vid kontakt i somras att det var fel namn). Gabor Kiszely, utställningsansvarig vid Terror Haz kan ej finna personen vi söker bland foton på Terror Haz. Hur går vi vidare i ärendet? Är det fortfarande av intresse att intervjua Remenyi?

Med vänliga hälsningar

Niklas Wiberg

Bengt Lundborg/FOREIGN/MINISTRY

ARKIVEX.

"Susan Mesinai" <smesinai@hotmail.com> on 2003-12-04 21:41:53

N.Y.

To: Harald Hamrin/FOREIGN/MINISTRY@RK
cc:
Subject: Decision re Moscow

Re: Raoul Wallenberg

INK UTRIKESDEP.		
D.Nr. 04/44534		
2004-08-25		
2003-12-04		
AVD. P	GR 2	MAL EU1

(EC)

Dear Ambassador Hamrin:

I understand you have been in Moscow. Was that in any way related to my work or the question of continuing in the MVD records into the 50s, 60s, 70s, and 80s? If so, I would be most interested to hear your thoughts.

The publisher of Parabola has been pressuring me to let him know when I might hear from the UD regarding the proposal I submitted related to the work in the Convoy Troop Archives. I promised to write you today and ask if you have any idea when I will hear.

It goes without saying that continuing this work in a real way is my priority.

Hope all goes well. Best, Susan Mesinai

PS. Also, when might I expect a copy of the newly issued CDs that include the previously classified material (1970-Present) that Daniel Larssen mentioned to me when I met him in Stockholm in May???? I would like to move ahead in inputting the other sightings so our basis for searching is up to date. Thank you.

Shop online for kids' toys by age group, price range, and toy category at MSN Shopping. No waiting for a clerk to help you! <http://shopping.msn.com>

EC/Hamrin/JvB

Svan t. Susan Mesinai, N.Y.

(via mail) ✓ 081205

20/1

N.Y.

"Susan Mesinai" <smesinai@hotmail.com> on 2003-12-05 17:05:10

To: Harald Hamrin/FOREIGN/MINISTRY@RK
cc:
Subject: RE: Wallenberg

INK. UTRIKESDEP.		
D.Nr. 04/44536		
2004-08-25		
2003-12-05		
AVD. A	GR. 2	MÅL EU'

EC/Hamrin/JoB
Svar t. Susan
Mesinai, (mail)
031210 ✓

(EC)

Dear Ambassador Hamrin:

As I am sure you understand, this position means that there will be considerable delay before a Final Report is issued for lack of funding. I cannot go back to Russia without a firm financial basis. The project already has proven costly, both to ARK and to the Government of Sweden.

You now make it necessary for me to raise that considerable funding. And by the way, I do not consider a grant of \$21,000 net 'considerable funding' for such an important project.

So we have a real "Catch 22". I believe that my two interim reports are detailed enough to be able to determine the strength of that Final Report. But if the Government of Sweden does not think so, or if the Government of Sweden in reality doesn't want to support the work of going deeper, I will make the appropriate decision. If, on the other hand, you are simply talking about receipts, these will be forthcoming -- now that they have been pouched to me.

Sincerely yours, Susan Mesinai

>From: harald.hamrin@foreign.ministry.se
>To: smesinai@hotmail.com
>Subject: Wallenberg
>Date: Fri, 5 Dec 2003 15:26:07 +0100

>Dear Ms. Mesinai,

>1. I was indeed in Moscow last week - together with Hans. We had some meetings together with the Russians and also some separate meetings. We discussed a series of general archival questions, but did not specifically raise the question of your MVD records. We thought it would be better to wait until we have received your final report on the pilot study.

>2. The government yesterday took the formal decision on the research money, based on the recommendations of the reference group, which met in mid-November. The reference group at its meeting stated that it decided "not to take a position (on your application) until a final report is presented on a previous study, which has received substantial economic support from the Swedish Foreign Ministry".

>3. Daniel Larsson is still working (but only part time) on the data base. I shall see to it that you receive a CD as soon as the job is completed.

>Best regards,
>Harald Hamrin

EC/Hamrin/JoB
aa. 031205

ARJIVEX

Israel

"Yvonne & Max Grunberg" <ygrun@netvision.net.il> on 2003-12-08 08:45:21

To: Harald Hamrin/FOREIGN/MINISTRY@RK
cc:
Subject: RE: bankaccount

Re: Raul Wallenberg

EC/Hamrin
Mail t.
Grunberg, Israel
031211

Dear Ambassador Hamrin,

May I thank you for your e-mail with the good news.

It takes a couple of days to get the international swiftcode of the bank.
Therefore I will be in touch again on Wednesday.
Could you please inform me, if your government will be able to assist in
distributing the "Missing in action appeal" through it's network of
ambassadors and press officers at Swedish embassies worldwide.
With best wishes.

Max Grunberg

-----Original Message-----

From: harald.hamrin@foreign.ministry.se
[mailto:harald.hamrin@foreign.ministry.se]
Sent: Friday, December 05, 2003 12:31 PM
To: ygrun@netvision.net.il
Subject:

INK. UTRIKESDEP.		
D.Nr. 04/44533		
2004-08-25		
2003-12-08		
AVD.	GR.	MÅL
P	2	EU

Dear Mr. Grunberg,

I am glad to inform you that the Government yesterday took the formal
decision on your application. Would you please let me know as soon as
possible how we shall transfer the money!

Best regards,

Harald Hamrin

EC/Hamrin
a.a.

04/44532 Avg.

ARKIVEX.

P 2 EU'

(EC)

EC / Hamrin / JvB

- svar till Susan

Mesinaï, N.Y.

Harald Hamrin
2003-12-10 13:57

To: smesinaï@hotmail.com

cc:

Subject: (Pilot project) Raoul Wallenberg

Dear Ms. Mesinaï,

I have received your e-mail of December 5th and feel the need to explain, to the best of my understanding, the recommendations of the reference group and the decision of the Swedish Government.

In 2001 you applied for a grant to finance a pilot project - I stress a pilot project - on Raoul Wallenberg. You were given a sum, which - whether it should be labelled "considerable" or not is beyond the point - you accepted as sufficient to conclude a pilot - again: a pilot - study that you yourself estimated would take a few (3-4) months.

For reasons of your own you have decided to considerably expand the study beyond the limits of a pilot study. For this enlarged study you have received funding from other sources than the Swedish Government - exactly what sources and what amounts is beyond my knowledge. In the meantime you have presented, if I am not mistaken, two "interim reports". In these you have presented some results that are interesting and other results that you label as "encouraging" or "worth while following up".

The point that I am trying to make, however, is that we are still waiting for the final report on the pilot study. This pilot study was meant to answer the question whether or not it would be realistic and worth while to go from a pilot to a full fledged study. As we see it you have decided to go for a full fledged study without first presenting the results of the pilot study. Of course, you are free to do so, but you cannot expect us to finance this larger study without giving us a chance to judge the realism of it on the basis of a final report of the pilot study. What you are asking for, in essence, is a carte blanche to go ahead with a study, the scope of which you have defined, and to have this study financed by the Swedish Government. Neither the reference group nor Hans and I or the Government can give you such a carte blanche.

Best regards,

Harald Hamrin

ARKIVEX.

"Susan Mesinai" <smesinai@hotmail.com> on 2003-12-11 18:03:49

N.Y.

To: Harald Hamrin/FOREIGN/MINISTRY@RK
cc: Hans Magnusson/FOREIGN/MINISTRY@RK
Subject: RE: Pilot project

Re Raoul Wallenberg

IEC/Hamrin/fvB

INK. UTRIKESDEP.		
D.N. 04/44535		
2004-08-25		
2003-12-11		
AVD. P	CH 2	MAL EU

Dear Harald Hamrin:

mail 031210

(EC)

Thank you for writing this letter of clarification without my having to ask you. I was going to address this question, but after the turn of the year, after I had let the 'dust settle.' I was however going to get back to you because, personally, I think it works much better when you and I communicate frankly and on a more regular basis, because otherwise we get into 'semantic misunderstandings' which eventually we figure out -- but meanwhile energy and precious time is lost..

I am aware that I have used the word "Interim" in relation to my report "Liquidatsia," and "Preliminary" (which it was) and "Interim" in relation to the reports for the transport pilot. I am not trying to run an expanded thing -- I thought it was already understood from what I wrote that the definition provided by the cut off date of the end of 1949 is in and of itself a defining line, (unless of course we can remove that obstacle and begin looking at the MVD records for 1950 and beyond). However, on principle I wouldn't use the word "final" until all the data is in for that particular aspect of search. For example, the Russians still have not identified the six unknown Numbered Prisoners Convicted by OSO/Moscow having the numbers 14 - 20, apart from Number 15 requested in my "Interim" report "Liquidatsia, and until that is done -- how can I draw conclusions??????

I recognize that the pilot refers only to a specific study. However, in all honesty, to deliver a "final report" on the topic of RW/VL possible transport in or out of Moscow in the years 1945-1949, I would at least like to see all the relevant data. We have access now and the records are there and we are looking. I only saw the records for prisoners going toward Ivanovo during the last day we were permitted to work in the Archives before they closed down for the summer, and I only saw 3 books out of at least 15. In terms of the UD goals for the pilot, I have established that the data is there, that the work can be done, and for once it is of a more precise and finite nature. Unfortunately this work on-site cannot be done without me, at least a good part of the time, because I know alot -- witnesses, prisoners, systems -- and while Sergei Telegin has proven very successful in finding the records I want, and getting through their disinformation and other barricades, he doesn't know what to watch for on the page. So there are definitely more records to be seen.

What I am afraid of is writing a 'final report' without having finished the data gathering, because then the findings will be askew and everything will close down on incomplete, never mind inconclusive findings-- which it has been trying to do for years anyway. If it means that I must raise the remaining monies to complete this work, I will do so. I was hoping that the Swedish Government UD, on the merit of the work I had done, would make it possible for us to wrap this up by June. Believe me, I need closure as much

Handwritten signature or initials at the bottom left corner.

as anyone sitting in the Swedish Government, perhaps for more personal reasons. For the record, I have not had a regular job since 1992 and no health insurance since then either, and what this has done in terms of my taxes is not to be believed. So I need to be able to commit myself to a real job here and go on. But we are really quite close in terms of the Disappearance Question (that is, we have a clearcut matrix or chess board upon which to address this question) and that is a very good thing, after years of taking more circuitous routes to prove something.

My definition of a Final Report is to be able to say "We have searched , X,Y,Z, and have found their names or the names of the following prisoners who could be Raoul Wallenberg or Vilmos Langfelder, and ask to see their files" or to say "We have searched X, Y, Z and there is nothing that would indicate that RW or VL were transported out of Moscow during the 1945 - 1949 time period."

However, if in terms of the needs of your office, this is simply a semantical problem of the word "final" -- let us discuss this further. It was a pilot study and in those terms, the terms by which the UD funded it (namely that we establish that it can be done) I have already established that and fulfilled the mandate. And I can give you receipts for the full amount of money and you can close the books. I mean it is conceivable that I do that.

But the minute you pay the final \$1,000 to the RossArchiv that is in the Swedish-Russian contract, I am afraid they will close us down. Stefan knows that they tried hard, twice, while I was there to do that (well, maybe I spared him the second time and dealt with it myself). It is very important to keep our access open.

I don't know where this leaves us. I do know that my publisher is away on vacation. I have to give him a concrete answer soon about committing myself

to a good job here at the magazine. If you are not funding me, which you did make clear, then we can not do the work February-June because I cannot guarantee the salary to Telegin for him to leave his Institute for the semester, and it is very important that we work together. As it is, since I

already called him, he has probably told the Institute he will take the courses they give him for that semester. But maybe not. Therefore, it would

appear that the earliest time we work together on gathering the remaining material is mid-August when RossArchiv reopens. I will request vacation time with or without pay to work then, after which Sergei can keep going during the Fall semester -- if we get funding and a reliable form of communication.

May I say, if you had seen the concerns of the Committee coming, I wish you had come back to me during the interim time and addressed questions to me

-- if only to make your own decision as to my motives and intentions. I know that we (the UD and I) have had our struggles, which I think is normal when it comes to doing real work in a serious way. But I will be very frank with

you and say that I had hoped that we had risen beyond that and finally now we were completely headed together in the same direction. I also knew that my open criticism of the UD could nix my chances for funding for-ever. (I personally think I was very careful in the way I phrased my criticism, but that may not be how it felt by the UD.) I know all of that -- and still I am/was prepared to work closely with the Government of Sweden if they were ready to continue with me. Because I also know what it has meant to have been able to do this work and I am grateful to Hans and those I cannot see who made this possible. And because I don't think the case has been really, legitimately resolved.

Let's end there -- but I hope I will hear from you.

With best regards for the New Year to all. Susan Mesinai

(EC)

2004/5/248
P2 EU¹ ARXIVEX.

Till Max Grunberg, Israel

Harald Hamrin
2003-12-11 11:54

To: ygrun@netvision.net.il,
cc:
Subject:

Re Raoul Wallenberg

Dear Mr. Grunberg,

✓
in response to your questions in your e-mail of 2003-12-08 I can confirm that the sum we are going to transfer to you is USD 3.500, i.e. the sum you applied for. As to the question about the distribution of your appeal, unfortunately I have to inform you that for reasons of principle we are not in a position to assist you through our network of Embassies.

With best wishes

Harald Hamrin

EC/Hamrin
Laa.

651

Arg. Hbr 2003/69560
P 2 Eu'
(EC)

Harald Hamrin
2003-12-11 14:40

UD, EC

To: Niklas Wiberg/FOREIGN/MINISTRY, amb Budapest
cc:
Subject: Förintelsemuseet och Wallenberg

Hej Niklas!

Tyvärr med kraftig försening besvarar jag ditt e-mail av den 2003-12-03.

Betr. RW-forskning i Ungern kan ni tills vidare ligga litet lågt. I samband med att höstens ansökningar om projektstöd för RW-forskning behandlades har vi i den sk referensgruppen (fyra forskare med Krister Wahlbäck som ordf.) liksom inom EC (Hans Magnusson och jag) diskuterat långsiktig strategi. Detta har resulterat i att regeringen idag fattat beslut om att ge pengar till UI för att sätta samman en projektgrupp av UI-folk och externa personer från forkningsvärlden. Tanken är att denna grupp till den sista juni skall ha utarbetat ett sammanhållet förslag om hur vi mera aktivt skall sprida info om vårt RW-anslag (fn 750 000 per år) och ev också ta initiativ till gemensamma forskningsprojekt med andra länder (väl i första hand Ryssland och Ungern). Låt oss alltså t v avvakta resultatet av detta.

Vad gäller din fråga om Terror Haz: Självfallet ställer vi oss positiva till RW-utställningen. Hans Magnusson har också gett klartecken för finansiering av Guy von Dardels biljett.

Separat forwardar jag också till dig Jan Lundviks kommentar till ditt e-mail - han verkar inte ha sänt kopia till di.

Hälsningar

harald

asp

Ans. Hbr 2003/6 9561

P 2 2u'

Harald Hamrin, UH/EC
2003-12-11 14:57

EC

To: Niklas Wiberg/FOREIGN/MINISTRY, amb. Budapest
cc:
Subject: ungersk forskning

----- Forwarded by Harald Hamrin/FOREIGN/MINISTRY on 2003-12-11 14:56 -----

Jan Lundvik <j.o.lundvik@compaqnet.se> on 2003-12-05 12:18:30

To: Harald Hamrin/FOREIGN/MINISTRY@RK
cc:
Subject: ungersk forskning

Harald,

Niklas mail föranleder följande kommentar:

Jag har svaga reminiscenser av att Székely ansågs vara en ganska knepig person, och tydligen behöver det förklaras för honom att ungerska insatser för forskning kring RW inte behöver stå i motsättning till forskning kring andra räddare, särskilt inte om RW-forskningen bekostas med svenska medel. Det vore nog bra om ambassaden kunde kontakta Szabolcs Szita för att diskutera läget med honom, eftersom han dels har goda kontakter åt alla håll, dels har låtit mig förstå att han är beredd att engagera sig i RW-uppdrag. Slutligen finns ju alltid möjligheten att be statsministern ta upp saken med Medgyessi under det kommande besöket i Ungern.

Jan

af

To: UD-EC/FOREIGN/MINISTRY@RK,
UD-A-ARK-Kvartersarkiv-JohannesStörre/FOREIGN/MINISTRY@RK
cc:
Subject: Letter Raoul Wallenberg 27th January 2003

a-o.
H.H.

----- Forwarded by UD Registrator/FOREIGN/MINISTRY on 2003-12-12 09:52 -----

Helene Lassi
2003-12-12 09:31

INK. UTRIKESDEP.		
D.Nr. 2003/67112		
2003-12-12		
AVD P	GR. 2	MÅL Eu

To: UD Registrator/FOREIGN/MINISTRY@RK
cc:
Subject: Letter Raoul Wallenberg 27th January 2003

EC

----- Vidarebefordrat av Helene Lassi/INDUSTRY/MINISTRY 2003-12-12 09:30 -----

"Oserowitz"
<osserowitz@barak-online.net
>

2003-12-11 21:55

Sänd svar till "Oserowitz"

Till: N Registrator/INDUSTRY/MINISTRY@RK
Kopia:
Blank:
Fax till:
Ärende: Letter Raoul Wallenberg 27th January 2003

Please see attached documents

letterhead wallenberg Gorenpersson.d

ay

Raoul Wallenberg Honorary Citizen Committee

P.O. Box 38, Ra'anana 43100, ISRAEL

Tel.: +(972) 54 953039 Fax: +(972) 9 7749495 E-mail: ygrun@netvision.net.il

11th December, 2003

Re: Letter Raoul Wallenberg 27th January 2003

Dear Member of Parliament

On 27th January 2003, I hand delivered a letter for you at the Royal Swedish Embassy in Tel Aviv. (Please see attached word file)

Kindly advise me if this letter has reached your office, as, so far, I have not received an acknowledgement that this letter has been received by your office.

I would like to thank you in advance for looking into this matter and I look forward to hearing from you.

Yours truly

Max Grunberg

Raoul Wallenberg Honorary Citizen Committee

P.O. Box 38, Ra'anana 43100, ISRAEL

Tel.: +(972) 54 953039 Fax: +(972) 9 7749495 E-mail: ygrun@netvision.net.il

January 27, 2003

His Majesty Carl Gustaf
King of Sweden

His Excellency Goren Persson
Prime Minister of Sweden

His Excellency Bjorn von Sydow
Speaker of the Swedish Parliament

Members of the Swedish Parliament

Via

Her Excellency Erika Ferrer
Charges D'Affaires a.i.
Royal Swedish Embassy, Tel Aviv

Your Majesty King Gustaf, Your Excellency Prime Minister Persson, Your
Excellency Speaker of the Parliament, Your Excellency Member of Parliament:

In a previous letter to your Majesty, I have expressed my thanks and gratitude for having become an officer of the Royal Order of the Polar Star. This great honor has inspired me to intensify my efforts on behalf of Raoul Wallenberg. To that end, I would like to appeal to you, Your Majesty, as a great humanitarian and champion of the Swedish People, to do all within your power to advance the practical aspects of the search for Raoul.

The Royal Family, the Swedish government, parliament and the people of Sweden have a long and distinguished record in their commitment to human rights and humanitarian causes.

I have also been impressed by the efforts of Prime Minister Persson, Foreign Minister Anna Lindh and other members of the Swedish Government and Parliament in their openness to review Swedish policy in the matter of Raoul Wallenberg, as well as their commitment to continue the search for Raoul.

The official policy of the Swedish government is that, until and unless evidence is presented to the contrary, Raoul Wallenberg is considered to be alive. I would therefore like to suggest that the Swedish Parliament consider passing a resolution that would commit to continue the search for Raoul Wallenberg until such time as it can be reasonably determined that he is no longer alive.

I believe that such a resolution is important so that the search for Raoul will be able to continue regardless of which government is in power. This resolution would stipulate the specific conditions and actions to be implemented in order to find Mr. Wallenberg.

To the best of my knowledge, since the beginning of year 2002, and through at least November, the Swedish Government has yet to:

1. Publicly appeal to individuals who may have factual information about the whereabouts of Raoul Wallenberg;
2. Distribute a computerized image of Mr. Wallenberg, as he would look today (such an age-processed photo has been produced and is available upon request);
3. Establish contact with the International Red Cross Missing Persons Division;
4. Establish contact with the United Nation's Office of the High Commissioner for Human Rights Commission regarding the Committee on enforced or involuntary disappearances.
5. Call an international meeting of foreign ambassadors stationed in Sweden to assist in their search for Raoul, emphasizing the need to elicit information regarding Raoul from ex-Soviet citizens living within their borders.
6. Establish joint contact with the Governments of the United States, Canada and Israel, keeping in mind that Raoul Wallenberg is an honorary citizen of the United States, Canada and Israel.
7. Establish joint contact with the European Parliament, keeping in mind that the Parliament passed a resolution on 17 May, 1990 (Doc. B3-936/90) concerning the search for Raoul Wallenberg (and his driver).
8. Approve the possibility of offering financial incentive for factual information regarding the Wallenberg case.
9. Recommend the appointment of an international, independent Human Rights officer to oversee the overall progress of the search, in conformity with Humanitarian Law.
10. Convene a semi-annual meeting of those involved in the search, in order to review progress and coordinate ongoing efforts.

Keeping the above-mentioned in mind, I urge that parliamentarians be encouraged to support a specific resolution dealing with the search for Mr. Wallenberg. If such a resolution is passed, Sweden will continue to set an example of superlative commitment to human rights, as exemplified in the search for this one unique person. Such a resolution will also be a source of great comfort to the family, who have waited so long and endured so much suffering and pain.

May I kindly ask you to consider holding an emergency debate in consideration of implementing the above recommendations, as time is of the essence.

Looking forward to hearing from you, with many thanks,

Max Grunberg

Cc: Prof. Guy von Dardel, brother of Raoul Wallenberg
 Mrs. Nina Lagergren, sister of Raoul Wallenberg
 His Excellency Anders Liden, Director General, Political Affairs Dept., Swedish
 Ministry of Foreign Affairs

Tin

(E)

Ambarador Harald Hamrin

INK. UTRIKESDEP.		
D.Nr. 04/1589		
2004-01-13 2003-12-17		
AVD. P	GR. Z	MAL. Eu

Fran

GUY van Dardel

6A. Chemin Adolphe Pasteur

1209 Genève, CH

tel fax 22. 733 4647

EC / Hamrin / JB
031219 ✓
Porev t. Dardel,
Genève

Senare 17 december 2003

Broder,

Som halvbror till Raoul Wallenberg
önskar jag bli successivt informerad
om de uppgifter om dennes öde, som
inflyker till U.D. Från till slutet av
år 2000 rörde detta genom den då
existerande Repk-Svenska Fideisgruppe.

Efter dennes upptäckning har jag
icke fått några upplysningar om
forskningens framstegande eller
resultat när det gäller nya vittnes-
uppgifter.

Derutom önskar jag på CD-kompositionen
av vittnesmålen från 1970-2001.

Med vänlig hälsning

Jonas

REGERINGSKANSLIET

ArkivEx.

04/1588

(EC)

P 2 Gu'

2003-12-19

Utrikesdepartementet

Enheten för Östeuropa och Centralasien (EC)

Ambassadör Harald Hamrin

Telefon 08-405 33 43

E-post: harald.hamrin@foreign.ministry.se

Professor Guy von Dardel

6A Chemin Adolphe Pasteur

1209 Genève

SCHWEIZ

Information om fallet Raoul Wallenberg efter 2001

Broder!

Tack för Ditt faxbrev, som jag fick igår. Jag kan förstå att Du känner att Du saknar information om vad som skett i fallet Raoul Wallenberg efter den svensk-ryska arbetsgruppens rapport i början av år 2001. Jag får väl ta på mig en del av ansvaret och skall med dessa rader gärna uppdatera Dig.

Som Du kanske erinrar Dig föreslogs i den svenska delrapporten inrättandet av något slags fond för stöd till forskning om Raoul Wallenberg. Förslaget har sedermera tagit form på så vis att regeringen för år 2002 och 2003 avsatte 750 000 kronor (per år) till stöd för sådan forskning (och vi räknar med ytterligare anslag för nästa år). En referensgrupp bestående av fyra forskare, med professor Krister Wahlbäck som ordförande, inrättades med uppgift att bedöma inkomna projektansökningar och lämna sitt omdöme till UD och regeringen. Hittills har en stor del av de avsatta årsbeloppen dock använts inte för stöd till reguljära forskningsprojekt, utan för finansiering av tre speciella projekt, som vi tror lägger en god grund för fortsatt forskningsarbete.

Det första projektet, som vid det här laget är avslutat, avsåg en genomgång av existerande arkivmaterial och uppdrogs åt Göran Rydeberg – vid tidpunkten ifråga arkivarie på Försvarets Radioanstalt och sedan något år arkivchef på UD. Tanken var att en person, som inte tidigare sysslat med fallet Raoul Wallenberg, skulle titta på materialet med friska ögon och ge sin syn på vad som kunde vara fruktbart att arbeta vidare med. Rydebergs insats resulterade i en drygt 100 sidor omfattande PM, som i sin tur låg till grund för en av referensgruppen utarbetad kortare PM med riktlinjer för framtida oberoende forskning om Raoul Wallenberg. Rydebergs PM och referensgruppens PM finns enklast att läsa på UD:s hemsida www.ud.se (sök och klicka på Raoul

exp. 19/12 03
JVR

2003-12-19

Wallenberg). Har Du inte möjlighet att på detta vis komma över de båda papperen får Du gärna höra av Dig till mig igen.

Det andra projektet avser uppbyggandet av en databas om Raoul Wallenberg. Det rör sig inte, som Du skriver i Ditt brev, enbart om "vittnesmålen från 1970-2001" utan är ett betydligt större och mera ambitiöst projekt. Vad vi matar in i databasen är dels samtliga RW-dokument vi under årens lopp fått från sovjetisk/rysk sida, dels samtliga vittnesmål från 1945 och framåt. Sammanlagt rör det sig om uppskattningsvis ca. 800 dokument och vittnesmål. Dokumenten och vittnesmålen scannas först i sin helhet in i databasen. Därefter matar en rysk- och datakunnig person in samtliga i dokumenten/vittnesmålen nämnda personer och platser, tidpunkter och andra intressanta uppgifter i en sökfunktion. Man kan sedan, när det hela är klart, på ett par sekunder få fram de dokument från, för att ta ett exempel, februari-april 1945 i vilka Wallenberg och Langfelder nämns. Dokumenten kan slutligen skrivas ut på en skrivare för vidare studium. Hela materialet kommer att läggas på en CD-rom och ställas till forskningens förfogande. Man kan då enkelt och billigt sitta i New York eller New Dehli och forska utan att behöva göra resan till Stockholm och UD:s arkiv. Gissningsvis kommer arbetet med databasen att vara klart frampå vårkanten 2004. Du kommer då självfallet att få ett exemplar av CD-romen. Jag är övertygad om att databasen, när den väl är klar, kommer att vara till stor hjälp både för oss på UD och för oberoende forskare, som vill ägna sig åt Raoul Wallenberg. För Din information kan jag slutligen nämna att Nina i förra veckan besökte mig i ett annat ärende och då fick en kort demonstration av databasen, som nu är färdig till 80-90 procent. Jag tror jag vågar säga att Nina blev imponerad.

Det tredje projektet är helt färskt. För en dryg vecka fattade regeringen – på förslag av referensgruppen och UD-EC – beslut om att ge Utrikespolitiska Institutet i uppdrag att sätta upp en projektgrupp. Dess uppgift blir att komma med förslag om hur vi från svensk sida kan stimulera till ökad forskning kring Raoul Wallenberg, inte minst utanför Sveriges gränser. Det kan t ex röra sig om gemensamma forskningsprojekt med deltagande av svenska och andra länders forskare. Man skulle kunna säga att om Göran Rydebergs PM sökte ge svar på frågan "vad bör det forskas om?", så skall UI:s projektgrupp förhoppningsvis besvara frågan "hur bör det forskas?". Vi får se vad allt detta leder till. Hur som helst är syftet att få något slags struktur i forskningen kring Raoul Wallenberg, nu när vi efter arbetsgruppens rapport och den Eliassonska utredningen (se längre ned) gått in i en delvis ny fas vad gäller arbetet med och kring Raoul Wallenberg.

2003-12-19

Vad så gäller stödet till enskilda forskare, som ansökt om bidrag, kan jag säga följande. Jan Lundvik har varit i Budapest ett par gånger i år och bl a sökt identifiera kvarvarande oidentifierade personer i RW:s almanacka. Han har kommit en bit på väg och jag räknar med att få en slutrapport från honom inom ett par månader. Under arbetets gång har han "ramlat" över ett par intressanta spår – vi får se vart de leder (bl a en tidigare okänd, alltjämt levande, person som arbetade för RW hösten 1944). Susanne Berger och Susan Mesinai har fått projektstöd av regeringen, men ännu inte redovisat något slutresultat från det arbete de fått pengar för – när det gäller Mesinai rör det sig om ett projekt som enligt hennes egen ansökan 2001 skulle ta 3-4 månader. I det läget beslutade referensgruppen vid sitt sammanträde i november i år att inte behandla hennes ansökan om ytterligare 43 000 USD. Ytterligare några personer har fått stöd för pågående forskning.

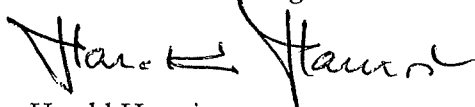
Hans Magnusson och jag besökte för några veckor sedan Moskva och hade då samtal med bl a MID:s nye arkivchef, företrädare för Memorial, ett par enskilda forskare etc. Situationen i Moskva är f n tyvärr den att vi inte skall göra oss några överdrivna förhoppningar om att ytterligare viktigt arkivmaterial skall släppas inom överskådlig framtid. Vi betonade dock – till skillnad från den ryska uppfattningen – att Raoul Wallenberg alltjämt finns kvar på den svensk-ryska bilaterala agendan.

Slutligen vill jag påminna om den stora utredningen – "Ett diplomatiskt misslyckande. Fallet Raoul Wallenberg och den svenska utrikesledningen" – som kom tidigare i år. Men i det fallet vet jag att utredningens huvudsekreterare Johan Matz såg till att ett exemplar tillställdes Dig.

Jag hoppas att dessa rader har besvarat en del av de frågor Du har ställt Dig. Hör gärna av Dig om Du har ytterligare frågor.

Du önskas en God Jul och ett Gott Nytt År.

Med de bästa hälsningar

Harald Hamrin

cc: Nina Lagergren, Dahlbergsvägen 22, 182 62 Djursholm

Datum
2003-12-19

Vår ref

Regas, eller H. Hauderui, EC Cirk 24/12

UTRIKESPOLITISKA INSTITUTET

(EC)

INK. UTRIKESDEP.		
D.Nr. 03/69106		
2003-12-22		
P	Z	Eu

Utrikesdepartementet
Enheten för Central- och Östeuropa

103 39 Stockholm

Rekvisation

I enlighet med regeringens beslut UD2003/64769/EC
vid sammanträde 2003-12-11 ang

Projekttöd till Utrikespolitiska Institutet för utredning om forskning kring
Raoul Wallenberg.

ber vi att få rekvirera hela anslaget, 175.000 kronor.

Beloppet kan inbetalas till vårt postgirokonto nr 15 93 55-7. Märk betalningen
med "Nytt RWprojekt".

Med vänlig hälsning

Anders Mellbourn
Direktör

Kopia bifogats utbetalningsorder agresso
2004-01-07.
Monika Jägerman
UD-VU (J.D. PLAN-AU)
Särför aa

Forskningsprojektet

När hoten var som starkast

Hemvärnet - en väpnad folkrörelse växer fram.

INK. UD		
D.Nr. 2003/69211		
2003 -12- 2 3		
AVD. P	GR. 2	MÅL EU ¹

2003-12-21

Utrikesdepartementet
Arkivet
Att. Harald Hamrin
103 39 Stockholm

040108 ✓
EC/Hamrin/JVB
Brev t. Brink,
Gbg's Universitet

Undertecknad arbetar sedan några år med ett större forskningsprojekt om det svenska hemvärnets start. Målet är att projektet bland annat skall utmynna i en doktorsavhandling. Jag bilägger en kortfattad översikt och avhandlingsplan som orientering.

En central del av arbetet utgörs av en kartläggning av Raoul Wallenbergs verksamhet som hemvärnsinstruktör i Stockholm åren 1940-44. Åtskilliga arkivstudier har således genomförts bland annat vid Krigsarkivet. Kontinuerlig kontakt hålls med Raouls syster, Nina Lagergren. Min strävan är att, om möjligt – efter det utförliga arbete som redan har genomförts av "Kommissionen om den svenska utrikesledningens agerande i fallet Raoul Wallenberg", SOU 2003:18 – bland annat kartlägga ytterligare detaljer kring själva rekryteringen av Raoul. Han låg ju denna vår, 1944, under en period inkallad vid ett beredskapsförband, och var också aktiv som hemvärnsinstruktör. Därvid är Raouls fickalmanacka/dagbok 1944 av intresse – den som familjen återfick i Moskva 1989.

Vid mitt senaste samtal med Nina L. (pr tel. 03-12-20), hänvisade hon till just Er för att kunna få ut och ta del av en kopia av almanackan. Eftersom jag inte har någon stockholmsresa på gång den närmaste tiden så sänder jag denna förfrågan brevlades.

Härmed beställes således en kopia av almanackan – jag förmodar att ni brukar göra en kopia av varje uppslag. De viktigaste delarna för just min forskning är förstås innehållet det första halvåret 1944 – men hela året kan vara av intresse – för den eventuella knytning till krigsmakten (den tidens benämning av Försvarsmakten) som kan utläsas. Jag har bland annat tagit del av arkivalier vid Krigsarkivet i samma ärende.

Skulle ni samband med detta ha kännedom om någon militär kvarleva som finns knuten till Raoul, så är jag naturligtvis intresserad. Nina L. nämner ibland det uppenbarligen skriftliga tillstånd som Raoul fick av de militära myndigheterna för att kunna besöka UD inför uppdraget och då Raoul ännu var i militär tjänst. Kanske finns det någon permissionssedel eller dylikt. En bra kopia är i så fall av intresse. Kanske kan den publiceras faksimilt. Jag har kontakt med Raouls dåvarande kompanichef, fd översten Lage Wernstedt, som utfärdade ledigheten. Han är numera boende i Östergötland.

Eventuella kostnader för kopiering etc faktureras naturligtvis mitt projekt.

Med hopp om att jag härmed inte ställt till med alltför stort besvär tackar jag på förhand och hälsar

Lars Brink
Projektledare, doktorand

Bilagor: forskningsplan, intyg

Projektadr: Box 25084, 400 31 Göteborg. Telefon och fax 031-82 75 26. Mobiltel: 070-766 92 92.

E-post: lars.brink@telia.com Postgiro 33 17 16 - 1. Bankgiro 336-8750.

Bank: SEB 5001 -10 283 51. Tel vid Etnologiska inst., Göteborgs universitet 031-773 1971 exp.

När hoten var som starkast.

Hemvärmets - en väpnad folkrörelse växer fram.

Översiktlig innehållsbeskrivning och avhandlingsplan

Problemområde

Projektets mål är att genom en historiskt inriktad etnologisk studie:

- Definiera och analysera den stämning som låg bakom människors engagemang i det frivilliga försvars- och beredskapsarbetet 1930-1940 då bl a den välkända "Finlandsandan" uppstod; vidare Norgehjälpen som utkristaliserades efter april 1940.

Militärförsvaret, inom hemvärmets, förmodat utjämnande effekt på tvärs över sociala och kulturella gränser analyseras.

- Utröna det historiska arv och den kulturella mylla varur människor i Sverige, men också i Norge och Danmark, formulerade och motiverade engagemanget och i vilken grad den nordiska, demokratiska och kulturella gemenskapen odlades och hävdades.

- Personligheters betydelse som ledare för och i en ny rörelse presenteras och analyseras. Avhandlingens kapitelindelning grundas på tre framträdande personligheter: Barbro Alving, Gustaf Petri, Raoul Wallenberg.

Finlandshjälpen 1939-40. Mottagandet av judiska flyktningar 1943.

Den mycket kraftfulla Finlandshjälpen och det nordiska engagemanget för Finland under Vinterkriget 1939-40 hade stor betydelse för hemvärmets födelse och utformning; så även det tidiga stödet till den norska motståndsrörelsen. Vid de svenska insatserna för att ta emot judiska flyktningar från Danmark 1943 var bl a hemvärmets i Skåne engagerat. En mindre del av undersökningen utförs i Finland och i Norge, bl a vid berörda arkiv och museer i Finland samt vid Hjemmetrontsmuseet i Oslo.

Arkiv och intervjuer i Västsverige och i Stockholm

Utöver arkivstudier bygger metodiken på intervjuer med hemvärnsplanerare och lottor. Hemvärmets start och uppbyggnad i Stockholm som bland annat genomlysas genom ett längre kapitel (ett av avhandlingens tre huvudkapitel) om Raoul Wallenbergs verksamhet som hemvärnsinstruktör i Stockholm (se nedan).

I forskningsunderlaget finns också dels en enkät genomförd 1996 med ett fyrtiotal förtroendevalda inom hemvärmets; dels en enkät genomförd av Förbundet Svenska Finlandsvilliga 1998 - med 226 svar, förvarad vid Krigsarkivet.

Studien avser bland annat att utröna i vad mån folkliga kunskaper och uppfattningar kring den gemensamma svensk-finländska historien gav inspiration till engagemang för Finland. Vidare i vilken mån det faktiska yttre krigshotet mot Sverige och Norden, genom folkliga krav, "tvingade" fram, en väpnad folkrörelse och hur den inordnades i krigsmakten.

Bang och stämningssläget 1939-1940

En påtaglig knytning görs till journalisten Barbro Alving's "Bang" Finlandsreportage i Dagens Nyheter under Vinterkriget samt till hennes reportage från Norge i april 1940. Bang drev i DN en starkt finlandsvänlig opinionsjournalistik som senare föga har uppmärksamats, men som i avhandlingen kommer att ligga till grund för kapitlet om stämningen i Sverige och Norden 1939-40. Avsnittet om Bang har publicerats - i en kortare populariserad form - i en antologi om Barbro Alving, "När Alving blev Bang", som gavs ut i november 2001 på förlaget Historiska Media, Lund. Barbro Alving's verksamhet utgör utgångspunkt för det stämningssläge 1939-1940 som analyseras och varur hemvärmets växte fram.

"Kulturell mylla"

Projektet har hittills (intill läsåret 2002-03) behandlats vid tre avhandlingsseminarier vid forskarutbildningen vid Göteborgs universitets etnologiska institution varvid inriktningen förändrats till att i djupare mening analysera den "kulturella mylla" varur stämningarna uppstod och odlades. Inte minst genom den dåvarande svenska och nordiska kulturellens främsta företrädare - Eyvind Johnson, Olof Lagercrantz, Harry Martinson (samtliga tre starkt engagerade i det frivilliga militära stödet till Finland), Kaj Munk, Arvid Mölne, Aksel Sandemose, Torgny Segerstedt, Prins Wilhelm, Disa Wästberg och många många fler.

Anknytning görs också till personligheter av betydelse för hemvärmestanken: översten och den förste rikshemvärnschefen Gustaf Petri; konstprofessor och hemvärnskretsbeihavaren i Göteborg Axel Romdahl; försvarsministern P E Sköld; uppsalaprofessor H S Nyberg; diplomaten och hemvärnsinstruktören Raoul Wallenberg.

Raoul Wallenberg och hemvärme
Kapitlet om Raoul Wallenberg kommer att centreras kring R W som instruktör och inspiratör vid uppbyggnaden av Hemvärmets i Stockholm åren 1940-44 men också om hans tidigare militära verksamhet. Det kommer vidare att återspegla Raoul Wallenbergs hela liv utifrån ett etnologisk/humanistiskt perspektiv - med speciell knytning till hans försvarsintresse - som endast översiktligt beskrivits i litteraturen kring Wallenberg.

Raoul Wallenberg var mycket omtyckt som instruktör och ledare. Källmaterial kring detta har framkommit vid forskning vid Krigsarkivet i Stockholm samt vid intervjuer med samtida militärt verksamma personer. Hans omvittnat goda organisationsförmåga, breda kulturella grundsyn, språkliga bredd, personliga mod och skickliga diplomati kom att bli RW:s signum för hans insatser i Budapest 1944-45.

Raoul Wallenberg Kommittén, genom dess drivande ledamot Nina Lagergren, Raoul Wallenbergs syster, medverkar i projektet, bl a genom att ställa ett unikt bildmaterial till förfogande. Kapitlet planeras att utgöra ungefär en tredjedel av avhandlingen - det har utökats och förlängt studien med ca ett och ett halvt år.

Öppna intervjuer har, utöver med hans syster, gjorts med bland andra RW:s dåvarande kompanichef vid ett beredskapsinkallat infanteriförband 1944; vidare med en av RW:s plutonskamrater i samma förband.

Den preliminära kapitelindelningen är som följer:

- Inledning.** Material och metod. Källkritik. De många bildernas betydelse i avhandlingen. Tidigare forskning. Uppläggning. Kort historik kring skytte och frivilligförsvaret.

- Ett stämningssläge - Barbro Alving** Opinionsbildningen. Kulturelliten och Finland. Kvinno- och fredsrorelsen i Finlandsvägen. SFR: Författare i Frivilligkåren. Hemvärmets och Vinterkriget. 9 april 1940. Norgehjälpen. Inarbetade intervjuer.

- Hemvärnschefen - Gustaf Petri.** Per Edvin Sköld. Riksdagsdebatten. 100.000 man. Studieförhållanden i hemvärnsutsköpet. Lottan och konsollerarna. Intervjuer med äldre hemvärnsmän och lottor. Andra hemvärnsprofiler: professor H S Nyberg, Uppsala, professor Axel Romdahl, Göteborg.

- Hemvärnsinstruktören - Raoul Wallenberg.** Barn- och ungdomsåren. Värplikten som befälslev vid 13. Örebro. Svea Livgarde. Arkitekt, affärsman och militär. Den bildade äventyren. Stockholms försvar och dess hemvärn. Från övningsfältet till diplomatin. Sergeanten i Budapest. Hemvärmets och RW 1945-. Öppna intervjuer - bl a med RW:s syster Nina Lagergren och med överste Lage Wernstedt, RW:s dåvarande kompanichef.

- Det förrådiska minnet.** En etnologisk analys av dramatiseringen respektive romantiseringen av beredskapstidens Sverige.

- Det moderna hemvärmets (översiktligt)**

- Sammanfattning.**

Ofärdstider

På humanistiska studier med etnologiska aspekter på militär verksamhet av folklig karaktär under ofärdstider är gjorda. Studien kan sägas utgöra en etnologisk pendang till det stora projektet "Sverige Under Andra Världskriget", SUAV, som under 1970- och 1980-talen producerade ett tjugotal utmärkta avhandlingar vid Stockholms universitet. Således torde ett stort allmänintresse såväl inom Sverige som internationellt föreligga.

Projektet har hittills presenterats bl a vid ÖCB:s forskarkonferens vid Umeå universitet 1997 och vid två historikerkonferenser också i Umeå, i oktober 2000 och i november 2001 (genuskonferens).

Vid ett slutseminarium, som genomfördes vid Etnologiska institutionen den 9 december 2002, fick manuskriptet i dess hittillsvarande form ett mycket högt kvalitetsbetyg (se intyg).

Göteborgs universitets etnologiska institution har som tradition att initiera påkostade publikationer om kvaliteten på produkten i övrigt så frammanar.

Lars Brink

Projektleddare, doktorand

Projektsadr. Box 25084, 400 31 Göteborg. Telefon och fax: 031-82 75 26. Mobil: 070-766 92 92.

E-post: lars.brink@telia.com Postgiro 33 17 16 - 1. Bankgiro 336-8750

SEB: 5001-10 283 51. Tel vid Etnologiska inst., Göteborgs univ.: 031-773 19 71 exp.

2003-04-28

Intyg

Härmed intygas att Lars Brink inom ramen för Etnologiska institutionens forskarutbildning driver ett forskningsprojekt med inriktning på "Hemvärnets ursprung. Yttre hot eller nordisk kulturell mylla?" (tidigare arbetsnamn)

Den aktuella titeln är "När hoten var som starkast. Hemvärdet - en väpnad folkrörelse växer fram", vilket är det troliga namnet på den planerade doktorsavhandlingen.

Projektet är ekonomiskt helt fristående och ingår ej i något inom universitetet övergripande forskningsprojekt.

Ett stipendium eller anslag av sökt slag skulle naturligtvis på ett avgörande sätt underlätta färdigställandet och framförallt tryckningen.

Ett humanistiskt avhandlingsarbete är i regel tidsödande, bland annat genom att en gedigen kringssyn - vetenskapligt och orienterande - bör ingå. Det är också denna avhandlings mål.

Brink är verksam i avhandlingens slutskede. Den i utbildningen ingående teoretiska delen på 60 poäng är avklarad.

En beräknad andel på minst 85% av doktorandutbildningen är avklarad.

Under den sökta stipendietiden avses aktiviteten ligga på 100 %.

Är denna fotokopia Sveriges
dokument med originaltexten

Magnus Mörck
Magnus Mörck
FD, docent, handledare

Tel 031-773 19 72

Institutionsadress enligt nedan

tel 031 - 773 1015

2002-10-28

Handledarintyg

Lars Brink kommer att ha slutseminarium på sin avhandling 9 december 2002. Titel är preliminärt bestämd till att lyda *När hoten var som starkast. Hemvärdet en väpnad folkrörelse växer fram*. Brink har inte innehaft utbildningsbidrag vid GU.

Lars Brinks avhandlingsarbete förloper väl och är av mycket god kvalitet. Det är angeläget att han får möjlighet att färdigställa det nu i det närmaste färdiga manuskriptet.

Göteborg dag som ovan

Helene Brembeck
/Helene Brembeck/

Magnus Mörck
/Magnus Mörck/
Birgitta Skarin Frykman
/Birgitta Skarin Frykman/